PUBLICAREA SOCIETĂŢII PSIHOLOGICE DE LA MOSCOVA ПРИ СОДѢЙСТВИИ С - ПЕТЕРБУРГСКАГО ФИЛОСОФСКAGO ОБЩЕА ТВАГО ÎNTREBĂRI DE FILOZOFIE PSIHOLOGIE JURNAL, a fondat prof N Я Grotom și A A Абрикосовымъ ANUL Sub conducerea lui L M Lopatina Cartea a III-a ( ) МАЙ-IЮНЬ - г ЮБИЛЕЙНЫЙ НОМЕРЪ (-) MOSCOVA Тидо-иитография Товарищества И N Kushnarev și Pimenovskaya ul , свб om Bibliotheca Biblioteca "Runivers CONTRIBUŢIE Стр, Краткий исторический очеркъ деятельности Московскаго Психологическаго Общества Общества N Vinogradova Filosofi reali și viitori L Lopatina · Psihologia individuală modernă și semnificația sa practică G Chelpanova Ideal public în lumea modernă P Novgorodtseva Științe despre general și științe despre individ B Hvostova Pragmatismul și problema toleranței С Котляревскаго О производительный опытай N Berdyaeva Изъ размышлений о национальности С Bulgakov Berkli kak' rodonachalnik' sovremennago immanentizma В Erna Приложение къ "Краткому историчкому очерку" Lista Societății de Psihologie din Moscova timp de de ani Societatea Psihologică din Moscova (Protocol al sărbătoririi din martie , cu ocazia înființării a de ani de la înființare) Biblioteca "Runiverse" Biblioteca "Runivers Краткий исторический очеркъ дѣятельности Московскаго Психологическаго Общества x за) Principala inițiativă în crearea Societății de Psihologie din Moscova a aparținut regretatului profesor de filozofie la Universitatea din Moscova Matvyi Mihailovici Troitsky După ideea acestui inițiator, Societatea a fost numită "Psihologic" și nu "Filozofic" Являяс TALENTEDYNYMъ REPRESENTATIVEEMъ эмпирическаго графонія вы философіи, какъ это графоніе нашоло свеУоло свез ёемъ въ философіи Англии, M M Trinity a pus psihologia în centrul disciplinelor filozofice, pe care le-a înțeles foarte larg, subliniind constant legătura ei cu cele mai diverse ramuri ale cunoașterii umane Prin urmare, în calitatea fondatorilor Societății, au fost atrași de el reprezentanți ai celor mai diverse specialități, colegii săi de la universitate, profesori ai tuturor facultăților Aici vedem, în primul rând, reprezentanţi ai ştiinţelor umanitare - în sens larg, profesori de facultăţi istorico-filologice şi juridice: B θ Miller, F θ Фортунатова, H eu Стороженко, A eu Chuprova, M M Ковалевскаго, С A Muromtseva, V A Legonina, G E Колоколова, H A Звѣрева, математика-H B gandaci i) Citit cu ocazia Societăţii de Psihologie din martie Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" бO n strugurii va, naturaliști: A P Богданова, С A Usova, D N Anuchina, θ P Sheremetevskago, neuropatolog și psihoterapeut A Я Кожевникова (изъ этихъ лицъ тепер въ живыхъ только шестеро: V θ Millerъ, F θ θ Форс , Форс кий, С A Muromtsevъ, N, A Zѣrevъ, D N Anuchinъ) января года етими лицами, во главѣ съ M M Trinity, a fost depusă la Consiliul Universității din Moscova o cerere pentru inițierea unei petiții în fața ministrului Educației Naționale privind înființarea Societății Psihologice, cu următorul conținut: "Psihologia este recunoscută ca bază generală a tuturor disciplinelor filozofice sensul numelui; a suferit recent un astfel de tratament multilateral, care a reunit firesc multe științe predate la diferite facultăți, precum: psihologia umană, istoria literaturii, lingvistica comparată, enciclopedia dreptului, dreptul de stat, dreptul penal, statistica, zoologia, antropologia , fiziologie creier și sistem nervos, psihologie, medicină judiciară și altele Având în vedere această convergență a științelor specificate pe baza întrebărilor psihologice, reprezentanții lor din diferitele facultăți ale Universității Imperiale din Moscova au propus înființarea unei Societăți de Psihologie la universitatea specificată, care să le permită să combine diferitele lucrări ale unui de natură psihologică în scopul unei dezvoltări mai

extinse și mai fructuoase a psihologiei în componența sa, anexe și истории, равно какъ и для простовения психологических знаниРой вссыиР'й) Consiliul Universității a fost foarte simpatic cu această petiție a fondatorilor Societății; a fost trimis ministrului la iulie былъ авторностьъ уставъ Общества, а января г M "Întrebări ale filozofilor și psihologilor", kn , p Biblioteca "Runiverse" КРАТКІЙ ИСТОРИИ ОЧЕРКЪ ДѢЯТ MOSCOVA PSICHOL ОБЩ a fost prima sesiune a Moskovskágo Psihologicheskago Obshchestva Na etomъ zasѣdanii былъ избранъ первый сопадъ Совѣта Общества: предсѣдателемъ proФ M M Троицкий, товарищемъ предсѣдателя проФ B A Legoninus, secretar pro(r) N A Звѣревъ, товарищемъ секретрая проф D N Anuchin Prima conferință a avut loc pe martie, când președintele Societății M M Raport Troitskiy prochel sub titlul: "Despre sarcinile și metodele psihologiei moderne" (pe această bază, a existat un alt membru al Consiliului - trezorierul N A Abrikosov, care a ocupat această funcție fără schimbare până în prezent) Затѣмъ последовал цѣлый рядъ очеренныхъ заjданий, с рефератами по самымъ разимъ разимъ разнихъ заjданий философии и психологии În orice caz, discuția acestor probleme a căpătat în curând un caracter mai larg decât și-a asumat numele Societății, deoarece subiectele de discuție au devenit probleme nu numai psihologice, ci și filozofice în sens larg Numărul membrilor Societății a crescut rapid (acum este de peste) Dar renașterea specială a tinereții Societății a venit în , [când Nikolay Yakovlevich Grot a devenit șeful Societății, transferându-se de la Odesa la un profesor la Universitatea din Moscova în N Я Grot a descoperit o energie organizatorică uimitoare, a reușit să atragă membri de înaltă calitate ai Societății și lucrătorii ei activi, reprezentanți ai celor mai diverse specialități, au făcut întâlnirile Societății profund interesante și atractive pentru publicul larg Время дѣятельности Общества подъ предсѣдательствомъ Н Я Peșterile pot fi considerate ca fiind cea mai strălucitoare perioadă din viața societății Cele mai interesante relatări aparțin acestei perioade, iar de această dată se caracterizează prin cea mai mare intensitate a activității editoriale a Societății, care s-a exprimat, printre altele, în înființarea primei reviste de filosofie din Rusia, precum Biblioteca "Runiverse" õ N ВИНОГРАДОВЪ нецъ, в этотъ же периодъ Общество питалио и ту шихуюю папубливаний, когда неѣка гито неѣк de ex , заѣдание с рефератомъ L N Tolstoi "О понятіи жизни* и еще больѣе изъстное заѣстное заѣстное заѣедатіи жизни*" ка средневѣковаго миросозерцания) приобрестали характеръ общенийныхъ событий Prin urmare, este pe deplin de înțeles că durerea profundă care a învins publicul atunci când vestea morții neașteptate a lui N Я Grota, după părăsirea Moscovei, mai Я Грота для жизни Общества, чѣмъ это было сделано L M Лопатинымъ вы екстренномъ засѣданіи Общества по случаю кончины Н Я "Când N Я Grot a apărut pentru prima dată printre noi, - говориль L M ,- Moskovskoe Psihologicheskoe Obshchestvo s-a bucurat deja de o atenție generală, dar pentru majoritatea publicului educat totul a rămas departe și străin, ca una dintre instituțiile științifice speciale, care sunt atât de multe la Moscova Abia stătea în capul lui Я Grot, cum s-a schimbat totul: s-a transformat într-unul dintre centrele populare nu numai ale Moscovei, ci și ale iluminismului rus în general A trecut puțin timp, iar Societatea a lansat lumii o serie întreagă de volume din lucrările și edițiile sale, - avea propriul său jurnal cu cititori neașteptat de mari pentru Rusia și un număr mare de cititori - întâlnirile sale, când le-a deschis tuturor, a atras mulțimi de vizitatori zeloși N Я Grot poseda un dar uimitor de rar: era capabil să-și infecteze interesul pentru cele mai abstracte probleme dintre toate cunoștințele cu care s-

a ciocnit И мы присуствовали при поучительномъ зѣлищѣ: întrebări despre libertatea voinței, despre spirit și materie, despre timp, despre conservarea energiei și altele atașată intereselor publice, a devenit subiect de discuții aprinse între studenți, doamne, soldați, profesori rurali, preoți Biblioteca "Runiverse" КРАТКІЙ ПСТОРПЧ ОЧЕРКЪ ДЪЯТ Moscova, psiholog ог щ былъ Н Я Grot Вмѣстѣ с кончиной Н Я Grota a încheiat, ca să spunem așa, perioada eroică a existenței Societății noastre, perioada viselor și speranțelor furtunoase, tinerii dezamăgiți, care nu sunt descurajați, ci doar cu putere siliți să lupte S-a terminat, - tinerețea nu se repetă"') L M былъ правъ, care caracterizează perioada istorică din viața societății drept eroică: această perioadă nu s-a repetat, iar odată cu moartea Н Я Grota observăm declinul treptat al tonului vital al societății Pe lângă moartea liderului de neînlocuit, au existat și alte cauze ale acestei slăbiri a societății Acestea sunt, în primul rând, a doua pierderi grele pe care le-a suferit Societatea în cursul anilor - Acești doi sau trei ani pot fi considerați fatali în viața Societății pentru acele pierderi nerambursate care au căzut asupra Societății în acest timp Chiar și în , înainte de moartea lui Н Я Grota, a terminat primul președinte al Societății de ProФ M M Treime Apoi, de-a lungul anului după moartea lui N Я Grota, moartea vyravala izъ рядовъ Общества таких незамѣнимых Дѣятелей Общества, отделившиххъ груй заъ груй Общества бщества, какъ redactor al revistei și "Трудовъ Общества" В П , дѣятельнѣйший и самый цѣнный сорусный copy a vorbi despre acesta din urmă, pentru că meritele sale filozofice în fața societății ruse sunt bine cunoscute, - dar este necesar să spunem câteva cuvinte despre V P Preobrazhensky și S S Korsakov Vorbind pe deplin dreptate despre V P Preobrazhensky, unul dintre biografii săi: ij "Voprosy Philosophers and Psychologists, КН , str - Biblioteca "Runiverse" N ВИНОГРАДОВЪ oamenilor educați, că aceasta îi va fi pentru totdeauna asigurată în istoria iluminismului rus' *) Activitatea lui Vasiliy Petrovici nu era în ochii tuturor: s-a desfășurat într-o redacție modestă, printre o grămadă de manuscrise și corectori, dar a fost extrem de fructuoasă și numai datorită educației sale filologice profunde, simțului critic fin, minuțiozității neobișnuite și cele mai acuratețe meticuloasă în отношении вычаского драйтаго по съдела, издания Общества (я разумѣю переводесты) a primit atât de favorabil publicații similare de către alți întreprinzători similari, care le-au primit în mod favorabil de către alte publicații similare Utrata C C Korsakova a fost deosebit de grea pentru societate sub forma acelei autorități morale excepționale, care era prezentă în acest mare savant și om uman Cu greu este posibil să consideri exagerată caracteristica ta a lui Sergius Sergevich, care a fost făcută de președintele Societății sub impresia proaspătă a acestei pierderi grave "S С Корсаков,- говорилъ L M Lopatin a fost un savant remarcabil care și-a scris numele în știința rusă și europeană cu litere de neșters A fost un gânditor profund și original, care a fost capabil să combine în viziunea sa asupra lumii o recunoaștere serioasă a principiilor spirituale ale vieții universale și umane cu un realism naturalist strict A fost un baiat neobosit, energic si pasionat, in spatele caruia va ramane pentru totdeauna meritul istoric, ca el, cu un mic cerc de prieteni, in toata continuarea vietii sale, si prin vorba si fapta a pus in practica o mare regula : este posibil și potrivit să se trateze bolnavii mintali какъ къ людимъ, и душвный болѣзни мъчить безъ насилия Наконець, его дѣятельность далеко переходила за предѣлы его !) "Întrebări ale filosofilor și psihologilor(r), кп , str VII- VIII Biblioteca "Runiverse" КРАТКІЙ

ИСТОРИЯ ОЧЕРКЪ ДѢЯТ МОСКОВСК PSICHOL ОБЩ de specialități Întotdeauna receptiv la nevoile și durerea altcuiva, a pus multă muncă și grijă pentru a ajuta tinerii în lupta cu cele mai dureroase boli ale lor - sărăcia și lipsa de apărare Dar puterea incomparabilă a lui S C Korsakova a fost limitată la personalitatea sa morală extrem de ciudată și puternică În copilăria lui asupra lui, niciun motiv de egoism personal, sau mai degrabă, egoismul sau calculul personal, nu avea putere asupra lui Singurele motoare ale muncii sale neîncetate, nedormite și enorme au fost conștiința abnegativă a datoriei și mila sufletească pentru suferința celorlalți Acesta a fost un om de o bunătate și o cordialitate extraordinare, în sensul cel mai profund al acestor cuvinte Uimitoarea lui moliciune, delicatețea nelimitată, înțelepciunea spirituală deosebită se îmbină în mod ciudat în el cu o mare forță de voință și o fermitate de fier, condusă de extraordinare sensibilitate morală O nemѣrno au spus: el s-a întrupat în duhul poporului" *) În , Societatea a suferit o altă pierdere grea: unul dintre camarazii președintelui, unul dintre cei zece membri ai Societății, un angajat permanent și adânc înrădăcinat al revistei, un lector privat la Universitatea din Moscova, psihiatru Ardalion Ardalionovich Tokarsky , a murit A A a fondat primul laborator de psihologie la Moscova la clinica de psihiatrie, a început mai întâi să citească cursuri de psihologie experimentală la universitate și, în general, a făcut încercări energice de a ne cultiva interesul pentru cercetarea experimentală în domeniul psihologiei Activitatea sa ca membru al Societății de Psihologie este de neuitat, deoarece a citit o serie de reportaje interesante și a fost întotdeauna unul dintre cei mai energici) "Întrebări ale filozofilor și psihologilor", qv , p V-VII Biblioteca "Runiverse" II ВИНОГРАДОВЪ adversarii săi, deoarece protestul și lupta erau principalele proprietăți ale naturii sale bogate înzestrate "Sunt slab din suflet", a spus el despre biograful său Gâfâind din cauza unei tuse grea, s-a luptat și s-a luptat la fel de fierbinte și pasional ca întotdeauna** *)· În legătură cu marile pierderi suferite și în legătură cu condițiile sociale și politice ale epocii, în ultimul deceniu, observăm slăbirea copiilor Societății, parcă o oarecare oboseală și cei mai mulți copii ai membrilor Societății , ceea ce este deosebit de necesar de spus despre anii excepționali din viața Rusiei, -IQOÓ , când întregul centru de greutate al intereselor a fost transferat de partea problemelor publice În septembrie Общество протигъ новый ударъ: în mod neașteptat, a ajuns cu предсёдателя Общества кн С N Трубецкой Enormitatea acestei pierderi a fost mult timp recunoscută și apreciată Dar a pierdut mulți bani în Sergius Nikolaevici și Societatea de Psihologie: a fost un tânăr membru al Societății, mai ales în perioada timpurie a existenței sale, a fost unul dintre cei mai valoroși angajați ai revistei de la înființare și în în ultimii cinci ani a fost și redactorul revistei Нѣтъ недеувы продажаться о той силѣ autoritate morală, care C N Cum sunt membrii Societății și cum sunt liderii revistelor? După perioada furtunoasă din - , activitatea Societății începe din nou să revină, numărul ședințelor sale crește, interesul pentru aceste întruniri și din partea Societății în sens mai larg, deși această creștere a interesului este mult mai încet decât în primul deceniu al existenţei Societăţii Adevărat *) A N Bernstein A L Tokarsky "Вопрс сы Философии и Психологии**, kn dolari, p XI Biblioteca "Runiverse" КРАТКІЙ ИСТОРИЯ ОЧЕРКЪ двят Moscova psihic ог щ засѣдание- -е засѣдание Общества Dintre acești zasѣdanii au avut caracter de ședințe administrative, peste au fost dedicate audierii și discutării diferitelor rapoarte изъ этихъ засѣданий имѣли харатеръ

търъвенных собраний и были процевыны процевыны чаратеръ търъвенных собраний и были процевыны процевыны чаратеръ чаратеръ рыхъ философовъ или идающихся дѣятелей Общества Таковы трижевенный засѣdanія вы память Д Bruno (aderat în asociație cu Societatea Iubitorilor de Limba Rusă), Schopenhauer, Descartes, Kant și, de asemenea, în memoria lui N Я Grota, V P Preobrazhenskago, C C Korsakova (aderat la Asociația Psihiatrilor și Neuropatologilor), V C Solov'eva Arbitrii membrilor Societății nu au rămas doar în posesia unui cerc restrâns de oameni-membri care erau așezați, unde se discuta despre acești arbitri Очень окрон вечествелась недостать седѣлать эти работы автомобильный широкой пубильный широкой публать эти работы возъкли "Труды Психолочическаго Общества " Первый выпускъ "Трудовъ вышел в году и ключал в себѣ реоераты, прочитанные вышел ве транные вева трсние ь Шопенгауер (по случаю столѣтия с дня его рождения) A urmat apoi lansarea "Despre libertatea voinței", unde s-au adunat lucrări dedicate discuției acestei probleme în cadrul Societății de Psihologie și aparținând celor mai diverse direcții științifico-filosofice Aceasta este, fără îndoială, cea mai bună traducere a lucrărilor a lui Kant, care există doar în limba rusă A Иванцовым Ambele traduceri ulterioare au fost publicate sub supravegherea unui editor atât de competent ca V P Preobrajenski Toate aceste traduceri au rezistat până în prezent Biblioteca "Runiverse" n strugurii cate editii Poslѣdneyu knigoyu izъ етоj серии "Trudovъ Общества'· язочение сочинение Керда о Hegelѣ, переведо десного ёкцией кн C N Trubetskogo Dar lucrările sus-menționate parțial originale, parțial traduse ale membrilor Societății nu reprezintă indicatori ai întregii activități editoriale a Societății Alături de lucrările membrilor Societății, am întâlnit o serie de "Izdanii Obchestvas(r), sub formă de traduceri ale unor lucrări filosofice, executate parțial și de membrii Societății, parțial de persoane cu totul străine Societății, dar editat de cineva din membrii Societăţii Къ такiмъ "Изданиямъ Общества' очень переводы слѣдующихъ сочINEний: "Очеркио-пседи,нл пседующихъ пытѣ" GeФdinga, "Введенiе вы философию" Paulsena, "A Schopenhauer(r) K Fischer, "Ocherk psycho-logii" Wundta, "Analiza universului în elementele sale" Girna ом обществъ Dar numai că activitatea editorială a Societății era departe de a fi epuizată de acea energie care se acumulase deja în această direcție în tânăra organizație Acesta din urmă visa la o revistă filosofică specială, care, fiind primul organ filosofic din Rusia, ar putea uni mai strâns muncitorii ruși în domeniul problemelor filozofice și să aducă cel mai mare interes pentru aceste întrebări unei societăți ruse mai stabile Acest vis a putut deveni realitate abia la sfârșitul anului , când, datorită simpatiei calde a acestei cauze din partea lui A A Abrikosova și datorită donației sale generoase, a fondat revista "Voprosy Philosophers and Psychologists" Biblioteca "Runiverse" КРАТКІЙ ИСТОРИЯ ОЧЕРКЪ ДѢЯТ MOSCOVA PSICHOL ОБЩ сѣдатель Общества, proФ N Я Grot, care a aplicat la implementarea acestui nou, și-a făcut toate abilitățile sale exclusive de organizare Sarcina principală a revistei, așa cum este indicată de editor în prefața primului număr, ar trebui să se bazeze, în primul rând, pe formularea corectă a principalelor probleme ale filosofilor și psihologilor "Este timpul să plecăm", a scris N Я Grot, - nu despre rezolvarea completă și finală a acestor întrebări, ci despre setarea corectă a acestora, permițând unei persoane să fie mulțumită cu unele, cel mai probabil, soluții Sarcina noastră nu este să creștem numărul de întrebări filozofice și psihologice, ci să le simplificăm și să le aducem la principalele și cele mai elementare" *) El a caracterizat în mod specific sarcinile

noului jurnal când a spus că "lucrurile iluminatoare și noi care Filosofia rusă poate și ar trebui să aducă în viața intelectuală a poporului rus se reduc tocmai la dezvoltarea celor educați, straturile spiritului său critic, independența de gândire, curaj și, în același timp, toleranță și ноблоства, въ проведенiи и отстаiванiи свойхъ убѣжденiй отдѣльною источнистью" *) Această ultimă proprietate a fost subliniată în mod special atât de primii, cât și de conducătorii următori ai revistei, deoarece toleranța filozofică deplină a fost întotdeauna considerată cea mai importantă și esențială trăsătură a singurului organ filosofic din Rusia Revista nu s-a arătat niciodată ca un organ al vreunei direcții filozofice specifice și a oferit întotdeauna ocazia de a se exprima liber pe paginile sale Noua ediție a umplut golul de mult simțit și a grupat în jurul ei și o serie întreagă de filozofii serioase) "Întrebări ale filozofilor și psihologilor", kn I, p XV) Ib·, kn VII, str Biblioteca "Runiverse" GO p Виноградовъ Lucrători Sofskih și un cerc extins de cititori mai mult sau mai puțin obișnuiți Журнал скоро сталъ на ноги и въ матерiальномъ отношенiи, такъ что вы концѣ готьда сельномъ отношенiи A Abrikosov Angajații principali N Я Grota po ekrediktivaniyu zhurnala byly prOF L M Lopatin și V P Preobrajenski După moartea lui N Я Grota și V P Л M Lopatin și Kn C N Трубецкой, а послеѣ кончины C N Trubetskogo redakatorom rămâne L M Lopatină Съ года издание журнала ведется, какъ месяца на обложкѣ книжек, при содѣйтестра Содѣйстра Съ месяца на обложкѣ книжек софскаго Общества, хочая до сего времени содѣйствие это-почти номиральное În cursul anilor - Revista, în legătură cu caracteristicile exclusive ale vremii, a cunoscut o gravă criză materială, care a fost eliminată grație donației generoase a unei persoane private În prezent, sunt publicate cărți, iar mai multe articole și mai multe recenzii sunt plasate în numerele menționate mai sus În D A Stolypin a donat Societății în руб на учреждение примии за сочинение о философии O Konta, scris pe tema următorului formular: O relatare a coincidenței naturale a legilor primitive ale naturii cu legile de bază ale vieții organice și eforturile tuturor cunoștințelor umane reale către unitatea logică și științifică" -го изд Littre) Jumătate din acest premiu a fost acordat în pentru un eseu care părea a aparține unui membru de onoare al Societății, B N Chicherin, și a fost tipărit ulterior în revista "Questions of Philosophy and Psychology" sub titlul: philosophy and the unity of science" Biblioteca "Runiverse" КРАТКIЙ ИСТОРИЯ ОЧЕРКЪ ДЪЯТ MOSCOVA PSICHOL ОБЩ Каковы же итоги двадцатипятилѣтней дѣятельности Обще ■ става? A justificat așteptările legate de fundația și fondatorii săi? Presupusa asociere s-a produs, pe baza dezvoltării întrebărilor psihologice, a acelor diverse ramuri ale cunoașterii, care au fost puse în strânsă legătură cu disciplina filosofică centrală (după principalul fondator al Societății) - psihologia? Poate că la această ultimă întrebare nu se poate răspunde pe deplin afirmativ, întrucât dezvoltarea problemelor pur psihologice în interesul societății nu a ocupat niciodată un loc central în interesul societății Până atunci, în Societate nu existau departamente speciale în care să se realizeze o elaborare mai aprofundată a celor mai importante chestiuni ale psihologiei, iar rezultatele acestei lucrări să fie aduse în legătură cu principiile de bază ale altor discipline , care sunt cele mai apropiate de psihologie Но наряду с этимъ мы видимъ надушальное проблеменiе также Общества, новане вы сетолферульное внесено обсуздено възнѣйшихъ проблемъ философии в широкомъ смысѣ Такое производительние использовать тѣмъ болеѣе понятнымъ, что Психологичестое погичестое Остеѣе понятнымъ дняго время было

ехиникнымъ в Москвѣ philosophskymъ обществомъ, а до iЗругода, т -е до учреждения Философскаго Общества в Петербургѣ, și ечеaникнымъ философскимъ общества оПетербургѣ и În ceea ce privește activitatea editorială a Societății, este destul de potrivit să ne dorim o muncă mai intensă în această direcție, deoarece o serie întreagă de lucrări filosofice mari au rămas până acum inaccesibile pentru majoritatea publicului rus - parțial datorită absenței generale de traduceri, parțial datorită traducerilor foarte imperfecte Dar edițiile deja publicate și, în principal, aceste deja acum cărți ale revistei filozofice sunt recunoscute ca un fapt profund semnificativ în viața societății ruse, unde, în general, întrebările filozofice sunt relativ foarte recente Biblioteca "Runiverse" eu ВИНОГРАДОВЪ могли сдѣлаться предмётном свободнаго и, pe cât posibil, obsudiunea obiectivă И все седѣланное доселѣ исполнительным часто при очень неблагоприятных внѣшних внѣшних условиях услопвих услопвих часто при очень неблагоприятных ссиональных тяжелых устратах, которыя обрушились на Общество в такой короткий пороткий птестоя од Să sperăm că în existența ei ulterioară, cu condiții generale de viață mai fericite, Societatea Psihologică, plină de noi lucrători energici, de care atât de mulți sunt așteptați acum și numai la Moscova, își va îndeplini și mai activ misiunea dificilă, nu doar extinzându-l, dar și adâncindu-l разработку разверныхных проблемъ философии и психологии Poate că acum acest interes pentru problemele filozofiei a devenit deja suficient de extins și este de dorit un studiu serios al acestor probleme, care să nu rupă legătura cu acea disciplină filosofică centrală, care a fost atât de promovată de fondatorii Societății Și este posibil să ne gândim că o astfel de direcție în dezvoltarea Societății Psihologice va duce la un interes mai stabil și pentru întrebările pur-filosofice, iar acest lucru, deși încă foarte tânăr, va asigura un loc mai onorabil în istoria cultura rusă N Виноградовъ *) În acest sens, este foarte de dorit să se revină la tipul de societate consacrată în primul deceniu al existenței sale, când unele probleme au devenit subiect de discuție sistematică (astfel de întrebări despre hipnotism, despre libertatea voinței, despre asociere etc) și când o serie întreagă de întâlniri au fost dedicate profunde нияхъ Biblioteca "Runiverse" Filosofia actuală și viitoare d) ММ ГГ Când suntem prezenți la celebrarea jubiliară a unei societăți învățate, gândul nostru se oprește involuntar la acele științe cărora această societate s-a dedicat În fața noastră, de unul singur, se pune întrebarea despre ce s-a întâmplat cu ciclul științei în interesul perioadei noastre de timp, în care s-a schimbat și în ce direcție s-a dezvoltat O întrebare similară ne apare în fața noastră și acum, când sărbătorim întemeierea primei societăți filosofice din Rusia: ce s-a întâmplat cu Filosofia în acești ani, în ce stare se află și la ce ne putem aștepta de la ea în viitor ? Когда Рѣчь идетъ о философии, такой вопросъ пробудяется больѣе стойчиво, чѣѣмъ гается стойчиво Și când ne gândim la el, simțim că este mult mai greu să-i răspundem decât pare la început Filosofia trece printr-o epocă foarte tulbure Vl C În urmă cu aproximativ patruzeci de ani, Solovyov a subliniat în prima sa mare lucrare că a venit momentul unei mari crize pentru filozofia europeană, că direcțiile sale principale au convenit asupra concluziilor lor finale și, astfel, au întâlnit contradicții interne insolubile și că trăsăturile comune ale acesteia noua viziune filozofică asupra lumii fusese deja pe deplin identificată Profeția optimistă a lui Solovyov nu a fost justificată până în acest moment Кризис затянулся; a aruncat chiar şi o privire deosebit de serioasă Прочитано на тривеженномъ засѣдании Психологическаго Общества і марта

года Biblioteca "Runiverse" (> L ЛОПАТИНЪ eu Въ наши дни философия вы своихъ предположенiях, иводахъ и руководящихъ тенденцадъ тенденцадия-ъ тенденцад нибудь кожана с позиздеюю наукою A medhu тѣmъ наука также переводяетъ своего рода кризиъ: ея прежние устои покебались; noi orizonturi nesfârșite sunt dezvăluite înaintea ei, dar de dragul acestui lucru ea trebuie să-și revizuiască critic conceptele de bază Acest moment este foarte favorabil pentru libertatea sufletului, cunoașterea pozitivă în cele mai variate direcții, dar este extrem de incomod pentru transformarea principiilor și generalizărilor științifice într-un fundament puternic și obligatoriu al oricăror concluzii filozofice И все-таки философия хочетъ, во что бы то ни стало, найти вы наукѣ такой фundamentsъ În legătură cu aceasta, este necesar să remarcăm o proprietate esențială a filosofiei moderne, despre care va trebui să vorbim destul de mult: poate că nici una dintre perioadele precedente ale existenței sale nu a fost lipsită de principii stabilite în mod independent, clar fundamentate și dovedite speculativ și punctele de plecare Pe scurt, este imposibil să conturăm toate laturile slabe în formularea modernă a unei probleme filozofice Ei bine, dacă reușim să ne oprim la principalul lucru И vot tu tut prvele viost brosaetsya vy glaza hardly lik normale otnoshenie philosophy ki naucѣ Въ прежния вместаний философия, несомный на несомнѣнную фантастичности своихъ отедъл полософия, несомный на несомнѣнную ши и радиомъ вдохновляла науку, предвосхистая ея теорiи и от-'/ крiтия Достаточно напомнить о той роли, котоги от котой выпаля немецкая натурфилософия начатофия начатле вчистале вч ения о биологической еволюции, или о еще больѣе выходномъ влиянии воззрѣний Descartes și apariția substanței științifice asupra conceptului de energie și apariția energiei Ot- Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФIИ aici s-a dovedit că a existat o lipsă foarte obișnuită de filozofie în epoca dezvoltării sale: era extrem de solicitantă și gata să-și impună propriile concluzii științei Dar din acest motiv nu i-am uitat meritele majore: a mers înainte cu știința și de multe ori și-a luminat calea Așa că acum este altfel: filozofiei se teme mai mult de ceva de schimbat și de a adăuga la ceea ce a recunoscut știința Изъ этого оступањ последовательный какутъ отъ выскаго самостоятельный предмеды фислон зофило сого ъ отъ языко самостайланго метода философскаго постижения дѣйствительности Acest lucru, cel puțin, se observă în marea majoritate a curentelor filozofice moderne Pravda, respingând cunoașterea unui subiect special în sens material, filozofii și-au propus energic o sarcină epistemologică, t -e вопросъ о природѣ и границахъ знания *) Totuși, chiar și această sarcină în rolul său cel mai important se reduce la aceeași justificare a cunoștințelor științifice în pretențiile sale cele mai îndrăznețe și la conversia principalelor generalizări și ipoteze ale științei naturale în adevărul de nespus al oricărei minți cunoscătoare în general Dacă în acest moment avem în vedere că știința însăși este nevoită să-și reconsidere principiile *) De aceasta, în unele direcții, în calitățile subiectelor de filozofie, se leagă de lumea lucrurilor Valorile sunt opuse existenței, ca ceva inexistent și nu mai puțin care posedă o semnificație mai înaltă În prezentarea acestora s-a reflectat opoziția tradițională dintre realitate și idealul absolut, prin care însăși conceptul de ideal a suferit schimbări importante Idealul absolut, așa cum l-am privit mai înainte, deși nu primește o realizare deplină în sensul realității finite, totuși în sine nu numai că nu este lipsit de realitate, ci posedă o realitate superioară kostyu, care este norma umopostigaemago mira și

care este forța motrice a oricărei creații adevărate în lumea fenomenală; Aceasta este realitatea lui supremă, iar obligația sa interioară este justificată pentru fiecare copil Dimpotrivă, contradicția din adjectiv este destul de clar exprimată în вы мисли о несуществующихъ и все-таки значенимых цѣнностях Вопросы философии, кн IO} Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ пипы, va deveni de înțeles în măsura în care este greu și ingrat să se dovedească a fi poziția filozofului: este atras în spatele științei, epuizat în încercările sale imposibile de a ridica la demnitatea adevărurilor absolute același lucru ca pentru știință în propriul său domeniu își dezvăluie tot mai mult caracterul său condiționat, șocant și adesea clar fictiv Rolul filozofiei moderne ne amintește de rolul scolasticii în vremea în care credința general acceptată și-a pierdut creditul anterior și când a venit să justifice din rațiune ceea ce credința deja se îndepărtase Scolastica nu poate fi dogmatică și, prin urmare, oricât de ciudat ar suna, dogmatismul trebuie să indice al doilea defect esențial al filosofiei moderne Cu o analiză atentă, la elevii filosofilor moderni sunt extrem de multe ipoteze preacceptate care alcătuiesc tradiția școlară de felul lor, pe care nu le consideră necesar să le dovedească și să le justifice cu dovezi valabile Aceste predposylki variază semnificativ în direcții filosofice separate, dar în toate acestea, același stoc de postulate predvzyatykh se dovedește a fi prea bogat În ele vedem marea moștenire culturală obișnuită a trecutului, o serie de dezvoltări filozofice și științifice care stau de neclintit și mature Marele testament al lui Descartes, că filozoful trebuie să accepte totul numai în măsura evidenței și probabilității sale logice interne și nu trebuie să recurgă la niciun alt criteriu de adevăr teoretic, nu a fost niciodată atât de complet uitat ca în zilele noastre Printre astfel de predposilami de asimilare timpurie le remarc pe cele care folosesc o recunoaștere și o distribuție deosebit de largă Acesta este locul unde Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФІИ În primul rând, argumentul menționat anterior că principalele generalizări ale științei fizice (de exemplu, legile conservării substanțelor și energiei, principiul continuității serii fizice a cauzelor și acțiunilor, principiul uniformității naturii etc) sunt norme absolute ale întregii existenţe, astfel de legi identice în mod obligatoriu se aplică tuturor sferelor şi felurilor de realitate; în al doilea rând, rezolvarea și condamnarea metafizicii și înlocuirea urgentă a tuturor problemelor ontologice cu cele gnoseologice; în al treilea rând, recunoașterea cunoașterii numai a minunilor necognoscibilității manifeste și perfecte a lucrurilor în sine; въ-четвертыхъ, плонное использование какийъ бы то ни было вещей вы себѣ вы какобѣ вы какой би катой бы то ни было вещей negația a tot ceea ce este transcendental, nu numai în sensul vechi care este diferit de lume și extern ei, ci și în sensul mult mai larg nou al acestui termen - tot ceea ce este diferit de reprezentarea noastră, de procesele cunoașterii noastre și gândul nostru, - cu alte cuvinte, certitudinea că totul există doar atunci, cât de mult este dat experienței noastre, înțelegerii noastre, cunoștințelor noastre; вы-пятых, рѣительное осуджание dualisticheskihъ предположений, какъ въ explananii dѣstvitelnago mira în general, takъ встноніве состниве постние і человѣческой природы, и принзниние monism ca adevăr filozofic obligatoriu; вы-шестыхъ, recunoașterea tuturor proceselor psihice pentru producerea evoluției biologice și a formelor organice de natură fizică Nu voi spune că toate presupozițiile viziunii filosofice contemporane asupra lumii sunt epuizate de aceasta, dar mi se pare că este posibil să ne limităm la cele mai caracteristice

исключают друг друга Cum să te gândești la tine Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ că nu există nimic imanent conștiinței noastre și în spatele premiselor ei și că toate faptele psihice (și deci conștiința noastră) presupun evoluția naturii materiale care le precede și le provoacă? Cum se poate reconcilia continuitatea completă a cauzalității fizice cu această recunoaștere a realității numai pentru ceea ce este experimentat și testat în conștiință, în toată trecătoarea și incoerența obiectivă a unor astfel de experiențe și cu negarea completă a oricăror lucruri în sine? Какъ, наконецъ, при провечномъ измистании метафизики, провозглашать absolutnyy monizmъ го зтую досліго зую досліго зики фii i т d ? Și totuși, rămâne uimitor faptul că toate aceste afirmații ale savanților filozofi din ultima vreme se combină și alcătuiesc ingredientele lor inseparabile: ele nu sunt întotdeauna prezentate la fel de tăios, dar nu sunt foarte mulți gânditori care ar fi decis să direct nega vreuna dintre ele • Оправданиемъ для такое совмѣщения выставливаъъ философию Канта выставления ъ фавливаъъ философию Канта выставления ъ фатню соКнию соКниемъ выставилюъ философию Канта, но выправленненную и исправленную în conformitate cu noile cerințe și opinii Acesta este Kant fără lucruri în sine, fără a învăța despre relativitatea și limitarea cunoașterii umane, fără recunoașterea caracterului pur uman (deși și universal uman) al experienței noastre și al științei noastre Acesta este Kant, în care conștiința subiectivă umană este înlocuită cu conștiința non-subiectivă în general, în care Formele și categoriile rațiunii noastre sunt transformate în legile impersonale ale logicii universale, iar natura Fenomenală percepută de noi este transferată într-un mod unic și realitatea originală, în afara căreia nu există nimic și care nu poate fi respectată de legile logice universale, prin care aceste legi în rezultatele finale sunt redate prin formule, generalizări și ipoteze ale științei naturale moderne Această interpretare a cântecului este ușor de înțeles Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОІИ (> Se ocupă de asumarea asemănării existenței și gândirii, care uneori se transformă într-o încercare grandioasă de a explica toată validitatea ca produs al gândirii pure, care, totuși, atunci când o cunoaștere apropiată se rezolvă, de obicei, în variații nevinovate, deși întunecate pe un aspect destul de banal tema originii științei validității din procesele minții În felul acesta, filosofia lui Kant, prin reinterpretări minuțioase și inteligente, se transformă în complet opusul ei: "critica" devine noul nume pentru un dogmatism plictisitor și mulțumit de sine, care reține de la Kant doar terminologia grea și fantezică, golită de reală conținut se pune o sarcină destul de ciudată: să se vină cu condiții în care știința naturală modernă, cum ar fi faptul existent al culturii, să poată fi ridicată la demnitatea de cunoaștere absolut respectabilă și, dimpotrivă, conform tradiției originale a Kant, cei mai mulți dintre ei concluzionează un sens clar sintetic, deci este clar că rezultatul este un cerc logic șocant: condițiile transcendentale ale științei își justifică fiabilitatea, dar, la rândul lor, ele însele sunt acceptate din cauza acestei fiabilități și sunt justificate de ea, ca в ней заранѣе убѣждени În legătură cu tot ceea ce s-a spus, este imposibil să nu remarcăm încă un fapt extrem de interesant: în prezent, metafizica și pozitivismul au jucat un rol semnificativ Trebuie remarcat faptul că în acest caz conceptul de "pozitivism" este folosit în sensul larg al unei astfel de filozofii, care neagă posibilitatea unei ontologii speculative independente, iar zona cunoașterii reale este strict limitată la limitele științele exacte, lăsând subiectul în special filozofic

Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ дований только гносеологическоу проблему, въ какомъ бы духѣ ЕТА посјдняя ни разѣшшалас, kantism sau spiritul nou-empiricului pur Înainte de asta, mai ales în epoca idealismului post-kantian, metafizica pretindea că pretinde o cunoaştere exhaustivă şi pe deplin adecvată a esenţei absolute a lucrurilor, pentru a le include în construcţiile lor importante ale întregii realităţi în tot adevărul ei Acum cu greu întâlnim metafizicieni cu pretenții atât de uriașe Sarcina lui a căpătat o formă mult mai modestă: să separe regiunea cu adevărat-existent de regiunea fenomenalului și a așa-zisului, să identifice, în măsura în care este accesibilă minții umane limitate, chiar dacă cel mai trăsături comune și de bază ale realității prezente și sensul actual al vieții, - la aceasta se reduc visele lor cele mai ambițioase Ei înțeleg că este imposibil să trăim în mod conștient doar în lumea iluziilor, dar știu și cât de greu este pentru gândurile noastre să treacă dincolo de limitele subiectivului Ei nu mai cred în puterea atotcuprinzătoare a construcțiilor a priori, pentru că nu mai pot crede, ca Fichte și Hegel, că propria noastră rațiune este singura eficientă din lume, singura forță creatoare din ea, singurul Dumnezeu din ea Во всѣхъ этихъ отношенияхъ их можно с полнымъ осонаниемъ признать сторнонияхъ их можно с полнымъ осонаниемъ признать сторнонияхъ их можно с полнымъ осонаниемъ признать сторнонияхъ их можно с полнымъ и Dimpotrivă, în vremurile trecute, relativiștii erau imaginea principală a empiricilor și criticilor, având-ul în frunte pe Kant însuși Dintre metafizicieni, ei s-au remarcat, din fericire, prin modestia și prudența lor Empiricii și-au amintit bine că ochii și urechile sunt martori săraci ai adevărului, și-au dat seama clar că experiențele noastre pot oferi doar o imagine slabă, limitată și subiectivă a realității Kant a mers mult mai departe de atât: privind procesul cunoașterii noastre, a descoperit că nu numai senzațiile sentimentelor noastre, ci și cele mai comune și fundamentale reprezentări ale noastre, cărora fiecare minte umană este supusă involuntar Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОІИ Ele au un caracter pur subiectiv și nu au nicio semnificație și semnificație în afara minții noastre Таковы, в его глазах простанция, время, разность в нашемъ смсъ етого понятія: niciuna dintre acestea prezentate, deoarece mintea poate determina realitatea etc nu pot judeca lucrurile în sine Există o realitate auto-existentă? Для Канта в етомъ не было ни малѣйшаго сомнения Într-adevăr, el a pus chiar mai presus de toate adevărurile științifice în ea și a recunoscut pentru ea o obligație supremă, morală; pentru el această realitate atemporală, atemporală, străină de toate legile materiale a coincis cu regatul liber al spiritelor, care se supun numai legii absolute a adevărului moral Dar Kant a negat cu insistență posibilitatea cunoașterii teoretice a acestei minuni suprasenzoriale cu instrumentele noastre cognitive Prin urmare, el nu a părăsit niciodată pământul relativismului - a dat doar o formă mai exclusivă și mai decisivă viziunii relativiste a cunoașterii decât oricine înaintea lui Совершенно одана поступувъ в наше время большая часть кантианцевъ и наиболѣе почми поповъ пиризма Într-un mod uimitor, contrazicând toate tradițiile, care sunt în alte relații, ei sunt apărătorii cunoașterii absolute Nu există nimic, în afară de ceea ce este dat în experiență; между тѣмъ нашъ дѣйствительный, систематизированный опытъ копичаетъ с наукою; treptat, pentru știință totul este deschis în esența sa reală unică, și nimic nu îi este ascuns, - această teză, care amintește de cele mai extravagante paradoxuri ale lui Fichte și Hegel, este proclamată cu voce tare și persistent cu cele mai diverse partide Și nu

se poate spune că nu a fost bine întemeiat: este o concluzie complet firească din negația a ceea ce ar fi fost pentru valabilitatea sa independentă în afara minții noastre cunoaștetoare și a caracterului Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ отожествления всего нашего опыта с тиченьянием науки Въ результаѣ позитивисты възначение заняли постини ме-таФизиковъ-идеалистовъ-идеалистовъ начоление начоли постини ме-таФизиковъ-идеалистовъ начоление начольтаѣ Între ei și alții este necesar să se stabilească o singură diferență importantă: vechii idealiști, recunoscând că totul este dat în gândirea noastră și nimic în afara ei, au ajuns în consecință la încercările de construcții ontologice largi, care derivă din condițiile și factorii noștri minte întreaga totalitate a ființei în toate variațiile ei и развѣтвлениях Dacă totul este dat conștiinței și îi este deschis în toate nevoile și conexiunile sale, atunci nu are sens să ne limităm cercetările la problemele condiționate ale științelor private, care ne examinează toate experiențele din punctul de vedere al unui fictiv schema, care este independentă de natura noastră fizică Dimpotrivă, atunci sarcina de a explica totul real în funcție de existența lui este pusă în cel mai apropiat mod pentru mintea filozofică etc în necesitatea ei, care este obiectul și conținutul conștiinței При прочевномъ отожествлении Сферы сознания с сферой всей дѣйствительности, отъ таш такой: necesită metafizică, при томъ в ея самыхъ absolutnykhъ и неумѣренныхъ притязанияхъ Idealiștii nu mai puțin transcendentali de tip nou resping cu hotărâre această sarcină: ei se referă în acest caz la condamnarea tradițională a metafizicii, care a început cu critica și empirismul timpului anterior, deși a fost dictată de o cu totul altă viziune asupra lucrurilor Noii idealiști se închid în epistemologie și se limitează la raționamente monotone și plictisitor de lipsite de sens asupra subiectului că subiectul cere obiectul, iar obiectul cere subiectul; дальше етого идуть рѣрдко и во всякомъ случаѣ очень программ În aceasta, există un mare avantaj: se eliberează de acele dificultăți colosale, cu care s-au luptat eroic, dar zadarnic, cu idealiștii vechiului depozit Bj нередко философския идеи кажутся темъ mai convingător decât unul Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОIИ neprevăzut și exprimat în mod obișnuit Но все же никакеия проблемы не разрѣшаются просмотрым умолчаниемъ Între ele, în concepțiile idealismului transcendental, prin esența lor, există contradicții interne apăsătoare, - nu numai asta, dar în ele există întotdeauna o necesitate logică în dezvoltarea ulterioară, de a trece în opusul său, este involuntar obligat să caută pentru ei fundamente şi justificări pozitive Dar este atât de ușor să le găsești? Să luăm aceeași învățătură despre imanența cunoașterii, care constituie cea mai răspândită premisă a școlilor filozofice moderne din Germania Какъ iзвѣстно, его общий смыслъ своедия кѣдующему кѣдующему: subiectul și obiectul se presupune că sunt prieteni și nu pot fi separate și gândite separat *) Este imposibil să ne gândim la lumea obiectivă ca la ceva independent de gândire și transcendental acesteia, pentru că ne gândim la ea, succesiv, facem conținutul conștiinței noastre, al înțelegerii noastre despre ea și ne ocupăm de ea doar în această calitate Și acest lucru este necesar să repetăm despre fiecare obiect, despre fiecare ființă, despre orice fel de lucru, pe care nu ni le-am imaginat Un lucru în sine, un lucru fără mintea lui, este o contradicție absolută Totul obiectiv există doar atunci, când a fost deja dat conștiinței și abia atunci există Pe de altă parte, un subiect fără obiect, conștiință, nimic care nu înțelege, gând, nimic care nu înțelege, minte, nimic care nu înțelege, există o contradicție atât de absolută,

cum este un lucru obiectiv în sine Deci, totul real își primește realitatea în gândire și prin gândire, și doar atât de realist, așa cum este dat în el) Я беру теорию имманентистовъ в ея самомъ простомной торижании, не считаяс с оттчитаяс с оттчитаяс с оттѣнкамы отѣнкамы на она простајъ вы простанiи Shushie, Shuberta-Zolderna, Leclera, Remke și alții Останавливаться на теих оттѣнках темъ боѣе не остонания, что эта теория не есть естон есть есто на темъ й школя, пропечно такъ значений ой, а язовые общимъ предположениемъ целаго рачений ой Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ A nu înțelege acest lucru este naivitate, inadmisibilă pentru un filozof Ето раззуднiе, при превомъ знакомстваѣ с нимъ продавить впечатлѣние непобѣдимомъ знакомстваѣ с нимъ продавить впечатлѣние непо ичное(tm) Но при болѣе объе объявлениемъ размышленiи 'надъ нимъ, вълноно поражаешься еслого дися есленiи 'надъ нимъ ностью În același mod, dacă unui obiect i se dă conștiință, cum ar fi un conținut predeterminat al acestuia, care nu a fost anterior în el, el precede în mod logic posibilitatea de a experimenta acest conținut și creează condițiile preliminare și complet reale ale acestei experiențe Și aceasta înseamnă că existența unui obiect nu poate fi epuizată printr-o astfel de experiență, întrucât este numit de acesta, este independent de el și diferă de el, întrucât orice condiție reală diferă de condiția sa Разъ что-нибудь дано или,-употребляя bolѣе вычурный, хочая и очень прополярный тентьрный тенть,прный терньурный о задано нашей мисли, оно тѣмъ мъмъ отъ нея independent Pentru ca obiectul gândirii să se îmbine eficient și fără reziduuri cu gândul nostru despre el, este necesar ca acesta să fie nu numai înțeles, ci și creat în întregime de gândirea noastră Cu alte cuvinte, pentru a justifica imanența absolută a lumii obiective față de conștiința noastră, este necesar să arătăm că conștiința creează cu adevărat din ea însăși lumea percepută și înțeleasă de ea în toată compoziția sa și trebuie să o creeze exact așa cum noi vezi Разъ этого не образование, эксiома иманеннентности образетаеся в выбрированное обстенъ,влош jє jє не доказана его простая мыслимость Pe de altă parte, dacă obiectul este independent de subiect, atunci într-o măsură mai mică și subiectul este independent de obiect Subiectul, așa cum este, căruia i se acordă conținutul obiectiv, este, de asemenea, condiția prealabilă a oportunității de a-l experimenta și acest conținut însuși Dacă nu ar exista conținut, subiectul nu ar avea nimic Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФИИ a sti dacă nu ar exista subiecte, nimeni nu ar fi conștient de conținuturile obiective; prin urmare, atât subiectul, cât și obiectul trebuie deja date, astfel încât ce fel de conștiință, ce fel de gândire, ce fel de experiență subiectivă ar putea avea loc Aici avem doar un caz particular de ceea ce este compatibil cu necesitatea logică în orice relație și în orice relație efectivă, și nu numai în relația dintre subiect și obiect Întrucât avem o relație, în care fiecare dintre părțile corespondente contribuie cu ceva propriu, termenii acestei relații trebuie dați deja cumva dinainte, pentru ca aceeași relație să poată începe Toate acestea sunt fundamentate de o teză direct opusă a ceea ce susținătorii filozofiei imanente propun ca o axiomă de la sine înțeleasă: subiectul și obiectul nu își primesc întreaga realitate prin gândire și numai în gândire, ci, dimpotrivă , fiecare gând primește realitatea prin existența prealabilă (precedentă logic) a subiectului și a obiectului Voi spune că această teză este doar gândul nostru și nimic altceva? În sfârșit, acesta este mysl și tot ceea ce gândim și afirmăm; dar dacă ne distruge, pentru că nu este o singură realitate, cu ce drept îi transformăm conținutul într-o negație completă a adevăratului său sens? Pentru a o răsturna cu bună

știință, este necesar să avem temeiuri clare și incontestabile, iar ele cu greu sunt date de simplul fapt că gândim ceea ce gândim Pentru aceasta, este nevoie de mult mai mult: este necesar să dovedim că toate gândurile noastre sunt absolut închise în ele însele și că nimic nu este conținut în ele în afară de ele însele, ca experiențe pur subiective Dar acest lucru nu este doar imposibil de demonstrat, ci este complet contrar întregii naturi a proceselor noastre mentale Nu există niciun gând, în care să nu existe nimic, în afară de ea însăși Всякая мыслы чать къ чему-нибудь, къ какому-нибудь содер Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ С> жанию, которые она опознаеть в его отличии отъ себа, какъ мыслаjачесь дѣятеличесь дѣятелиноста пиличии отъ себа, ъ себѣ, какъ ѣчто отъ нея iднеплатае') Въ етомъ отношении наша мыслы всегда образеаться с транцендентнымъ ей, сѣмъ, что ьди лезто лезеаться с транцендентнымъ ей предѣлами ея предѣвецной предъемости *) Aceasta este natura ei rădăcină Не видѣть етого есть величайшая логическая и гнезологическая слѣпота! Cu toate acestea, aceste raționamente pot fi dovedite a fi înțelepte și abstracte Să ne întoarcem la faptele psihologiei simple și, în același timp, la cele mai elementare și evidente, și prin ele vom încerca să dovedim, în măsura în care este corect, că gândirea noastră sau conștiința noastră nu au niciodată vreo legătură cu orice se numește transcendental, că ele sunt direcționate numai către ceea ce este direct și imediat în ei este dat și că, dimpotrivă, direct în ele conținutul dat este numai în ei și are toată valabilitatea lui și nu realitatea există în spatele premiselor dăruirii sale directe Aici ne întâlnim cu observația, a cărei neliniște este egalată doar de misterul ei: mintea noastră nu are niciodată nimic de-a face cu ea, care este direct legată de momentul curgerii sale; conștiința absolut instantanee este complet inaccesibilă Только то языке протичениемъ мысли, что (') Deci, cel puțin, s-a întâmplat când și-a dat seama că era conștientă de proces Cu toate acestea, chiar și atunci, atunci când gândul nu a atins încă o astfel de cunoaștere de sine, sau dintr-un motiv oarecare nu se remarcă, este cu atât mai cufundat în conținutul obiectiv, cum ar fi dat autosuficient și independent, și cu atât rațiunea mai mică trebuie să-l identifice cu activitatea sa subiectivă, pe care не замѣчаеть или и совѣмъ ns знаетъ) Există un sâmbure sănătos de adevăr în teoria cognitivă a lui Husserl Dar înțelegerea lui pozitivă a acestui conținut, ca posibilități eterne ideale ale relațiilor obiective, dar care nu posedă existență reală, pare a fi destul de întinsă, chiar dacă ar fi sub forma acelui raționament simplu în care gândul nostru este foarte adesea greșit grosolan afirmând relaţii vădit imposibile Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФIИ cât a durat și s-a oprit înaintea conștiinței, cu alte cuvinte, ceea ce curgea deja În această relație este posibil să spunem că gândirea noastră este retrospectivă Dar aceasta înseamnă că în aceeași măsură, în ce fel de trecut este transcendental față de prezent (adică este diferit de acesta și se află în el), gândirea noastră se învârte întotdeauna în jurul naturii transcendentale a conținutului său Ne putem gândi la trecut, durere sau ceva mai îndepărtat, sau doar acum ne putem gândi la viitor, dar un lucru rămâne pentru conștiință pentru totdeauna evaziv - acest prezent în puritatea și inviolabilitatea lui absolută Și fiecare gând, ca orice altă manifestare, are realitate doar în prezent: trecutul a încetat deja să mai fie, viitorul nu a venit încă Astfel, gândirea nu înțelege niciodată ceea ce implică în mod direct în momentul experienței, ea este în mod constant îndreptată către ceea ce se află în spatele premiselor existenței sale imediate Ce să obiectezi împotriva acestor

fapte ireprimabile? Să spunem că auto-observarea noastră este o iluzie completă, că nu există trecut sau viitor și că în gândirea noastră prezentă, care este singura, toate conținuturile lui sunt date direct și direct, fără ca acest gând să nu aibă realitate? Aceasta ar fi o soluție cu adevărat importantă la problemă Dar, în primul rând, era necesar să se justifice cumva; în al doilea rând, este necesar să luăm în considerare cu atenție toate consecințele sale, la care cu greu acceptă de bunăvoie chiar și pe cei mai fanatici închinători ai punctului de vedere imanent Dar apoi, pur și simplu vorbind, reiese că toată viața mea și toate evenimentele din ea, tot ceea ce am gândit și simțit despre ei, toată viața altor oameni, toată istoria umanității și tot ceea ce mă înconjoară sunt eficiente în plus -Totul acesta este doar amintirea mea falsă; nimic din toate acestea nu a fost absolut cazul și toată realitatea a totul aparține doar conștiinței momentului curent cu el, Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ ceea ce nu este dat direct Dar de îndată ce îi voi da o estimare atât de mare, momentul actual va fulgeră deja și îi va lua conștiința cu el și se va transforma într-o amintire atât de falsă, ca tot restul vieții mele În demnitatea realității absolute este necesară ridicarea conștiinței momentului următor; și încă nu voi putea face asta, întrucât acest moment va dispărea irezistibil și va trebui să caut o nouă realitate absolută, ca să o pot cufunda din nou în neant Și această procedură interesantă nu are sfârșit Если такую точка зрѣния и называть глопомысленной, то развѣ толку за тотъ жесток вий, за тотъ жесток вий в звѣ бабавный временный раздоръ, коровий избъжно высотся вы мысл такимъ ея перевърныем самнож Cu toate acestea, adepții filozofiei imanente sunt puțin stânjeniți de aceste consecințe abstracte și prea subtile ale concepției lor de bază; cel puțin în acele discuții monotone și vagi despre inseparabilitatea subiectului de obiect și a obiectului de subiect, rareori întâlnim încercări de a elimina în principiu aceste rezultate complet naturale ale premiselor lor generale, care exprimă iluzionismul absolut în forma cea mai mare dezgustător pentru mintea umană Гораздо настойчивѣе закамитъ их другие вопросъ, никаъ не мъе затруднительный на их другие вопросъ, никаъ не мъе затруднительный на иъ почтвъ, почтвъ акъ отъ начаъ immanentnoi filosofii проваja к признинию чужою сознания Cu alte cuvinte, această întrebare se referă la modul în care un filosof imanent poate fi salvat de solipsism Вѣдь каждый изъ насъ знаетъ только свое "я", свое мысл, свое сознание; tot restul este doar reprezentarea noastră, obiectul subiectului nostru, neavând, după premisa rădăcină a doctrinei imanente, nicio realitate transcendentală în afara subiectului său Ето довольно относите ко всѣмъ объектамъ нашего наблюдения безъ всяких исключений,чений Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОIИ щимъ насъ людимуъ, какъ въ настоящемъ, такъ въ въ пастомъ Ele trebuie să fie doar reprezentările noastre subiective, neavând nicio realitate proprie în afara conștiinței noastre; ne imaginăm doar ceea ce gândesc și simt ei; Gândurile și sentimentele lui sunt absolut ascunse de percepția noastră directă, astfel încât chiar dacă le-am putea percepe cumva și le-am experimenta în interior, le-am trăi ca pe ale noastre, și nu ca pe ale altcuiva Deci, gândul de independență față de ființele noastre de gândire și simțire asemănătoare oamenilor este doar gândul nostru, la fel ca orice alt gând despre care nu am fost niciodată în noi înșine și nu avem absolut nici un drept să-l ducem dincolo de limitele subiectului nostru , la fel ca orice alt gând celălalt Только мое единоличное "Eu", только одинъ мой subiectul simte și gândește, suferă și se bucură de lume, tot restul lumii este țesut din visele

fantomatice ale viselor mele Este dificil să obiectezi la ceva împotriva logicii stricte a acestei concluzii din punctul de vedere dat Și nu mai puțin de atât este necesar să o respingem, fie și numai pentru că fără ea filosofia imanentă își pierde orice seriozitate și se transformă într-un joc amuzant de paradoxuri Неловко иманеннентному философу убѣждать читатерей, что онъ одинъ источитек на свѣтѣ; кого же убѣждать, коли никого неѣтъ? Există și un alt motiv important, care îi determină pe apărătorii mirosozertsaniei imanente să respingă nu numai solipsismul, ci și idealismul subiectiv în general; sunt convinşi că filosofia lor se împacă în cel mai bun mod cu axiomele şi concluziile ştiinţelor naturii Dar ce este comun între independenții, unificati, continui în procesele lor și natura strict respectuoasă a legii a fizicienilor și haosul întâmplător, intermitent și neconectat al senzațiilor noastre unice? Если кромѣ етого хаоса ничего нетъ, о какой можно говорить природѣ? И vot immanentisti pribѣgayut к очень ухистренному Biblioteca "Runiverse" l cazma o serie de considerente Приблизительно они разсуждаютъ такъ Iar propriul "eu", ca "eu" al altor oameni, este reprezentat doar în ceea ce numim conștiința noastră Точно также и всѣ наши ощущения, желания, мисли суть толко пережияния и объектив созния Astfel, conștiința însăși, luată de la sine, nu are nicio legătură exclusivă cu individualitatea noastră Personalitatea noastră, "Eul" nostru individual cu tot ce este cuprins în ea, este doar una deosebită prezentată în conștiință printre altele, deja legată de alte personalități și de "Eul" străin În această relație, nu există nicio diferență de principiu între reprezentanții "Eului" nostru și "Eul" celorlalți Și asta înseamnă că conștiința este supraindividuală sau superpersonală И ко всѣмъ димимъ индивидунистиямъ оно печать, какъ къ нашей; онѣ toate obiectele sale și, prin urmare, если оно сознаеет себа в насъ, оно может такъ же хорошо знавать себа и вих и вих и вих Prin urmare, problema conștiinței străine este rezolvată în sens pozitiv Nu numai atât, dar nu avem niciun motiv să limităm conținutul acestei conștiințe suprapersonale la limitele a ceea ce este perceput de indivizii umani în general Căci toate lucrurile, toată natura, în legătura uniformă a manifestărilor ei, există numai în calitățile obiectului conștiinței Dar aceasta nu este conștiința subiectivă a acelei sau altei persoane determinate, care percepe lumea sub unghiul său special Aceasta este o conștiință comună, universală, care cuprinde procesele realității în toate detaliile ei și o livrează întregii sale realități Această conștiință universală poartă diferite nume: se numește conștiință generică, conștiință abstractă, conștiință mondială, subiect gnosologic etc d Tocmai cu acest concept se stabilește o reconciliere puternică între idealismul pur al punctului de plecare al filosofiei imanente și realismul strict al științelor naturii La prima vedere, se poate arăta că este imanent Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФІИ S acestea revin la ceva ce amintește de Dumnezeul lui Berklee sau, cel puțin, de sufletul lumesc al lui Platon Dar, de obicei, ei avertizează în mod persistent împotriva unei astfel de interpretări metafizice sau ontologice a acestor idei Ei sunt de acord cu grijă că conștiința lor universală este doar o construcție schematică, doar un simbol metodologic, căruia este cel mai puțin potrivit să-i atribuim realitatea J) Uneori este pur și simplu echivalat cu cunoștințele științifice sau cu știința, iar atunci problema ajunge la afirmații ciudate că pământul a început să se rotească în jurul soarelui abia atunci când Copernic a ghicit despre asta și până atunci totul a fost așa cum cerea sistemul astronomic al lui Ptolemeu Представленный сейчас ходъ мысли излагается обыкновенно

очень обще, двумыслентно, рынынто, рынынто, рынынтуь в загадочныхъ некахъ, нежели в колко-нибудь речатливыхъ формулах Nu este deloc necesar să ne întrebăm de acest lucru: cu cât este mai clar prezentat, cu atât mai irevocabil vor fi dezvăluite salturile logice, paralogismele și contradicțiile interne, iar principalul lucru este înlocuirea unui concept în locul altuia, uneori foarte departe de ei Să se împlinească, că și al nostru eu sunt doar reprezentat și nimic altceva; Din aceasta, în cel mai bun caz, doar ceea ce noi înșine nu ieșim, și deloc ceea ce există independent de conștiința noastră a altor oameni, absolut închis nouă în stările sale subiective imediate Dar cum ar putea fi asta, cu ce drept se poate afirma că conștiința experimentată direct de noi este legată de ceea ce este reprezentat de Ya-ul altcuiva exact în același mod în care este reprezentat de propriul nostru Ya? Съ производитемъ о нашемъ Я въ насъ нераздѣльно сливается вся копупность) Sm عسوفلننية раззуденьия на эту тему у Риккерта вы его Der Ge-genstand der Erkenntniss Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ Direct și direct, ei experimentează sentimente, dorințe, sentimente, gânduri, iar cu cele prezentate de alții, este doar o presupunere că și ei experimentează ceva asemănător, deși noi nu le vedem și nu le putem vedea Sunt experiențele imediate și presupunerile din același lucru? Să existe orice fel de conștiință ancestrală, în orice caz în măsura în care este prezentă în eu-ul altor oameni, trăind direct experiențele lor, deci este absentă în mine și invers, pentru că nu experimentez direct experiențele subiective ale altor animați creaturi în același mod nedormit А если такъ, то чему же подожатьъ допуснie родового сознания? Получаеть ли в немъ абкрадинie иманентная точка зрѣния? Dimpotrivă, atunci este complet distrus și trece în complet opusul său Atunci adevărul despre inseparabilitatea subiectului și obiectului și despre realitatea obiectului nu există în subiect decât pentru conștiința de familie, și nu pentru a noastră Nu știm ce experimentează conștiința ancestrală când vede întreaga lume infinită în toată minunea și interconectarea ei infinită, dar evident că nu înțelegem acest lucru Străduindu-se să elibereze gnoseologia de limitarea firească a punctului de vedere uman, ea este principala sursă a poveștii răspândite în literatura filosofică modernă a grotiv psikhologizma Trăsătura sa foarte caracteristică constă în faptul că cei mai convinși dușmani ai psihologiei se acuză în mod constant reciproc de psihologie Въ этомъ можно виѣть бългедь продовезоно того, какъ трудно въ гносеологiи обоъзоно того х предпосылокъ, даъ при всемъ челанii Aceasta nu înseamnă, desigur, că logica și epistemologia sunt doar capitole separate ale psihologiei Nu vorbesc de caracterul normativ al concluziilor logice și epistemologice, este posibil să admitem pe deplin că conținutul acestor concluzii ale științei cuprinde pozițiile de ordin pur ontologic, care nu au nimic în comun cu subiectul special al psihologiei Такъ програминие все мислить соотвѣтственно логуно тождестваеть превече всего странить соотвѣтственно логуно то ь то, что оно есть, A=A Și nu este mai puțin posibil să gândim în conformitate cu ceea ce ar fi legea Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФIИ Trăi Родовое сознание в своей специфической функции для насъ всецѣло транцендентно, ецифической функции для насъ всецѣло транцендентно, еценденпно, ецищдентно нтно, чѣмъ сознание другай людей или животныъ În acest din urmă caz, putem face niște presupuneri concrete; dar cum putem ghici și ne imaginăm pentru noi înșine ce înseamnă să contemplam întregul univers infinit? Aceasta se află complet în afara limitelor abilităților noastre și nu putem decât să construim un concept foarte aproximativ al acestei

realități absolut transcendentale pentru noi în subiectul lumii Мы можем разчивать очень на очень абстрактное соотвѣтствие нашей мисли с етимъ на очень нъъь внъш нея отдаленным битиемъ Întreaga întrebare capătă o formă mult mai confuză, când în mod destul de neașteptat se proclamă că conștiința universală este construită doar schematic, doar un simbol sau un semn algebric, căruia nu i se permite să-i atribuie în niciun fel vreo validitate Care este teoria imanenta? De ce este natura fizică imanentă? la semnul algebric pe care noi înșine l-am conceput și la care cu acele proprietăți Și человѣческая мысл долуна носита в себѣ ети съвът, долуна областать силою установония установония съвът отношении, общи могла возъчнут человѣческая наука и человѣческое понимание объект Și din moment ce înțelegerea noastră a proprietăților sale nu s-a realizat, nu am înțeles-o în mod egal Adevărurile ontologice au rămas mereu neclintite, iar știința nu a fost formată nici de animale, nici de pești, nici de păsări Человѣк неотдѣлимъ от своего человѣческаго ума и только с нимъ может имѣть дѣческаго ума и только с нимъ может имѣть дѣлескаго, гнозла о гнокимъ описномъ намъ познании Prin urmare, toate raționamentele despre conștiința universală supraumană aparțin toate domeniului metafizicii și nu există niciun sens care să fie extras din aceasta În special, ce lucruri uimitoare nu ar fi imanente acestei conștiințe universale, asta nu spune nimic despre conștiința noastră Призыв к особенностию мисли отъ всего человѣческаго и к созданию нечеловѣ честьъ насутьъ насучеескаго ъ безкусныхъ paradoxovъ, кохоїъ къмного, къ сожалѣнию, провозглашается в философи пие философие созофию * Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ не отвѣчаеть ничего реальнаго? Такой резултать можно было был счесть сознательной насмѣшкой над вяской Философи Философи гирософ фили с такимъ серёзнымъ убѣждениемъ În orice caz, un lucru este clar: cum am înțelege conștiința universală sau subiectul epistemologic sau natura conștiinței generice, astfel încât din imanentism să rămână doar un nume gol Așa cum recunoaștem ființele conștiente și lumea fizică dincolo de limitele înguste ale experiențelor noastre subiective imediate, părăsim punctul de vedere imanent și stăm pe terenul unei înțelegeri transcendente a realității Dar nu există soluții de mijloc și blânde: imanentismul gândirii logice doar sub formă de solipsism pur sau chiar iluzie absolută Și atunci este clar și mai mult: problema dѣiствительности никаје не реѣшается в гранiхх один гносеологii; dacă există o conștiință străină, dacă independent de universul nostru infinit dat, dacă conștiința noastră se unește cu conștiința altor ființe umane într-o conștiință de sine cosmică superioară, atunci este necesar să ridicăm întrebarea de principiu despre conexiunea internă și relația reciprocă din toate aceste lucruri; și poate fi rezolvată doar pe baza unor considerații generale cu caracter ontologic, deoarece experiențele noastre psihice individuale nu sunt furnizate într-un mod evident pentru soluțiile sale de epuizare și direcționare a datelor Nu cred că ar fi mai reușit să ieșim din dificultățile prezentate de teoriile pe care le numim "critica empirică" Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФІИ schennom și, din cauza asta, am avut o vedere dureroasă Deci, E Махъ намедаъ с того, что отнимаеть у веческих fundamentarea, cauzalitatea și toate celelalte determinări, dându-le aspectul de independență față de experiența imediată a experienței noastre; realitatea unică este atribuită simţurilor Dar apoi se grăbește să identifice senzațiile cu elementele din care sunt compuse toate fenomenele naturii, toate formele, toate corpurile, indiferent dacă percep sau nu ceva возъкновению участьющихъ тварей *) P Avenarius propune începutul "coordonării principiului", conform căruia în fiecare

dintre experiențele noastre subiectul și obiectul sunt date inseparabil, eu și mediul (uitând în același timp că nu toate elementele mediului sunt incluse în conținutul experiența noastră imediată) Acest lucru nu îl împiedică pe Avenariu să considere eu-ul nostru și toate experiențele sale subiective ca pe un produs derivat și dependent al sistemului nostru nervos, care în sine este doar o parte și un produs nesemnificativ al lumii materiale care îl înconjoară experiment care este complet liber de toate adaosurile noastre mentale Главная бѣда разгразмираемыхъ градний в современно философии использовать принстновим принстновий ентнаго гнезеологизм с какимъъъ ты было было реализмъ, а тъмъ бъда съ realismъ și compatibilitate absolută cu știința pozitivă Какъ скоро мысл) Sm despre asta articolul meu "Nauchnoe mirovozzrѣnie i filosofiya* "Vopr Phil și Psyche № str în- Biblioteca "Runiverse" SG L ЛОПАТИНЪ Respingând tot ce este transcendent pentru ea, ea se închide în conținutul ei pur și, cu asta, își rupe inevitabil legătura cu valabilitatea vieții sufletești a altcuiva și cu valabilitatea unei naturi infinite în legile ei nesfârșite Când, dimpotrivă, concentrându-se asupra realității, ea caută justificări și justificări pentru aceasta, ea nu o poate rezolva în pură gândire sau în pură experiență imediată și dă peste o serie întreagă de probleme ontologice, pe care, totuși, ea nu vrea să rezolve pentru ei personajul său Получается трагическое, по ещесту непримиромимое слокновение мудучалныхъ интересовъ; philo -'соФская мысл попадаъъ в изъсходный пупикъ, изъ которого могуъ вести изъ котораго изъ котораго изъ котораго хероическия усилия философской диалектики De aici zdrobirea extraordinară a școlilor mici, care par să stea toate pe un singur teren comun, și între ele se acuză reciproc cu pasiune de inconsecvență și neadevăr în principiile lor principale O impresie tulburătoare este produsă de acest conflict între școli: acuzațiile reciproce pe care le schimbă, în cea mai mare parte, se dovedesc a fi perfect drepte, dar în cel mai înalt grad este greu de înțeles în ce avantaj le sunt una față de alta , iar observatorul imparțial poartă convingerea involuntară că toți sunt nesemnificativi și incapabili не быть непоследовательним Este clar că mysl-ul filosofic în aceste condiţii cade într-o incertitudine frustrantă De exemplu, cât de obscure și de evazive sunt concluziile unor empiriști precum Avenarius și chiar Mach, în comparație cu opiniile surprinzător de clare și argumentele transparente ale vechiului pozitivist J Sf Millia; sau cât de întunecată și fără speranță de rod este chinuită dialectica a noului sistem G Kogena po sravneniyu с гениально смѣлыми и конченными во вѣхъ свихъ звенях постанениями старованых старованых Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОIИ idealism Fichte și Hegel! Scriitorii filosofici moderni ne uimesc prin curajul virtuos al izbucnirilor lor dialectice, apelând adesea la o rafinată dragoste de paradoxuri, dar, ca să regret, acest curaj este prea des dictat de teama de a rupe formulele adoptate timpurii, chiar dacă acestea se contrazic între ele, și prin străduințe sectare de a apăra tradiția dragă prin toate mijloacele Въ философии создалась тепличная и затхлая отформация обзолонныхъ аксiомъ, истхлая отформация обзолонныхъ аксiомъ, истххлая отформация проблемъ и запротныхъ проблемыъ II O astfel de situație, desigur, nu poate fi considerată normală Гдеѣ же выходъ изъ nego? De ce este necesar să căutăm reînnoirea minții filozofice? Ce putea el să aducă în viața ei și să o readucă la viață? Drumul către renașterea filosofică și acum va merge acolo, unde a zăcut mereu: este într-o urmărire liberă, neprevăzută И первый шагъ на етомъ puti состать вы качатьѣ отъ предвзятых приговоровъ и предворовъ и предвозорятьѣ отъ În

filosofia modernă, mulți scolastici au acumulat prea mult și este necesar să începem cu ea pentru a-și arunca jugul În acest moment, gândul se întoarce involuntar către Kant Я менѣе, чѣмъ кто-нибудь, решус нетигат великое, незамѣнимое, вѣковѣчное значавдо значано значан великое равитии человѣческаго самосознания Dar, totuși, este imposibil să închidem ochii asupra rolului care îi revine lui Kant în zilele noastre ca autoritate filosofică superioară, iar rolul pe care Kant istoricul însuși l-a atribuit filozofiei sale este caracterizat în multe privințe prin trăsături direct opuse Исторический кантъ пробудялъ œ о оа dogmaticeескаго сня, stylizovannyy kantъ новокантианск ar дижения порж Cu această ocazie este amintită soarta unui alt mare om Biblioteca "Runiverse" l Loptin мислителя прошлаго, отлевившаго еще болеѣе глубокий sѣдъ выволюцiи человѣчестаго еще болеѣе глубокий sѣдъ выволюцiи человѣчестаго еще болеѣе глубокий еля Ce distanță uriașă îl desparte pe Aristotel istoric cu mintea sa critică strălucită, cu ideile sale subtile, cu căutarea neobosită de noi căi, de scolasticii aristotelici, soluționarul final al tuturor problemelor de filozofie și știință, în ai căror savanți am văzut un codex obligatoriu al cunoștințelor religioase Trezirea gândirii libere a noii Europe a început cu ceea ce l-a învins pe acest Aristotel, iar actualul Aristotel a beneficiat doar de asta Не следует ли то же самое сделать и с Кантомъ? Мы тушиъ причевлись лозунъ: "Înapoi, къ Kantu!" Пора выставить другие лозунгъ: "впередъ, отъ Kanta!" Nu ne vom gândi că toate întrebările, cele mai scumpe și mai importante pentru mintea umană, sunt rezolvate pentru totdeauna și că ne rămâne doar să rezumam rezultatele Откажемся, с другие строхоны, отъ убѣждения, что высочение проблемы, преднедающа преднедающа преднедающие Откажемся ашего обсуждения и понимания Dintr-o asemenea cenzură preliminară pe subiectele analizei filosofice nu a ieşit niciodată nimic bun: raţiunea - vers liber; el însuși se va opri acolo, unde se termină lumea întreagă, dar nu va tolera obstacolele care s-au stabilit Mai ales riscante, deși întotdeauna tentante, sunt încercările de a trece o dată pentru totdeauna granițele a ceea ce este disponibil gândirii umane Nimic nu poate fi prescris deodată Ascunsă pentru înțelegerea noastră astăzi, ea poate fi deschisă în sensul său și sensul interior mâine; cât de des observăm în istoria filozofiei și științei, ceea ce este misterios și ciudat în cursul secolelor, în mod neașteptat Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОІИ σя источником новаго вѣta, переворачиающимъ въ пноятiя и дающимъ совсѣмъ новаго вѣta, переворачиающимъ въ пноятiя и дающимъ совсѣмъ новый вирачиающимъ въ пноятiя и дающимъ совсѣмъ новый вирачиающимъ еленной Запретительный мѣры в области фило-соФСкаго умозрѣния процему deja suspect, что в основѣ и основѣ ичого вѣе их процему опредѣленный взгладъ на устраняемые вопросы, т -е в концѣ-концов предложение решение их') Este necesar să se decidă asupra unei revizuiri serioase și imparțiale a tuturor întrebărilor și gândurilor, fără a privi nicio tradiție, chiar și la cele mai venerabile Este necesar să pătrundem adânc, pentru că filosofia nu este știință terminată și că în ea și în zilele noastre, ca înainte, nu este nimic rezolvat În acest lucru s-ar fi încheiat deja o mare tranziție a valorilor filozofice și o mare eliberare a minții de cei care o legau Dacă nu am vorbi doar, ci am reuși să ne ridicăm la starea somnului preliminar al lui Descartes, cum s-ar curăța orizontul minții filosofului, cum s-ar opri toate problemele și toate metodele filozofiei! И предъем вiсте передъ нами выступили бы во *) În cazul nostru, altfel, am judeca inaccesibilitatea minții noastre a începutului absolut al lucrurilor, dacă am vedea în el ceva universal

transcendental lumii și chiar nu stă deloc față de ea în vreo relație sau, pe dimpotrivă, considerându-l ca o forță, prezentă în interior în pace sau chiar identică cu ea în adevărata ei esență; fie că i-am nega toate proprietăţile pe care ni le-am cunoscut, fie, dimpotrivă, i-am atribui semne spirituale sau materiale Chestiunea libertăţii de voinţă va primi o cu totul altă formă în sensul rezoluţiei sale logice Altfel ne-am raționa cu privire la incomprehensibilitatea substanței noastre spirituale, când am vedea în ea ceva absolut diferit de toate faptele psihice și nemanifestat în ele, decât atunci când îi recunoaștem imanența în viața sufletească și inseparabilitatea de ea Подобный замѣчания можно сделать и о всехх других вопросахъ ontologii și метафизики Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ весь свой рость вѣковѣчные провосы о общости и мыссѣ жизни, и мы же стали бы отъ отъ жизни школаться палиндие догмауы мильмыхъ школъ Am căuta soluțiile lor, ghidați de criteriul evidenței sau al probabilității rezonabile, deși, în același timp, le-am considera doar pe acelea de nezdruncinat acceptabile în relație teoretică, care conțin în sine o evidență logică reală Și cu o asemenea măsură, ne-am apropia de concluzia nu numai a concluziilor metafizice, ci și a tuturor celorlalte construcții și generalizări, deși ar proveni din științele naturii Datorită "Criticii rațiunii pure" a lui Kant, știința naturii a obținut o poziție cu totul excepțională în filosofie Dorând să echivaleze presupunerile fizicii generale, prin universalitate și necesitate, cu adevărurile matematicii, Kant și-a proclamat marea sa ipoteză, conform căreia generalizările de bază ale fizicii sunt produse ale organizării minții noastre, iar natura le respectă în orice, pentru că și ea este doar produsul contemplației noastre senzuale, doar reprezentarea noastră, care nu are nicio valabilitate în afara conștiinței noastre deşi procedează cu strictă metodicitate În prezent, un asemenea punct de vedere devine din ce în ce mai puţin potrivit perspectivele neaşteptate, toate vizibile şi irezistibile ne dovedesc independenţa minţii noastre cu obiceiurile, cerinţele şi prescripţiile ei legislative Къ такой природѣ suntem forțați involuntar să raportăm empiric, ghicind cu modestie sensul și sensul secretelor sale Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ II BUDUЩЕЕ ФИЛОСОФIII conținut gol, de neiubit, la nesfârșit bogat А при етомъ неизбѣжно выдвигается задача вечать пересмотреть вопросъ о томъ, чтача вечать пересмотреть вопросъ о томъ, чтомы томъ, чтача вечать и зрѣния изпастанго логискаго суд Nu vom uita, lumea se va schimba pentru totdeauna Nu a fost cu multă vreme în urmă că a fost complet nemaiauzit că natura, cu toate procesele și fenomenele ei, este cuprinsă în întregime în spațiul euclidian de trei dimensiuni, dar cine va exprima acum certitudinea științifică absolută că acesta este exact cazul? Chiar și recent, legea conservării substanțelor a fost reprezentată de o axiomă atât de indiscutabilă, care ni se părea de înțeles, de ce Kant a făcut din ea un element inseparabil al structurii însăși a minții noastre Такъ же ли непоколебимо убѣждены в ней мы вы ней ней ней? Nu există uneori o ipoteză foarte bine gândită că substanța este doar una dintre formele de energie evolutivă și nu întâlnim noi experimente care par să confirme această ipoteză? Și dacă o substanță poate să apară din energie și să se dizolve în ea, atunci unde sunt principiile conservării substanțelor și conservării energiei, cum ar fi legile independente și separate? Și câte alte întrebări, nu mai puțin importante, ni se ridică în fața noastră: este adevărat că continuitatea serii pur fizice de cauze și acțiuni nu tolerează nici cele mai mici fluctuații sau experimentează uneori influențe

schimbătoare și călăuzitoare ale voinței și conștiința oamenilor și a altor creaturi animate? Exact dacă toate procesele din lume se supun legii uniformității absolute, cu alte cuvinte, exact dacă fiecare cauzalitate din ea are un singur sens - sau dacă are, în schimb, o cauzalitate multisens sau interpredențială și, prin urmare, sunt întâlnite cazuri când, în împrejurări identice, pentru una și aceeași ființă se deschide trenul Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ posibilitatea diferitelor tipuri de muncă în granițele izvestnyh? Este adevărat că universul în toată compoziția sa și în toate părțile sale cele mai mici este doar un mecanism, sau în el există și astfel de fenomene (de exemplu, procesele vieții) în care începutul universului este cu adevărat prezent? При примирическом отношении к природѣ на въ ети вопросы долугъ отвъчать опытъ Dar le poate oferi o soluție cuprinzătoare și practică? Va fi el, dimpotrivă, un judecător foarte dublu, mai ales când vine vorba de imposibilitatea totală a oricărui manifest? Empiricheski dokazyvat absolutnuyu imposibilitatea acestor sau alte fapte Pe lângă toate celelalte, există doar câteva obstacole în calea sensibilității noastre, în limitarea observației și generalizării noastre și, în sfârșit, a existenței pe termen scurt a științei noastre Возьмемъ хочая бы законъ частанія статьения Cum să demonstrăm că nici un atom de materie, și nici sub nicio formă, în toată pacea infinită și în toată eternitatea ei, nu a apărut niciodată și nu a apărut, nu a dispărut și nu a dispărut? Unde suntem pentru acesti bani? De ce recunoaștem această lege? Nu pentru că era absolut adevărat, ci pur și simplu pentru că era practic dostatochen pentru noi El are doar atât de mult înțeles, încât în predѣlah de precizie a nablyudenii noastre (adevărat, foarte strâns) totul s-a întâmplat astfel încât substanța nu a dispărut niciodată și nu a mai apărut; Prin urmare, если общий паркась с "с" в т колеблеться в ето deja тношениии, то ко dejaț н за Такое положение вещения негомъ частования стуфеста выражается наиболѣе программи и программи и программи и программи и программи и простования стуфеста выражается наиболѣе особини для него другие формулы, болеѣе отмѣчающия его примертиленный характеръ Dar să ne imaginăm transformarea energiei în substanță Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФІИ Și pe de altă parte, se va stabili cu absolută certitudine Atunci legea conservării substanțelor în forma sa generală și categorială va fi eliminată și se va transforma într-o formulă mai limitată și mai condiționată, deși ceea ce era util și practic pădure în ea nu va fi distrus, ci doar se va contopi cu acest nou formulă Să ne întoarcem la acel principiu al cunoașterii științifice, căruia i se dă de obicei un sens excepțional de important: я разумѣю principiul unității absolute a naturii Reprezintă el, în toată categoricitatea semnificației sale, o generalizare complet dovedită a experienței noastre? Este clar că nu este Experiența noastră internă nu oferă nimic absolut Nu există nicio îndoială că există astfel de serii de fenomene (cum ar fi, de exemplu, fenomenele fizicii), în raport cu care o uniformitate completă este reprezentată de o regulă complet suficientă și practic adecvată Dar există și altele, pentru care o asemenea imagine unică nu numai că nu este ceva clar stabilit, ci, dimpotrivă, este posibil să se sublinieze temeiuri foarte convingătoare, pentru a nu face din ea un postulat necondiționat Таковы чтобы бы вѣ тѣ часы, в хорошињ мы доставкому гругающие воздѣйствие психорошињ мы стобы њ на текение Физических процессусъ в нимъ мишъ и орукъ нимъ Dacă numai cauzele psihice (sub formă de gânduri, sentimente, voliții) provoacă vreo acțiune fizică, prin urmare nu ne mai putem aștepta ca în aceleași circumstanțe să se obțină

întotdeauna acțiuni absolut identice, atât pentru oameni, cât și pentru animale, în măsura în care noi cunoașteți construcțiile lumii psihice, micile diferențe de fizică rămân complet de nerecunoscut; prin urmare pot produce fapte fizic diferite chiar și atunci când sunt convinși cu fidelitate că acţionează la fel Există și alte motive importante pentru a crede că cauzalitatea psihologică este, în general, cu mai multe semnale, și nu cu un singur semnal, ca fizică Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИН ская, т -е· что вы ней одни и тѣ же прикусы, вы болѣе или менѣе разixix предѣлахix предѣлахix предѣлахix предѣлахix же прикусы, вы болѣе или менѣе предѣлахix предѣлахix предѣлахix же прикусы дѣйствия Să respingem, pentru a salva unitatea absolută a naturii, orice influență a sufletului nostru asupra acțiunilor noastre? Dar cum poate fi justificat acest lucru? Dar unitatea absolută nu există adevăr logic evident; opusul ei este foarte ușor gândit și gândit constant în istoria omenirii Kant însuși, pentru a face o lege universală și necesară a mirarii fenomenale, a trebuit să o scoată din magia oarbă a organizării noastre mentale În cele din urmă, dacă psihicul din toate creaturile animate era complet inutil, de ce ar putea să apară în lume și să se dezvolte atât de complex? Широкоия главентиния опытай имѣютъ толко производительный характеръ, их знание толко толко производительный характеръ интересующихъ нас область изјдования, по-строяемыхъ нами догадокъ о нихъ, престрояемыхъ нами догадокъ о нихъ, престрояемыххъ, престрояемыхъ в занающим насъ регранний Și asta, cu alte cuvinte, înseamnă: aceste generalizări nu preced nimic în sfera metafizicii Într-o înțelegere serioasă a acestui adevăr stă marele angajament al filosofiei eliberatoare a filozofiei în căutarea și problemele ei eterne Вѣвд современный философский гоматизмъ в еще молчите большей дрегний коренится в еще молчите большей дрегний коренится вѣвдите молчита запретительных Formulaхъ современной философоской гносеологии Прихотливые водовы вырочный гнезеологических школъ pentru că deja nu pot ajunge tuturor, pentru că sunt necunoscute majorității în forma lor pură; dimpotrivă, transformarea formulei aproximative a științei în adevăruri metafizice absolute despre însăși existența lucrurilor rezolvă și elimină clar și simplu toate întrebările și visele Если в принципахъ онглийной часности, частанія странция и энергии, концевности Физическаго ряда явлений и т р se exprime Biblioteca "Runiverse" filosofii prezenti si viitori пывающия истины о природѣ всего реальнаго, atunci, în cele din urmă, în univers nu există loc sau libertate, nici influență a minții și voinței asupra vreunei acțiuni, nici vreun motiv spiritual; atunci întreaga lume este un mecanism absolut, în care tot psihicul nu este decât un atașament misterios, neputincios și jalnic față de mișcarea neînduplecată și oarbă a elementelor materiale Dimpotrivă, atunci când înțelegem aproximația și condiționalitatea generalizării cunoștințelor empirice, toate problemele respinse revin în toată importanța lor fundamentală Atunci ne-am dat seama că știința și filosofia funcționează în planuri diferite și nu se pot înlocui reciproc Ne va deveni clar că este necesar să abordăm chestiunile de principiu cu considerente de principiu și că acestea ar trebui rezolvate nu prin referire la o autoritate străină, ci prin indicii de evidență logică și de fiabilitate rezonabilă Și vom vedea în același timp că interesele noastre morale nu sunt susținute atât de fără speranță de concluzii de neclintit ale cunoștințelor teoretice, că este posibil să vorbim despre ele și cu ele este posibil să le luăm în considerare atunci când discutăm principalele sarcini ale minții umane Și când toate acestea vor fi conștiente până la sfârșit și în toate consecințele ei, atunci,

poate, amurgul minții filozofice, în care suntem cufundați acum, se va risipi Unele semne de iluminare și trezire pot fi observate acum Un vânt proaspăt bate în atmosfera mentală stagnantă a unei noi mișcări filozofice numită pragmatism Printre reprezentanții săi au fost rostite cuvinte nemaiauzite și cumva nu păreau paradoxale și au atașat acestei mișcări nume atât de mari precum filosofii moderni, precum James și Bergson Întrucât totul este original și complet nou, pragmatismul nu s-a regăsit într-o evaluare imparțială în direcțiile filozofice existente: a fost atacat de părțile cele mai opuse У него стойчиво отнимать его оригинальность, всячески стара- Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ ei încearcă să-l împingă în modele vechi și, în același timp, învățătura lui este proclamată ca o erezie filozofică tulburătoare, inadmisibilă pentru gândirea culturală Pragmaștii sunt acuzați de scepticism, de practicism american frivol, de utilitarism grosolan și superficial și chiar de dispreț total pentru adevăr Dacă unele reproșuri sunt parțial justificate în obscuritate și intransigență în formularea unui principiu pragmatic din partea apărătorilor săi, atunci toată condamnarea generală și intolerabilă care se pronunță împotriva lor este dictată mai puțin de o voce de critică calmă și obiectivă, și mai mult adesea prin vrăjmăşie şi chiar prin frică Multă vreme, nimeni nu s-a prezentat cu un asemenea bezzavѣtnoyu și un curaj tânăr împotriva idolilor recunoscuți și onorați ai miroponimaniei contemporane Știința absolută care a rezolvat toate întrebările, știința absolută care a stabilit odată pentru totdeauna natura și limitele adevărului teoretic, epistemologia lui Kant și a adepților săi, metafizica absolută care a deschis toate secretele interioare ale esenței divine, metafizica lui Hegel, înviat din nou pe pământul străin și necunoscut al Angliei și Americii, toate acestea și multe altele El evocă în ele cea mai hotărâtă, adesea plină de ironie bună și clară Въ fierbinte борьбѣ противъ своихъ высокой настровенныхъ просточиковъ, они, пожалуй, uneori цтровенныхъ просточиковъ, они, пожалуй, uneori цтровенныхъ ножко щеголяють своею непритязательностью, минимальность свойхъ допусній, подтчомерсаний ъ прокукъ отправления Dar toți pragmaticii nu sunt sceptici și nu eristicii vremurilor vechi Ei nu cred în adevărul pozitiv, chiar dacă nu cred în acea formă, așa cum cred ei În orice caz, acuzația pragmaților moderni în sensul că ei pun singura măsură adevărată a beneficiului și confortului vieții este în mod clar nedreaptă Pentru a vă aminti că ceea ce cred cei mai autoriți reprezentanți ai pragmatismului despre ei înșiși Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОIИ samago zamѣchatelnago printre ei, William James, care, în dreptate, poate fi numit cel mai subtil și profund psiholog și unul dintre cei mai mari gânditori din zilele noastre Conform punctului principal al lui James, tot ceea ce considerăm a fi adevărat, în ceea ce credem și în ceea ce suntem ghidați în viață, este acceptat de noi datorită confortului, scopului, compatibilității și armoniei cu practicile noastre practice, morale și logice are nevoie Въ томъ, какия пакия идеи мы своимъ, сказиваться страница нашего продажания къ квамъ квамъ квамъ кваться рограминиямъ наший производите Dar trăim așa cum gândim și înțelegem, iar calitatea dyatelnost-ului diferitelor noastre suflete este puterea adecvării noastre pentru viața noastră Acceptând-o ca adevăr, să ne mulțumească mai pe deplin, deoarece răspunde tuturor solicitărilor vitale ale depozitului nostru spiritual Când insistăm pe ceva - doar pentru că ne măgulește interesele și comoditatile personale, chiar dacă este în mod clar în contradicție cu sentimentul nostru moral și înțelegerea noastră teoretică, cu greu ne vom crede mult timp În mod similar, atunci când

orice convingere este de acord cu impulsurile sentimentelor noastre morale, dar contrazice serios observarea minții noastre sau, satisfăcând mintea, transformă toate cerințele noastre morale în nimic, cu greu poate deveni o convingere cu adevărat puternică Только такая истина овладѣваеть нами, которая всего человѣка во вѣхх его жизныхте двьгах дльгах дльгах Что печать ко всякимъ назимуъ убѣждениямъ обьесня, то въ печать имѣетъ силеу печетъ силеу ордътъ силеу печать обѣждениямъ объесня Procesele logice conțin legi și cerințe în sine, cu care conținuturile pe care le adoptăm trebuie neapărat să corespundă In acest sens Вопросы философии, КН IOJ Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ образнымъ, програднымъ, кубамнымъ для нашихъ интелектуальных дѣйствий Разумѣется, la cel mai înalt grad de цѣlesoobraznosti в этомъ тношении доганяютъ numai astfel de gânduri date, care posedă deplină evidență și insomnie pentru mintea noastră Но ку сожалѣнию, область таких совѣмъ несомненѣных данных очень комментарии: îmbrățișează în mod veșnic adevărul concret și matematician stabilit numai în faptele concrete și matematiciene) Tot ceea ce iese în spatele acestor premise are doar compatibilitate condiționată și aproximativă Aici aparțin toate generalizările faptelor observabile și toate explicațiile pe care le dăm И тѣмъ и димимъ проволиjъ numai значание рабочий гипотезъ Ele sunt importante în felul acesta, în care noi ne orientăm cu ajutorul lor către natură și prevăd manifestările ei; вѣму такой цѣлесообразности este posibil să le atribuim demnitatea lor obiectivă deplină, dar nu i-au dat mai mult decât atât Настоящатого проведенных что им одиномъ в их ухъ віхъ възверналных притязанито им одиномъ в их ухъ віхъ възверналных притязанитем притязанитем притязанитем притязанитеь притязанитеь нибудь дімеї, котория, быть можетъ, mult mai aproape de a exprima poziția reală a lucrurilor, у насѣтъ, и намъ неоткуда его отку Prin urmare, atunci când ridicăm unele generalizări empirice la rangul de adevăruri absolut acceptabile, pentru toate și pentru totdeauna obligatorii, nu producem decât prejudecăți inutile și dăunătoare Nu am fi făcut asta dacă am fi luat în considerare varietatea și bogăția inepuizabilă a conținuturilor realității Vorbesc despre terminologii pragmaștilor, și este пластичный дѣйствительность до безконечности пластика: nu cunoaștem nicio limită la ceea ce poate deschide ea pentru noi, dacă ne putem aborda Evoluția științei este condusă de presupuneri umane: cercetătorul observă o relație între faptele naturii, se concentrează asupra ei, încearcă să separe faptele studiate din toate locurile *) Pragmatism, , p - Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОIИ Них влияний, убѣдится в пастонной наличности етого отношения при таких условенияххх и птлогод и птогох Них влияний за нетерпящий исключений законъ для всего безконечнаго мира Are el un drept serios la asta? Cum poate el să demonstreze că nu există forțe aflate în adâncurile unei naturi necunoscute care să poată, în condiții necunoscute nouă, să paralizeze sau să schimbe radical relațiile noastre familiare? Poate chiar și aceste forțe sunt aproape de noi, și doar că nu le observăm, pentru că nu le căutăm Дѣствительность связияться знанию до не в плонотѣ сивой законовъ и сил, а только подъко су голько подъ ных разѣзовъ ицчений, ъїъ ее производяютъ одельный науки Другия точки зрѣния, другия сецчения и разрѣы ar fi dat sovsѣmъ o altă imagine a universului Cine știe ce revoluții colosale sunt înaintea științei în această direcție! Și între ei, devreme sau târziu, cu puțin gând de partea noastră, în fața noastră, există o mare întrebare: care este sensul vieții noastre și care este existența ei rădăcină? și trebuie să-i răspundem ceva Și aceste generalizări condiționale și aproximative ale experimentului nu reprezintă date obligatorii pentru rezolvarea

acestuia Въ самомъ благоприятномъ для натурализма случаѣ можно говорить толков о логическов о логичестной пралима случаѣ жныхъ решений обои проблемы бытия Apoi a reieșit că materialismul și spiritismul, ateismul și teismul, determinismul și doctrina libertății voinței nu au avantaje logice Dar să spunem chiar că acesta este cazul: de ce se termină treaba? Вѣдь вопросъ все-таки стоитъ передъ нами и с нимъ ной другие вопросъ не может сарасваня сарасва вопросъ ющему жизному значанию: trăim așa cum gândim și credem Prin urmare, între viziuni logic egale asupra lumii, trebuie să alegem un singur lucru Какому же изъ нихъ мы образитемъ * Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ preferinţă? În cele din urmă, aceasta depinde de caracteristicile individuale ale fiecărei persoane, dar în general, acel adevăr este convingător pentru noi, care răspunde pe deplin tuturor solicitărilor personalității spirituale Кромѣ cerințe logice, вы насъ громовой вопрать груглания наравственный; de aceea, între două vederi opuse, dar egale din punct de vedere logic, o vom alege pe cea care este mai satisfăcătoare pentru conștiința noastră morală și numai indiferența morală sau prejudecățile logice nefondate, sau pur și simplu capriciul subiectiv, ne pot face să facem altfel *) De exemplu, atunci când deterministii resping libertatea voinței, ei arată principiul unității naturii ca un adevăr incontestabil; Li se pare că toate noțiunile noastre despre posibilitatea diferitelor acte, și chiar despre posibilitatea însăși, în diferența ei față de real, reprezintă produsul ignoranței umane și că "necesitatea și imposibilitatea singure stăpânesc minunile destinului" că natura este doar aproximativ uniformă) "Toate idealurile noastre științifice și filozofice - altare pentru zei necunoscuți, nu sunt mai puțin uniforme decât libertatea voinței" Dar atunci când alegem dintre acești zei, avem dreptate să folosim nu numai raționalitatea mecanică și logică, ci și raționalitatea morală) И вотъ етимъ вопросъ рѣшается: libertatea voinței înseamnă новизну вы мірѣ; doar libertatea recunoscută, noi !) Voinţa de a crede, , pp - ,) Pragmatism, pp - *) Voința de a crede, p Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФIП Ne putem gândi fără să strigăm că noi și vecinii noștri putem aduce în viața noastră ceva care depinde doar de eforturile noastre în plus, numai cu libertate se poate permite ca lumea să se îmbunătățească și să se ofere un scop mai înalt pentru dezvoltarea ei Dimpotrivă, dacă el este compus veșnic din unul și aceleași elemente, veșnic situate între ele în una și aceeași relație, atunci trăsăturile sale esențiale sunt neschimbabile, chiar dacă în unele dintre părțile sale poate exista uneori o apariție temporară de perfecțiune *) Pe scurt, pentru determinism, toate grijile și eforturile noastre sunt făcute pentru a se schimba în sine sau în jurul nostru, reprezentând rodul nedormit al unei iluzii fără sens; для учения о свободѣ-въ етомъ въ семсъ и вся цѣность нашего тестования Într-un mod analog, el a răspuns lui James și a întrebat despre teism După ascultarea sa profundă, Dumnezeu este singurul obiect exterior, care în același timp și în același timp este rațional prin el însuși și accesibil înțelegerii minții umane A fi lipsit de Dumnezeu nu este rațional, a fi superior lui Dumnezeu este imposibil) Preeminența conceptului de Dumnezeu asupra tuturor celorlalte reprezentări ale începutului lucrurilor constă în faptul că acest concept este garantat de o ordine mondială ideală, pentru totdeauna inviolabilă Между тѣмъ проводственt вѣчномъ наравственномъ миропорядкѣ - una dintre cele mai profunde nevoi ale inimii noastre Materialismul este pur și simplu negat de viziunile morale asupra lumii și este negat hotărât de toate lucrurile dimpotrivă, teismul și spiritismul sunt marcate de

recunoașterea lumii morale eterne și de spațiul larg pentru speranța nachih De aceea, alegerea dintre ele este predestinată unei persoane care se uită la sarcini morale !) Pragmatism, p - a) Voința de a crede, p Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ жизни, ca într-o afacere serioasă Și va avea dreptate "Unii dintre pozitiviștii noștri", - spune James * * *), "toată lumea - continuă să ne spună, că printre distrugerea zeilor și idolilor, un singur zeu continuă să stea nezib-limo, că numele lui este adevărul științific și că ne prescrie doar una, dar de aceea porunca superioară: "nu fi teist", pentru că aceasta ar fi satisfacerea înclinaţiilor sale subiective, iar satisfacerea lor înseamnă moarte intelectuală Acești domni buni își imaginează că au sărit mai sus decât ei înșiși, și-au eliberat procesele mentale de sub controlul tuturor înclinațiilor subiective, atât în general, cât și în special Dar ei greșesc; au ales pur și simplu din tot ce aveau în ei în dispoziția înclinațiilor, ceea ce i-a ajutat să construiască din acest material rezultatul cel mai mizerabil, josnic și inutil și anume, lumea moleculară; De fapt, în ochii lui Iacov, convingerea în existența lui Dumnezeu nu sunt doar postulate morale; Многообразіе религиознаго опытай", arată că, cel puțin, ele sunt specifice celei mai înzestrate caracter religios al izvorului convingerii de nezdruncinat în existența lui Dumnezeu, și nu pentru ce alte experiențe mentale ireductibile; oricât de scurte au fost, dar cine le-a testat o dată nu se mai poate îndoi de realitatea a ceea ce i s-a revelat în ei Aceasta este cea mai particulară caracteristică a acestor experiențe exclusive: !) Pragmatism, pp) Voința de a crede, p , (în traducerea rusă Tsereteli, p -IO· S) Pragmatism, p Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОІИ наго опять сомнѣваться можно, но вы этихъ не нежно; Cea mai înaltă contemplație mistică poartă cu sine o conștiință atât de deplină a realității subiectului său și lasă o urmă atât de de neșters, încât înaintea ei totul estompează sentimentul oricărei alte realități Și Jems crede că singura explicație plauzibilă a faptelor care sunt relevante aici este ipoteza unui conflict real între straturile profunde ale vieții sufletului nostru și lumea divină reală Nu vreau să spun deloc că în pragmatism în general și în învățăturile lui Iacov în special este conținut ultimul cuvânt al adevărului filozofic În metoda pragmatică, este imposibil să negi marea inconsecvență, care se transformă adesea în incertitudine și vag fluctuant Uneori cu el sunt legate diferite restricții, care cu greu pot fi justificate de existența lucrurilor De exemplu, este departe de a fi clar de ce Iacov, stabilind adevărul existenței lui Dumnezeu și al libertății voinței, se limitează doar la considerente morale și consideră orice fundamentare speculativă a acestora complet inutilă, inactivă și fără semnificație vitală Căci el însuși insistă însă că adevărul lui Dumnezeu este stăpânit cu fermitate de mântuirea noastră numai atunci când trece "prin zidirea tuturor celorlalte adevăruri" și când este adaptat lor și ei *) Se poate realiza acest lucru fără o evaluare logică cuprinzătoare? În general, если соотвътствие с носимый логическим программиниями спасибоваъ neizbѣжное удобание удобание удобание усвобание усвобание усвобание усвобание усвесоминиями спасибоваъ наниемъ, întrebarea despre ix теоретическом образднийі продавать молје болѣе серьѐе значание, чэтомъ pare James Pentru el, după cum vedem, toate îndoielile sunt rezolvate prin considerarea că presupozițiile cele mai opuse despre esența și începutul lucrurilor sunt echivalente din punct de vedere logic !) Pragmatism, p Biblioteca "Runiverse" L ЛОПАТИНЪ nymi, și de aceea, atunci când alegem între ele, trebuie să ne mai ghidăm nu de logică, ci de alte motive Dar chiar și această

equanimitate, s-ar părea, trebuia dovedită și nu trimisă departe de ea, ca ceva, cu care au fost de acord în prealabil Aceasta este limitarea caracteristică a cercului mental al lui James: gândirea lui este prea rapidă pentru a fi oprită când vine vorba de întrebări speculative, poate fi, conform prejudecăților naționale, împotriva distracțiilor care nu reprezintă un interes vital direct și tangibil Cu toate acestea, nu aceste laturi slabe ale noului profesor sunt importante, ci proprietățile sale pozitive: noutate, prospețime, simplitate extremă, sinceritate de ridicare morală "Я горячо вѣрю вы философию", горовить Джемсъ,-"я вѣрю , также, что над нам намию, со нам натми, фзамсъ, фзамсъ зсвѣтъ новаго дня") Aceasta este credința sinceră în apropierea noii zile, când totul apare într-un mod nou și strălucește cu o lumină nouă, reprezintă cea mai contagioasă și incitantă mișcare pragmatică Să renunțăm la principiile inventate, micile necesități, legile și categoriile absolute, să ne întoarcem la realitatea însăși, să o privim drept în ochi, fără să scriem nimic pe ea, și atunci adevărul se va dezvălui în fața noastră în întregul vital profunzimea semnificației sale, - aceasta este tema principală a predicării pragmatice Nu vom compune ipoteze complexe pentru a justifica adevărul, pentru că atunci el însuși va cădea în ipoteză; adevărul le este mai clar, mai mult decât ne vom apropia de el și ne va fi mai greu să-l acceptăm Deci, o vom căuta наименьшихъ допушнияхъ Iar pragmaticii au dat o lovitură puternică oricărui dogmatism și scolasticism, cu o mână îndrăzneață au răsturnat vechii idoli și au chemat din toată inima la o nouă cale largă de urmărire liberă și soluții neprevăzute Pragmatism, p · Biblioteca "Runiverse" НАСТОЯЩЕЕ И БУДУЩЕЕ ФИЛОСОФИЙ Este mare nevoie de această putere în timpul nostru Философия вы самомъ дѣлѣ произваетъ серьейный кризиъ Gândirea filozofică fie va fi sufocată într-un cerc restrâns de întrebări și tăceri condiționate, fie va rupe voluntar lanțurile pe care le-a atașat și va izbucni în aerul liber al perspectivelor nesfârșite, care vor veni veșnic rațiunii umane Filosofia ar trebui să-și revizuiască bagajul mental, ar trebui să arunce tot ce este de prisos și inutil și, în bogăția ei inepuizabilă și diversitatea de caracter practic, ar trebui să caute reconcilierea vie a aspirațiilor sale teoretice și morale Pragmațiștii ne-au reamintit cu entuziasm că toate acestea trebuie făcute și că acesta este un mare merit cultural Не въ отгораживании отъ реальной истины, а въ неутомимомъ програмитiи къ ней настоящей настоящей настоящей Nu vom căuta o soluție gata făcută, ne vom gândi și o vom rezolva singuri, deși eram convinși că nici cuvântul nostru nu va fi ultimul L Lopatină Biblioteca "Runiverse" Psihologia individuală modernă și semnificația sa practică *) În prezent, când Societatea de Psihologie din Moscova sărbătorește a -a aniversare, cel mai important subiect de discuție despre psihologie poate fi întrebarea ce succese a obținut psihologia în ultimul sfert de secol, ce probleme noi au fost dezvoltate și ce probleme atrag atenția generală în psihologia modernă Двадцать пять лѣтъ тому назадъ, вы моментъ открытия дѣятельности Психологичестъ тому назадъ, пы моментъ открытия дѣятельности Психологичестестадъ ѣдатель ея, M M Troitskiy, denumind calea pe care ar trebui să meargă psihologia, a subliniat că psihologia nu trebuie să fie științifică, speculativă, metafizică, ci ar trebui să fie pozitivă "Metoda muncii psihologice", a spus el, "nu trebuie să fie metafizică, ci pozitivă sau strict științifică" La acea vreme, așa cum au fost pronunțate aceste cuvinte, psihologia a obținut indiscutabil un mare succes În prezent, poziția psihologiei în cercul științei a fost determinată atât de clar încât este posibil să se afirme cu certitudine că psihologia, deși nu

încetează să fie speculativă în unele dintre părțile sale, este o știință empirică în partea sa esențială , pe baza datelor empirice Dar puține de spus despre ea, asta !) Прочитано на тривеженномъ засѣданii Психологическаго Общества аi марта годъ ') Рѣчь ета наперачана выего учебникѣ логики, III, i, ст Biblioteca "Runiverse" СОВРЕМЕНП НПДПВИДУАЛ PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗIТАЧ este pur și simplu știință empirică Въ приветствует время психология в сивой изследованиях может объявления зксперимения зкспериментшал симыменшалх е чего местолые ея изсjдований станий възначения болеѣе точними, чѣмъ это было мого было можно можния болеѣе точними и Dar ce nou a adus psihologia modernă în comparație cu asta, ce a fost acum de ani? Я думаю, что такимъ новымъ приобретенiемъ язылевать такъ значения яндивидульная псгиьная Ea a putut apărea doar în ultima dată Въ ней концертировались рестульный примѣнения експериальных методовъ и общее изньный примѣнения експериальных методовъ и общее изнѣе примѣнения примѣнения я опытнаго материал Psihologia individuală marchează cel mai înalt punct de dezvoltare al psihologiei moderne În prezent, psihologia individuală este interesantă Усилия очень менякой психологовъ Америки *), Францiи, Германiи, Италии и у насъ встара Ронцii ботку программыъ имя iндиновiдной психологiи Acest interes remarcabil pentru psihologia individuală, care este semnificativ, coincide în mare măsură cu ceea ce se numește și pedagogie experimentală în ultima vreme, se explică prin sarcinile practice extrem de importante pe care și le propune Конечная задача individual психологии систать в томъ чтобы кончать душавные перевозкации систать в томъ чтобы кончать душавные перево -e El va învăța nu numai asta, cum gândește, simte și acționează, ci și cum simte, gândește și acționează în acele situații sau în alte situații Dacă putem afla cum va reacționa un anumit individ la acea sau la altă situație, atunci aceasta înseamnă că avem ocazia să punem un diagnostic psihologic De aceea este explicat) Despre poziția acestei întrebări în America până în se poate obţine reprezentarea castelului lui Binet Psihologia individuală Teste mentale Année psihologică Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ в послеjднее время individualnaya psihologiya любовется просмотрымнымъ ниманиемъ pedagoguesъ Распространение ея такие велико, что в неѣкоторыхъ американских школахх производянть производянть визводянть велико психическихъ перевозкация дѣтей наряду с их Физическим осногалистами У насъ въ Россiи este acceptat să gândești, что новый "курсъ" в воспитании и обучении находит в приямодит в приямодит в приямодит в приямодит в приямой доъситамой доъситании и обучении psihologie Pedagogii speră că vor fi salvați de rutina educației moderne tocmai de psihologia individuală Dacă ar fi cu adevărat posibil să construim o astfel de știință, ghidați de instrucțiunile sale, am putea distinge viața sufletească a unei persoane, atunci nu este nevoie să spunem ce rezultate utile ar fi produse în scopul educației și, în general, pentru știință omului Psihologia ar fi ajuns la același nivel cu științele naturii, pentru că, folosind acele metode de studiu, pe care le folosește știința naturii, ar fi devenit asemănătoare și în acest sens, care ar fi devenit o știință practică, aplicată ■ În acest fel, se subliniază semnificația practică a psihologiei individuale moderne, ale cărei sarcini devin complet clare, dacă o comparăm cu antropologia fizică Psihologia individuală și-a primit începutul chiar în momentul în care s-a observat că, în mod similar, așa cum antropologia fizică este angajată în studiul caracteristicilor fizice ale unui individ, la fel și psihologia poate fi angajată în studiul caracteristicilor sale psihologice Această expresie o găsim pentru prima dată la omul de

știință englez Galton în , de la care, după cum se pare, a apărut psihologia individuală Гальтонъ *) изъ того предположения, что пригладно тому, какъ одинъ indi- См Eul Investigații asupra facultății umane și a dezvoltării acesteia Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ o specie diferă de alta determinată de trăsăturile fizice, de exemplu, că unghiul său facial diferă de unghiul facial al celuilalt individ printr-o anumită cantitate de grade, că înălțimea sa, întregul său corp diferă de fața sa etc d al celui de-al doilea individ, exact la fel ca imaginea și trăsăturile sale psihice trebuie distinse de trăsăturile psihice ale celui de-al doilea individ Гальтонъ обратилiл внимание превлеже въсте на такай психическиа основести, какъ вости сприя восте на такай ений Se știe, de exemplu, că în recepția de tonuri foarte înalte, unii indivizi diferă de alții prin faptul că pot percepe tonuri de o astfel de înălțime, care sunt complet inaccesibile recepției altor indivizi Dacă există o diferență foarte nesemnificativă de înălțime între cele două tonuri, atunci un individ poate observa prezența acestei diferențe, dar cealaltă persoană nu poate face acest lucru Принимая во нимание, что и по отношению к другим ощущенiямъ jъ же самое, Галтонтъ thought, Галтонтъ в мочтъ здѣдовать издѣдовать индидуальные основеличные дисличиния в область осязателасть осязателььный осусъъй зательнъ онятельный и т п , и такимъ образмъ опредѣлит психическиа особенности того или оного иного индидууума De aici rezultă clar că analogia cu cercetarea antropometrică este completă Тамъ мы изслѣдуемъ физическия особенности, здѣсь мы изслѣдуемъ психическиа осниоб Такимъ образмеъ оставуът задача изследования психическихъ печаться, присущиься, присущичуму ди но чуму дическихъ му Для разѣшения этой ташабы были предложены были предложение высочные производы извалхисо предложены были предложение высочные производы исвалхисо предложены зображения Въ разработкѣ методовъ изслѣдований примимали избратовые такие психологи, какъ Какъ Какъ Кателъ Кателъ Кателъ Ка,пелъ Катовые такие психологи), Bine, Henri În , "American Psycho- Teste și măsurători mentale Minte) Sm Voi Der psychologische Versuch in der Psychiatrie Psychologische Arbeiten BI, а также рядъ изследований, помъщенныхъ в последъдующихъ книгах того жналурныхъ Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ "Societatea logică" a format o comisie, care a fost încredințată cu sarcina de a elabora cea mai bună listă de teste sau teste (teste mentale) мнеѣнию этой комисiци, pentru caracteristicile complete ale individului, este necesar să se determine astfel de caracteristici fizice, cum ar fi greutatea corporală, dimensiunea capului etc т п *)· Asta a fost în Съ тѣхъ поръ изсjдования individual психическихъ печать очень широкое простовеннiе Былъ предлаган цѣлый рядъ другихъ списковъ и программъ izsѣdovaniya La sugestia psihiatrei Münchenská Krepelina, acest tip de cercetare este efectuat pe cei cu boli mintale, iar recent, aceste metode de cercetare sunt adesea folosite pentru studiul trăsăturilor psihologice individuale ale copiilor de vârstă școlară etc p Такимъ образмеъ наряду с физической антропометрiей оступуъ и психическая Антропометропомеъ Sarcina acestuia din urmă este să investigheze trăsăturile psihice ale aceluia sau altui individ, să determine prezența acelor sau a altor trăsături psihice Dacă am fi determinat toate acele trăsături psihice care sunt prezente la un individ dat, atunci am fi determinat prin care acest individ diferă de toți ceilalți indivizi Metoda Takimъ мы нашли бы то indi- !) Историю вопроса см A nd r e w s Teste auditive American Journal of Psychology ianuarie S pear ni a n "General Intelligence" determinată și măsurată în mod obiectiv Jurnalul american Binet et Henri La psychologie individuelle L' année

psychologique Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ vizibil, singular, deosebit, care este prezent tocmai la acest individ Какъ легко виѣть, ета задач очень рѣзко отъ задачъ психологiи Психология имѣетъ цѣлю опредѣлит объемые, законъ, то что присущевся вѣмъ опредѣлит объемые, законъ, то что присущевся вѣмъ individuumamъ вѣмъ individuumamъ, викъмъ викремъ iльная психология имѣетъ цѣлю опредѣлит individ, t -e tocmai ceea ce este prezent la un individ dat, care îl deosebește de toți ceilalți Задача индидовидной психологии опредѣлить индиностисть Dar alături de această sarcină în psihologia individuală există o sarcină, o sarcină paralelă a psihologiei generale, tocmai aceea care are scopul de a deschide și generalul asemănător acesteia, așa cum face psihologia generală Изучаемыя нами изучаемыя нами индидуальный особенность могуть имѣть негомѣрный харъ Тѣ или иня психическиа особенности могуть быть присущи nu numai pentru indivizi separati, ci pentru grupuri întregi, clase de indivizi Într-o astfel de situație, particularitățile individuale încetează să fie individual-duale, devin tipice și devin tipice în natură Aceste particularități sunt prezente nu numai la indivizi separati, ci și la toate clasele de indivizi: rase cunoscute, națiuni, profesii, vârstă cunoscută, sex etc p Prin urmare, sarcina psihologiei individuale poate fi exprimată mai larg decât ceea ce am spus Nu numai că trebuie să găsim vreo particularitate psihică, dar trebuie să vedem și dacă această particularitate se repetă de multe ori, dacă se găsește la mulți indivizi, cu alte cuvinte, dacă este tipică pentru ceva В последнемъ случаѣ мы получаемъ типическиа психическиа остановление Индивидельная психология, паставающая табожа опредѣлять типическия психическиа психическиа психическиа осножа опредѣлять ров психология типув психический основления În psihologia anterioară despre "memorie" sau abilitate Biblioteca "Runiverse" g ЧЕЛПАНОВЪ воспроизведения у того или друго индидууума можно было говорять толков в смешьъ объщихъъъщихъ Se putea spune că memoria acelui sau altuia este bună sau rea La sfârşitul anilor ' Psihiatrul francez Sharko a descoperit că există trăsături speciale ale memoriei: unii indivizi diferă prin faptul că gândurile lor sunt folosite de preferință de imagini sau reprezentări vizuale, al doilea auditiv, al treilea motor etc d Дальнѣйшия изследования a arătat că aceste particularități sunt prezente nu numai la indivizi individuali, ci și la grupuri întregi de indivizi Ети психическиа особенности сдѣлались такимъ образмеъ типичними Мы дѣлимъ тепера людей по их кабели воспроизведения на типы- spectru, auditiv, motor, bezrazlichny și d p În acest fel, putem distinge diferite tipuri de atenție: atenția poate fi avantajos concentrată sau poate fi avantajos distribuită Există oameni care și-au îndreptat atenția către un singur lucru într-o regiune îngust izolată și pot contempla doar un lucru atât de intens încât nu vor uita nimic altceva Pe de altă parte, există oameni care își pot distribui atenția asupra percepției simultane a unei serii întregi de subiecte S-ar putea cita multe cazuri de o asemenea diferență între trăsăturile psihice individuale, dar chiar și acest lucru, cred, este destul de suficient pentru a clarifica gândul pe care diferiții indivizi îl au, sau alte abilități: percepție, reproducere, gândire etc , sunt caracterizate prin acestea sau alte caracteristici speciale Итакъ, individualnaya psihologiya tłoky же имѣетъ цѣлю сърътie individualnyhъ психическихъ перевозкация, косуткой пивия, косутътie individualnyhъ , ■ Что индивидульная психология, паставаться такая также, может имѣть огромное практеч, практеч, практеч такая также - aproape nimeni nu poate dormi, dar takoe Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ значание

можеть ей приложения толков в томъ случаѣ, если она всивойъ изследожения strictă metode științifice Dar ce și cum ar trebui să fie angajată psihologia individuală pentru a câștiga semnificație științifică și practică? Я разсмотрю этотъ вопросъ primul с точни зрѣния теоретической психологii, чтобы затраѣмъ чні зрѣния того опыта, къє јє пришла започно-европейская наука În primul rând, psihologia individuală trebuie să stabilească tipuri de trăsături psihologice Dacă facem acest lucru, chiar dacă se dovedește a fi o varietate uriașă, vom avea totuși posibilitatea de a desemna cu acuratețe aceste caracteristici în fiecare caz particular și tocmai datorită faptului că vom trimite fiecare caz luat în considerare la același sau la altul clasa sau tipul Astfel, de exemplu, nu vom vorbi despre atenție pur și simplu, ci vom vorbi despre acea sau altă varietate de atenție, vom vorbi despre atenție concentrată, distribuită etc p În acest fel, vom avea ocazia de a caracteriza aceste sau alte abilități, prin care această caracteristică va fi, rațional, incomparabil mai precisă decât caracteristicile pe care le-am putea avea în psihologie, construite pe baza unei simple observații Aceasta este prima sarcină pe care psihologia individuală trebuie să o rezolve Вторая тачада individual психологии составлеть вы установний и соотношений между психическим проческим проб в установний свия, котораи котять от мѣе менѣ простонять между тѣми и отмери пробытиями Dacă, de exemplu, am remarcat în multe cazuri că acei indivizi care posedă capacitatea de concentrare a atenției, prezintă în același timp o memorie bună, atunci am avea dreptul să afirmăm că atenția concentrată și memoria sunt două abilități legate, că Вопросы философии, кн , Biblioteca "Runiverse" - G ЧЕЛПАНОВЪ în general, ai o atenție concentrată și ai o memorie bună De aici este clar că, distingând de la acel sau altul individ prezența atenției concentrate, avem posibilitatea de a concluziona despre prezența acelei sau a altui fel de amintire Stabilirea unor astfel de corelații în sine prezintă un mare interes, pentru că dacă, de exemplu, s-ar fi dovedit că talentul matematic este însoțit constant de talent muzical, atunci acest fapt în sine ar fi de mare interes, dar stabilirea acestui gen de corelația dintre abilitățile individuale este deosebit de importantă în acele cazuri, când vine vorba de determinarea unor astfel de trăsături, care nu sunt direct supuse studiului, de exemplu, atunci când se determină talentul, când se determină disponibilitatea talentelor, de exemplu, pentru a studia matematica, limbi etc p Astfel, prezența acestor din urmă nu poate fi urmărită de noi în mod direct, așa că dacă am cunoaște acele trăsături psihice care sunt în permanentă legătură cu ele, am putea determina și disponibilitatea lor Dacă, de exemplu, am putea spune că avem nevoie de o memorie vizuală pentru un geograf, sau de memorie motrică pentru un sculptor, atunci am face o legătură de la disponibilitatea memoriei vizuale la disponibilitatea abilităților lingvistice etc p ') Но разрѣшима ли эта задача соотношения психическихъ перевозкации? În ceea ce privește problema soluției acestei sarcini, cu greu a fost posibil să se opună ei Ona, desigur, razrѣshima Dar dacă am întreba dacă această întrebare a fost rezolvată în așa fel încât ar putea avea o semnificație practică, atunci ar trebui să *) În acest punct Krüger und Spearinan Die Korrelation zwischen verschie-deoen geistigen Leistungsfähigkeiten Zeitschrift für Psychologie, B Heymans Ueber einige psychische Korrelatiotien Zeitschrift für angewandte Psychologie BI Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ pentru a-i răspunde negativ Nu numai că nu este rezolvat, ci și foarte departe de rezoluție Отчего же этотъ вопросъ представлент такан

для разѣшения? Оттого что что что изследования изследования изследования изследования изследования изследования изследования водизания изследования изследования изследования изследования изследёных псичический перегистрация Правда, в приветствует время представления сопозногимъ опредѣлить, napr , типы памятия, вни матния П Оты убѣдиться в томъ, что методы изслѣдования мудучалных пхихологей кранение несеновей de un specialist, nu trebuie să fie un psiholog Este de remarcat faptul că rezultatele acestor studii ar trebui luate în considerare în acel punct în care ar putea avea o semnificație practică Я приведу примѣръ, корijой объякаъ, к каким противоѣчиямъ мугать приводить изсоводить изсовдовитовиямъ Мы пастимъ провосъ изъ изъ изъ писхологии изъ изъ изъ психологии: у кого луъ пимтечъ у мужчинъ? Для разрѣшения етого вопроса был годровнъ рядъ изѣдований размещения изсjдователиами Изследования Меймана по вопросу о том, у кого память лучше, у девочекъ или у малеьъ о голеьчч волеьч ъ ресултамъ "U дѣвочек вначалѣ capacitatea de a deține mai mult de чѣмъ у мальчиковъ, и память у дѣвочек обочное лѣтъ sau aproximativ ani până la ani " Въ это время мальчики наравниъ сѣвочками, объявление затемъ несколько превзолько превзолько превзолько превзолько превзолько сѣвочками сѣвочками, объявление " у мальчиков в общем больше, чѣмъ у девочекъ, но что оптическия впечатлѣния впечатлѣния делѣния девочекъ ше · Biblioteca "Runiverse" G G ЧЕЛПАНОВЪ dimpotrivă, am constatat că băieții și fetele din zona optică впечатлѣний превечать дѣвочек') Vedeți în acest exemplu că aceste cercetări, care au fost produse în ultima vreme de cercetători cu experiență, duc la rezultate atât de contradictorii, iar acest lucru arată clar că există metode de cercetare foarte imprecise la dispoziție Я dove етимъ не шупудить осудить мише изследования Au o semnificație metodologică incontestabilă importantă, dar nu sunt atât de exacte încât să se poată trage concluzii practice asupra lor În știință, propozițiile controversate pot avea un loc, dar nu este permis să le aplici în practică la concluziile din propoziții controversate Psihologia individuală, care tocmai pretinde a fi de importanță practică, se distinge prin inexactitate extremă A fost greu să vină cu idei pentru aceste activități, dar a fost ironic că cineva din public le numea "Fotografii cu suflete" Deoarece în prezent problema corelației sau conexiunii dintre abilitățile mentale nu a fost încă rezolvată, determinarea prezenței oricăror abilități superioare ne este complet inaccesibilă și tocmai pentru că nu știm nimic cert despre semnele asociate cu acestea sau cu alte abilități superioare , с тѣми или дрими талантами и т р Unul dintre reprezentanții cunoscuți ai pedagogiei experimentale moderne, și anume Lai, constată că capacitatea posesivă de a studia limbajul sau darul filologic aparține tipului motor Cu alte cuvinte, asta înseamnă că dacă vrem să stabilim dacă această persoană este capabilă !) Sm Meitapp Pedagogic experimental B I Kirkpatrick Un studiu experimental al memoriei, revizuire psihologică I Lob sien Experimentelle Untersuchungen Uber die Gedâchtnissentwickelung bei Schulkindern Zeitschrift ftlr Psych B Pupa Psychologie der Aussage I Citiruyu po sochineniyu Offner'a Das Gedâchtniss , p Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ Pentru a studia limba, trebuie doar să aflăm dacă aparține tipului de motor Dacă s-a dovedit că persoana subiectului aparține tipului motor, atunci, conform argumentului lui Lai, putem afirma că are capacitatea de a învăța limbi străine Un alt reprezentant, și mai proeminent al pedagogiei experimentale moderne, și anume Meyman, constată că apartenența la tipul motric este un semn al capacității de a învăța limbi străine, care este necesară pentru traducători, vânzători și că

pentru învățarea științifică efectivă a limbilor, nimic altceva este necesar, ceea ce se dezvăluie teoretic prin analiza capacității de a vorbi ') Este posibil să spunem că în astfel de condiții, psihologia individuală modernă ne poate oferi îndrumări cu privire la modul de a determina disponibilitatea acestor talente sau a altora? Să studiem capacitatea pe care psihologii germani o numesc "inteligență" și ceea ce noi în rusă am putea numi "minte", "comprehensiune" sau pur și simplu "umstvenyu odarennostyu" Какъ опредѣлит наличность мультуальной одаренности у днаго лица? Asta am putea face dacă am cunoaște semnele Care sunt semnele posibile ale supradotației mentale? Можно думайсь, что зныйгомъ одаренности язовые "мл внимания, сим памятия, вечество речество реь внимания томъ родѣ Unii psihologi, precum Binet, au presupus că supradotația mentală poate fi măsurată cu ajutorul supradotării mentale: puterea cunoașterii, potrivit acesteia, este un semn al dotării mentale *) Alții au propus să măsoare viteza de reacție, a patra - memoria și așa mai departe p Dar nu avem nicio bază Ц См, его Experimentelle Pedagogik B P * ·) Doi O propunere de măsură a Pintelligence Année psychologique XL) Van Biervliet Măsura inteligenței Jurnal de Psihologie Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ оставления, что та или другая изъ указанныхъ толко что Функтсий дѣйствительно изъ оставления Мы совсѣмъ не имѣемъ права дѣлать какія бы то ни было программения, de exemplu, de la viteza de reacție la supradotare, pentru că nu știm nimic * despre conexiunea dintre talentul psihic și darul psihic)) Sr Wbipple Timpii de reacție ca test al capacității mentale Jurnalul American de Psihologie În ce condiții ar putea fi rezolvată sarcina de a determina supradotația? Pentru aceasta ar fi trebuit să găsim un asemenea semn, care, schimbându-se odată cu înzestrarea mintală, să apară în diferite grade Diferitele grade ale acestui semn ar indica gradul de dotare Dar acel semn nu este încă deschis Deosebit de importante în acest sens sunt recunoașterile lui Meiman, care în "Pedagogic experimental" vorbește destul de clar despre ceea ce nu știm despre asemenea daruri ale supradotației, că există un defect atât de special, încât nu știm nimic din ceea ce este determinată de aceasta, în raport cu care se determină dezvoltarea aptitudinilor distincte date individului înzestrarii sale generale e, что изѣстная развития техинь применяема может быть примѣняема какъ принкъкък принкъкък обеняема обенък обеняема может "Testele izolate nu ne permit să tragem o concluzie sigură cu privire la dotarea generală a unui individ sau aceluia, deoarece este întotdeauna posibil ca orice copil cu o anumită capacitate spirituală să poată realiza ceva remarcabil, în timp ce, în alte privințe, dotarea lui se poate dovedi a fi foarte nesemnificativ " Astfel, de exemplu, o memorie mare în cazuri separate poate fi găsită cu dotări foarte nesemnificative în alte relații Și ce să spun despre alte teste, de exemplu, viteza proceselor mentale? "Viteza muncii duhovnicești poate fi găsită atât cu munca superficială și de proastă calitate, cât și cu o energie mai mare cu munca de calitate excelentă și, în același mod, un individ care lucrează încet poate prezenta fie fapte excelente, fie nesemnificative într-o relație calitativă" ( )) "Testarea, potrivit lui Meiman, nu poate duce la o adevărată disecție universală a talentului" (-) "Metodele de testare își păstrează semnificația ca determinări cantitative ale abilităților individuale și devin valoroase atunci când Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЯ Точно такъ же связи памяти с одаренностьу совѣмъ не • доказана Точного всѣ измѣрения памятия, врадой реакциии и т р nu au niciun preț pentru determinarea talentului În ele învățăm doar despre viteza de reacție

sau despre puterea memoriei mecanice Изъ нихъ мы толку наемъ, что у данного индудивуума мечаническая память сильна, что сильна, чтого Сута чтого индудивуума а реакции и т р , dar nu știm nimic despre dotarea mentală Sovremen имъ приписиваютъ то, чего они не въ состаніи учистниции: ана иіъ ооарсн-носпін какогов та"зогов та"зогов та"зогов то ъ его відвечні відъм відътельное отношение Мейман къ въздушний опредѣления одареннос Cea mai logică metodă de a studia supradotația ar putea fi considerată metoda lui Ebbingaus, care credea că semnul esențial al supradotației este capacitatea de a crea, care se manifestă prin combinarea elementelor cunoscute în elemente noi Metoda de investigare, propusă de Ebbingause, constă în faptul că este dat textul tipărit al oricărei povestiri, în care sunt omise fie cuvinte separate, fie silabe separate Examinatul trebuie să completeze aceste spații libere Numărul de cuvinte sau fraze completate într-o perioadă de timp cunoscută este un semn de creativitate mai mare sau mai mică, sau, adică, dotări mentale Dar dacă, prin metoda Ebbingause, capacitatea mai mare sau mai mică a creativității este de fapt studiată, este foarte îndoielnic Este absolut posibil ca, cu ajutorul metodei Ebbingause, capacitatea de a completa conexiunile date de gânduri, adesea prin simpla asociere de idei, să fie departe de a fi aceeași cu creativitatea Такое дополнение не есть творчество и, кромѣ того, ѣчевыя обечение играютъ тутъ ернул есть (Critica acestei metode, vezi Meiman, p) Metoda lui Ebbingau a fost atât de nesatisfăcătoare, încât au fost propuse în mod constant alte metode de măsurare a supradotației De exemplu, cercetătorii francezi au propus să folosească următoarea metodă Ei dau trei cuvinte testatorului Din aceste trei cuvinte este necesar să se creeze un gând nou, o frază nouă Cantitatea de judecati, compusa intr-un moment cunoscut de timp, este un indicator al capacitatii creative mai mari sau mai mici Nu cred că această metodă a dat indicații adevărate, deoarece diferiți examinați pot obține gânduri de diferite grade de complexitate; drept urmare nu pot fi comparate între ele În acest fel, mi se pare că problema supradotației nu a fost deloc rezolvată, dar sunt din nou de acord cu punctul lui Meiman: "Practic vorbind, problemele de predare despre supradotație nu sunt încă aproape complet rezolvate", spune el ( ) Въ учении объ одаренности самемъ каменьевъ є є пропосъ о grad одаренности Această întrebare poate fi considerată rezolvată? Meiman a răspuns negativ la această întrebare "Дѣйствительное значание имѣ- Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ ная индивидульная психология, очты быть вы состаніи разѣшать диагностическиа зармда гностическиа зармда гормда прами празѣшать ы тѣхъ или иныхъ проблемитей, талантовъ и т р În schimb, pentru a studia abilitățile mentale, este necesar să se rezolve mai întâi întrebarea despre corelarea abilităților x) La Berlin, la institutul de psihologie aplicată, s-a format doar un comitet pentru dezvoltarea unei scheme, conform căreia a fost posibil să se colecteze material pentru rezolvarea întrebărilor despre relația dintre ютъ только методы опредѣления вычественный ступеней ненормальныхъ вы отличие отъ normalыхъ Изѣреніе мединение одаренности відрочный возрастовъ, установіе нормальых одаренности відрочный возрастовъ, установіе нормальых одаренности відрочный возрастовъ, установіе нормальых одаренности відрочный возрастовъ граничение высшей одаренности отъ емедние еще еще ихъ поръ не удавалосо" (стр -) De aici rezultă că suntem complet lipsiți de posibilitatea de a stabili orice "diagnostic psihologic" alte funcții apar o abatere atât de puternică de la normă încât utilizarea acestor sau a altor metode de diagnosticare poate indica diferențe de funcții Совершенно ногтиательно к вопросу объ

изследованиях одаренности при помощи тестовъ тестовъ тестовъ тачМаниях одаренности ейе книгѣ Psihologie și profesor La p a vorbit despre teste: "Dar dacă abordăm situația lucrurilor fără prejudicii, atunci vom constata în curând că niciunul dintre testele propuse nu a fost acceptat de cercetătorii ulterioare și că în prezent nu se găsesc semne de succes" (suntem fara niciun semn de succes) Cum am abordat soluția problemei potrivirii abilităților? Potrivit lui Münsterberg: "rezultatul ar trebui recunoscut ca fiind aproape negativ în univers " În general, această problemă i se pare de nerezolvat *) Совершенно языку по этому провод Штернѣчаеть: "Condițiile pentru ca testele să poată servi pentru determinarea proprietăților individuale, există cunoștințe generale despre proprietățile simptomatice ale acestora pentru proprietăți specifice Experimentele de determinare (den Prüfungexperi-menten) trebuie precedate de experimente de cercetare (Forschungexperimente) pentru a obține un răspuns la întrebarea, în ce măsură și în ce sens testele cunoscute sunt recunoscute ca indicatori ai proprietăților cunoscute " Zeitschrift für angewandte Psychologie, H și , pag Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ rude Psihologii germani, deci, cred că problema corelării abilităților este încă atât de departe de a fi rezolvată încât este abordată doar pentru prima dată Mulți li s-a părut că în prezent nu putem determina doar darul mental al acestor sau altor persoane, dar că putem determina amploarea darului și chiar adecvarea pentru acea sau altă profesie în legătură cu disponibilitatea acestora sau a altora alte talente Toate aceste speranțe trebuie considerate complet iluzorii Но месяце надежды устаниеъ вслѣдствие ложныхъ предпосылокъ, которыя часто кладутсто владутста вя ладутста вя владутствие ложныхъ предпосылокъ ий Principala problemă a psihologiei individuale moderne constă în faptul că ea provine din ipotezele caracterului atomist al vieții sufletești Ea crede că personalitatea este alcătuită din acele semne sau manifestări separate (vnimaniya, amintiri etc), pe care le urmărește, uitând că aceste semne sau simptome în sine sunt predvaryautsya a existenței unei întregi vieți sufletești, adică la ceea ce este personalitatea de bază Расчленяя изудиаемую душавную жизнь на части, изследователи областьютъ, что abilitate, memorie, etc p , în toată viața sufletească, ele se manifestă adesea altfel, decât atunci când le urmăm izolat, izolat În calitatea ilustrației a modului în care uneori rezultatele studiului sunt izolate de abilitățile unui suflet sufletesc care poate duce la concluzii false, voi da următorul exemplu Vom afirma că este necesar să se determine capacitatea mentală a acelei sau altei persoane sau clase de persoane Для этой цѣли по методу Крепелина *) Sm Acolo Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ мание и примечание слѣдующимъ образмеъ Persoana testată este forțată să producă un compus și după un interval de timp cunoscut lucrul se oprește și experimentatorul calculează numărul de greșeli făcute și numărul de compus produs Numărul de complexități produse și numărul de erori care apar într-un interval de timp mai mare sau mai mic este un indicator al eficienței mai mari sau mai mici По моей мнеѣнию, при помощи таких опытовъ можно опредѣлит работопосподность тольродность тольрсоди зусовъ можно опредѣлит ; aceasta este funcționalitatea unui contabil, dar nu funcționalitatea unei persoane care lucrează cu efort mental real, deoarece în acest din urmă factor sunt prezenți factori care nu sunt prezenți deloc într-un experiment simplificat În lucrarea mentală de față, factori precum interesul mental etc п Deși este incontestabil că capacitatea de muncă depinde de atenție, nu trebuie să uităm că atenția în sine depinde de întreaga viață spirituală Prin urmare, toate aceste

studii nu pot avea nicio valoare practică Acestea sunt rezultatele zdrobirii personalității, cu care ne întâlnim atât de des în psihologia individuală modernă Изследователи по использований психологии часто вовать о том, что они изѣдують изѣдують изѣдують изѣдують ть испологии часто вовать о том какъ на самомъ дъ они изсjдуютъ оддельный проявления писхолния Въ этомъ смъсѣ притязаня изѣдователей по исподинной психологии, что они мугать они мугать изѣдователей по исподинной психологии ь, individualitatea etc p Greșeala lor constă în faptul că omit din punctul de vedere că personalitatea, individualitatea reprezintă întregul, a cărui esență nu poate fi înțeleasă în niciun fel, chiar dacă am fi definit mii de asemenea Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ kiụ primѣt Acesta este acel lucru evaziv pe care nu îl vom înțelege niciodată, deși am fi înțeles toate manifestările de personalitate care ne sunt disponibile în experimentele noastre Acesta este un întreg organic, aceasta este o astfel de unitate care nu poate fi înțeleasă în niciun fel din părțile conectate Sovremennaya individualnaya psihologiya poate determina doar acestea sau alte trăsături psihologice ale unei persoane, dar nu individualitatea deloc Я челють рѣшительно невестимъ внести такую повраку в понятіе пісхолії în psihologia individuală modernă Acum îmi voi permite să folosesc câteva considerații care decurg din experiența științei vest-europene pentru a indica modul în care ar trebui dezvoltată psihologia individuală, astfel încât să capete semnificație științifică În primul rând, cum poate fi rezolvată întrebarea despre corelarea abilităților psihice? Онъ можетъ быть разѣшенъ, если соотношение, de exemplu, între considerație și puterea voinței, între considerație și capacitatea combinatorie etc p urmărim cu ajutorul corelării acestor abilități cu un număr mare de persoane Вопросъ этотъ можетъ быть разѣшенъ толков в томъ случаѣ, если будетъ собранъ material extensiv Dar nu există niciun motiv să încredințezi colecția de materiale unor persoane fără experiență Mulți li se pare că aceste изследования такъ же легки, какъ изслеjдования antropometricheskia Такой взгладъ на собирание психологического материал я чениту переводно ошибочнымъ Опредълят Физическия примѣты по стистъ Bertillon может всякий și опредълят психическиа прихическиа примхток, может всякий шо знакомь с методами психолическаго изследования Precizia care poate fi atinsă cu măsurători antropometrice este complet de neatins, deoarece în măsurătorile psihologice avem de-a face cu o cantitate constantă de atenție fluctuantă, iar această fluctuație a atenției la copii, de exemplu, ia cele mai mari dimensiuni, iar între timp Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ individual · психологическиа изследования производятся имене по проставчиту надѣдѣтми Причины колебаний могуть быть открыты только тѣми лицами, которыя не только опытних воплсогимы воплсонх ениии, но продажать умѣниемъ интрептретировать психическия явления În acest scop, în opinia mea, materialele culese cu ajutorul chestionarului pot fi complet nepotrivite, dacă părinții, profesorii, care nu s-au angajat în studiul special al metodelor de cercetare psihologică, colectează acest material *) Точно такъ же Consider o greșeală gravă, când unii experimentatori cred că vor prezice тѣ или другие психическиа особенности при помужите помужите помужите помужите испо испыто испы другие, de exemplu a опредълит viteza de reacție, silu внимания, памяти etc p Эт;оть ошибочный приемъ изслѣдования производить вслѣдствие того, что, по иххъ viteza de reacție, мню, ѣне мна p reprezintă astfel de dimensiuni permanente pentru acest individ, cum ar fi muşchii, oasele, părul, etc п Deoarece acestea fluctuează în funcție de diferite condiții, doar acele cifre arată caracteristici individuale

reale, obținute dintr-o serie foarte extinsă de cicluri și, prin urmare, trebuie considerată o eroare foarte grosolană atunci când unii cercetători consideră că este posibilă determinarea caracteristicilor individuale ale reacțiilor în câteva ore внимания и т р Такъ, напримѣръ, при измѣренii врадио реакцiii на протяжении Shtumfg (Philosophische Reden, p) cu această ocazie zamѣchaetъ' "În fiecare caz, există o diferență foarte importantă între statistici, care sunt întocmite de o persoană cu pregătire adecvată, și material statistic, care este colectat de persoane care nu sunt pregătite sau numai pe jumătate pregătit (nicht oder nur halbvorgebildete)" Cu ocazia chestionarului a vorbit Ribo (articol Psychologie в сборникѣ De Ia méthode dans les sciences, p): "Studiul metodic a zece persoane de către zece psihologi este incomparabil mai util decât sute de pagini, semnate și nesemnate" Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ нескольких мѣсяцевъ, могуъ политися sredniya цифры: , , , ограмме, каказа никакъ нельзя Но что было бы, если бы мы изъ цифръ, полунныхъ в одинъ пiемъ, стали деѣлать деѣлать чгифръ цифръ приемъ, стали дѣлать проченовiя очень его изъ изъ цифръ приемъ În cele din urmă, у насъ былъ бы резултатъ переводно ничего не значащий ') Din ceea ce s-a spus, este clar cum ar trebui să fie legată de experimentele de masă care se desfășoară atât de mult în timpul prezent Se pare că sunt avantajoase prin faptul că experimentele pot fi efectuate pe persoane care se află în aceleași condiții (aproximativ aceeași vârstă, același sex, dezvoltare etc), în plus, este posibil să se obțină o cantitate imensă de date, dar cel mai semnificativ inconvenient al experimentelor de acest fel constă în faptul că în ele se pierde complet individualitatea subiectului, se ascunde suveranitatea procesului psihic care are loc în el Тереятесь то, что могло бы имѣть этой значение для водововъ În experimentele de masă, nu putem fi siguri că acestea sau celelalte cifre obținute de noi se vor apropia de a fi acceptabile Prin urmare, există experimente produse cu mai multă atenție pe o singură persoană decât experimente efectuate pe mai multe persoane Este mai bine să obțineți de cifre de dostovѣrnyh, decât de cifre, în raport cu dostovѣrnosti kohomъ moguъ bytъ somnѣniya *) Mi se pare o gaură *) Iată părerea lui Šterna cu privire la subiectul cercetării sale într-o singură metodă: промежутокъ неѣсколькихъ 'часовъ или неии, uk articolul de mai sus p) De aceea a spus-o chiar în (Année psychologique -й годъ) El condamnă toate metodele pe care le-a folosit înainte Această metodă este descrisă după cum urmează (p): "Testele sunt simple, rapide și automate Biblioteca "Runiverse" g ЧЕЛ П АПО вы sa nu mai faci experimente in scoli, mai bine sa faci toate aceste experimente in laborator Для бесплатноения правилости моихъ раззуденiй речестований методовъ iндивидной психолог психоло гсоiшоло психолований запачно-европейской науки Я сообщу то, что говорилось la prima întâlnire de psihologie experimentală din la Giessen, referitor la metodele psihologiei individuale Докладъ на эту тему делалъ iзвъстный психологъ Anri A făcut o trecere în revistă a rezultatelor psihologiei individuale, pe care le-a produs personal în decurs de ani împreună cu Bine și alți psihologi Acest cercetător respinge semnificația științifică a testelor mentale indicate de mine mai sus, aceste teste, cu ajutorul cărora este posibil să se determine una sau cealaltă latură a activității spirituale a unui număr mare de oameni într-o singură recepție și, în schimb, solicită cercetare detaliată a persoanelor individuale, care se extind pe o perioadă lungă de timp În conformitate cu această cerință, Henri, împreună cu personalul, au efectuat cercetări asupra animalelor de companie din

două "școli normale", care au fost sub controlul lor pe o perioadă lungă de timp и на франция умеления вы методах, по Un număr semnificativ de subiecți testați: aceștia sunt toți școlari, puțini sunt necunoscuți, iar în calitatea rezultatelor acestor rezultate nu există corelații, sau corelații suspecte Este necesar ca toate acestea să fie exprimate; Neapărat, pentru ca viitorul să fie urmărit Изследования nu trebuie să fie produsă cu metode vechi Este posibil să spunem că psihologia individuală nu poate oferi nimic precis pentru studiul indivizilor? Nu cred, dar este necesar să se schimbe metoda Este necesar să nu ai de-a face cu automatismul În loc să studiem sute de materii pe care nu le cunoaștem, este necesar să facem o alegere și este necesar să reținem doar vreo douăzeci de oameni pe care îi cunoaștem foarte bine, despre care avem foarte multe cunoștințe, care aparțin familiei noastre, sau care близко знакоми Aceste materii alese trebuie studiate mult timp" Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ НΛ мнеѣнию Анри, не нельзя было придти ка правильной харанициться вычественный индидуму) De atunci au trecut șase luni Съ сожалѣниемъ долженъ отмѣтить, что опытъ запачной науки пропал для насъ даро мѠъ сусе мѠъ е делаютъ попытки ведение в жизнь то, что на Западѣ отвергнуто) I-am permis să rezume pe scurt relația sa cu psihologia individuală în următoarele expresii Are psihologia individuală semnificație științifică? Nesomnѣnno iмѣejє гроданое значание, ей повелијє серёзная будущность Ce să spun despre metoda psihologiei individuale Cred că trebuie reformate Очень ошибаются тѣ котей думаюту, что современные психо- *) După ce a ascultat raportul, Stern, cunoscutul autor al unei lucrări despre psihologia individuală, pe care o numește "psihologie diferențială", își exprimă satisfacția față de faptul că Binet și Henri au abandonat în cele din urmă metoda testelor mentale, care poate provoca o atitudine neîncrezătoare față de individ însuși психологии Отчетъ объ етомъ см Bericht über den I Kongress für experimen-telle Psychologie , pp - Ribo (in счетъ объ етомъ см) cu scepticism la изслѣдованию при помущий тестовъ: "Aceasta metodă de măsurare, aplicată celor mai înalte forme de viață psihică, chiar și memoriei și asocierii, și mai ales celor mai înalte forme de raționament, imaginație constructivă și sentimente nu sunt întotdeauna valabile: prea simplu, prea îngust, prea superficial, fără suficientă garanție și nu întotdeauna puternic быть признаны соотвѣтствующими дѣйствительности" (str)) Я имѣю вы виду камельномъ размениъ программъ Г, II Rossolimo, citit de el la cea de-a doua întâlnire a psihologilor din întreaga Rusie din iunie la rubrica "Profil psihologic" Если бы онъ былъ наперачанъ, то читатеры имѣли бы возможность ближе приеманти приеманъд слимань приемами приемали приемения піремъ в одинъ приемъ Aceasta include colecția întocmită de personalul Laboratorului de Psihologie Pedagogică Experimentală din Sankt Petersburg: "Metode de investigare experimentală a personalității" Spb , și lucrările lui θ изследования" M Biblioteca "Runiverse" Ǵ ЧЕЛ П· A NOVЪ логический измѣрения modicum вы какомъ-нибудь отношении могутъ быть постовый нарияду с ансмяду с ансмъ-нибудь отношении могутъ быть постовый наричения нарический ми Este necesar să se oprească, în sfârșit, să se determine abilitățile mentale cu ajutorul cercetărilor ocazionale Este necesar să nu mai producăm experimente în masă la școală Pentru dezvoltarea psihologiei individuale, este necesar să se aplice metode strict științifice Voi spune mai multe, avem nevoie de instituții speciale Dar toate aceste cercetări, după părerea mea, nu ar trebui să depășească premisele laboratoarelor echipate științific Изъ этого исполнительный что нетужно качать на практическаго значиния современния

современной ипислной ипическаго исполнительный что нетужно качать Metodele sale sunt încă atât de nesatisfăcute, rezultatele studiilor sale sunt atât de mici încât semnificația lor practică imediată este extrem de nesemnificativă Если в приветствует время и можно говорять о практикомъ значении психологии в общее Dar este posibil să se facă aplicații practice din principiile teoretice ale psihologiei Până acum și numai până acum se poate vorbi despre semnificația practică a psihologiei individuale Mi-am permis să privesc întrebarea despre semnificația practică a psihologiei individuale, nu de dragul de a-mi asum o sarcină ușoară de a critica ceea ce se angajează alți oameni cu atât de entuziasm Для меня вопросъ объ индивидуной психологіи есть вопросъ о психологіі объект: судивидуной психологіи есть вопросъ о психологіі объект: судхогіба психологіи есть ѣсной связи с індинодіной психологій Въ просмотров время повсюду и у насъ въ России, и на Западѣ замѣчается тенденцается тенденцается тенденцается кострово вому тѣхх программыњ, колитей имѣютъ практический какратеръ O astfel de direcție practică, în opinia mea, reprezintă un pericol grav pentru psihologia științifică Можно опастаться, что поспѣшные главентиния уступятъ Biblioteca "Runiverse" CONTEMPORAN INDIVIDUAL PSICHOL И ЕЯ ПРАКТИЧ ЗНАЧ мѣсто частовымъ, проіреннымъ иводамъ: nevoile vieții ne obligă adesea să facem generalizări acolo, acolo unde nu putem face asta Кромѣ того, есть еще программе со стороны практическаго грантрания вы психологии Se bazează pe subiectul studiului, care se limitează doar la un anumit grup de întrebări Вслѣдствие етого порывается связи с осномами теоретической психологии и настуреаъ шикій пырномами теоретической оцепаний O astfel de tendință de a face psihologia pe baza caracterului practic s-a opus afirmației că psihologia științifică ar trebui să fie în primul rând teoretică, ar trebui să fie pură și nu practică Ar trebui dezvoltat complet independent de faptul că nu există sarcini practice Ar fi greșit dacă psihologia pură ar fi înlocuită cu studii practice de psihologie individuală Înțelegerea corectă a sarcinii psihologiei științifice este deosebit de importantă pentru noi în prezent Afacerile de formare și educație au nevoie urgent de reforme Для етогу нужни знания философскихъ и писхологических основъ поспитания; въ такой моментъ одностороннее увлечение илидиондиной психологией можетъ отвлечи отъ рабиной Педагоги и воспитатели вмѣсто серьезнаго исучения психологіи відвідуютъ стремление оби стремление оболоrіи хожиологими изѣдованиями, увлекаяс их мнимымъ практическимъ значениемъ Такое увлечение индивидуной психологией имене у насъ въ Россіі, гдѣ неѣтъ научныѣтъ научных научных научных трасъ въ Россіі ное влияние Ușoară ușurință de rezolvare a unei întrebări atât de importante în relație practică, cum ar fi problema diagnosticului unei persoane, va atrage în studiul multor experimentatori neexperimentați care vor produce experimente pe copii Acești experimentatori fără experiență pot crede în mod fanatic în adevărul de necontestat al cifrelor primite și, de asemenea, pot fi fanatic Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" G ЧЕЛПАНОВЪ Va trebui să încerc să realizez rezultatele pe baza unor date fals interpretate Въ дѣло воспитания будетъ введенъ елементъ върчение сомнительный Я не одно мнегнiей не традрудняюсь казать, что вжере отразится на дѣтяхъ: nefamiliaritatea completă a pedagogilor cu aplicarea eronată a psihologilor sau a metodelor eronate ale psihologilor Я с большемым безпокойствомъ смотрю на попистку некоторыхъ психологовъ давать етоди давать етоди ствомъ ки учителей и учительницъ Deja și acum pedagogii, tentați de rolul de diagnosticanți, își asumă de bunăvoie un rol atât de suspect Sarcina mea a fost să subliniez că în acest punct psihologia s-a abătut de la

calea cea bună și, de asemenea, să subliniez condițiile în care psihologia individuală poate deveni o ramură științifică Cuvintele mele sunt direct legate de cuvintele primului președinte al societății noastre Психология дунальный стредиться сделаться наукой такой, но неточность может рогиться сделаться наукой такой, но неточность может рогиться рогиться наукой такой акъ это думал M M Treime Atunci nu a bănuit că prin ar fi necesar să recunoască că motivul inexactității ar putea fi și aplicarea incorectă a metodelor științifice Въ послеjднее время у насъ въ России пробудился проводный интересь к психологии Este imposibil de crezut că acest interes a fost generat exclusiv de scopuri practice Prin urmare, mi-am permis să vă îndrept atenția asupra sarcinilor psihologiei, pentru că numai o înțelegere corectă a acestora din urmă poate da o direcție corespunzătoare interesului psihologiei, de a crea și de a susține pe care Societatea de Psihologie din Moscova se consideră a fi apelată G Челпановъ Biblioteca "Runiverse" Общественный идеал вѣтѣ современный исканий *) - d Am o sarcină foarte dificilă în față - în cea mai scurtă perioadă de timp, trebuie să vă familiarizez cu situația modernă a uneia dintre principalele probleme morale Nu din punctul de vedere al unei anumite doctrine, ci în lumea modernă, vreau să vă prezint o întrebare despre idealul public, iar asta îmi complică și mai mult sarcina Când încerc să-mi dau socoteală despre aceste cereri, aud un cor de voci discordant, aud sunete neclare și contradictorii și mi se pare că din toată această horă zgomotoasă se transmit clar următoarele cuvinte: "Am părăsit țărm și a intrat în corabie" Am spart podul din spatele nostru și - mai mult decât atât - am spart același țărm Acum, navă, ai grijă! Вокругъ тебя-океанъ Adevărat, el nu întotdeauna tufișează; cândva se va odihni, ca mătasea și aurul, ca un vis frumos Dar va veni ceasul când vei afla că el este infinit și că nu este nimic îngrozitor în privința infinitului " Când suportăm cerințele contemporane în acea colecție, simțim cu adevărat ceea ce ne-a rămas în ele *) Рѣчь, произнесенная в тривеженномъ засѣdanii Психологическаго Общества і мартаго дарта го Dezvoltare mai detaliată a acestor gânduri presupun că o dau în capitolul introductiv al lucrării pregătite de mine: "Despre idealul public" * Biblioteca "Runiverse" L НОВГОРОДЦЕВЪ pe un pământ solid și nu în vederea coastei, la care era posibil să stea Ce fel de nelimitare, traversarea unei gauri în absența perspectivei, ce fel de complexitate tulburătoare care se prezintă uneori cu o confuzie fără speranță - asta se simte în primul rând de aici Acesta este exact navigarea pe oceanul fără țărm, în care nu există unde să aterizeze, unde să arunce ancora Adevărat, și în această regiune se aud uneori voci reconfortante Если вѣрить имъ, nimic nu s-a întâmplat, totul va fi conform vechiului Ortodoxia și dogmatismul și filosofia socială își dau cunoștințe Dar mai mult decât orice altceva, aici se simte că suntem ocupați cu zorii unei noi zile Construcțiile vechi nu ne satisfac durerea;De unde vine această complexitate uimitoare a problemelor publice? Pentru a vă numi imediat motivul, pe care îl consider a fi cel mai important și fundamental, voi spune că nimicirea unei credințe foarte vechi este înaintea noastră, credincioșii în posibilitatea unui paradis pământesc În această idee, fosta filozofie publică și-a văzut cea mai înaltă limită și asupra ei și-a afirmat puterea previziunilor și fermitatea speranței Și acum, această idee îi este luată: este luată dintr-o căutare clară, se pierde din vederea unui țărm apropiat, accesibil Въ дальнѣйшемъ я страдаюсь ближе разъаснить сущность исшедшей перемѣны Dar mai întâi vreau să arăt că ideea unui paradis pământesc era cu adevărat comună și răspândită în vechea filozofie socială și că a apărut acestei filosofii și visului ei

de mai târziu, precum și sprijinului său cel mai înalt Filosofia socială pe care am văzut-o aici a fost stabilită la sfârșitul secolului al XVIII-lea și prima jumătate a secolului al XIX-lea Aceasta este o filozofie care se bazează, pe de o parte, pe Rousseau, Kant, Hegel, iar pe de altă parte - pe Comte, Biblioteca "Runiverse" ОБЩЕСТВЕННЫЙ ИДЕАЛЪ ВЪ СВЪТЂ СОВРЕМЕНН ИСКАНИЙ Spencer și Marx În ciuda tuturor marilor diferențe dintre pozițiile lor inițiale, toți acești lideri ai secolului trecut în filozofia socială au convergit spre faptul că omenirea, cel puțin în partea aleasă, se apropie de momentul binecuvântat al existenței sale, că o epocă frumoasă a armonia generală și fericirea îi așteaptă înainte Я не хочу развертать, чтобы и ранђе, в предшествующие вѣка, не было было бырова вший Visul epocii de aur, legat fie de trecutul îndepărtat, fie de viitorul așteptat, este odno izъ одно изъ страхиъ человъческихъ убѣждений и вѣждений и вѣждений и вѣ стъ с тъ стъ с тъ знтъ тъ зно изъ страхиъ человъческихъ хиъ человъческихъ устђений Dar în epoca pe care am indicat-o, această veche idee a primit o înflorire deosebit de strălucitoare Ea a fost inextricabil, organic combinată cu toate aspirațiile și speranțele unui om nou, i-a pecetluit viziunea asupra lumii, i-a condiționat entuziasmul pentru creație în sfera publică Pe ce se afla, în inima noastră, acel închinare arzătoare, acele speranțe nemărginite, cu care pretutindeni s-a întâmpinat debutul erei democratice la sfârșitul secolului al XVIII-lea? Откуда та неотразимая привязительность, котоги имѣли для сосђдних странъ политичесвя Фитичесвя Фитичесвя-Фи о и -го годовъ? Răspunsul la aceasta poate fi unul singur: acele generații, care s-au conectat cu schimbări politice atât de nelimitate speranțe, au crezut în iminenta invazie a regatului adevărului, egalității și libertății; se vedeau deja intrând pe pământul promis al idealului public În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, entuziasmul politic din trecut a dispărut deja Dar de ce? Ce s-a întâmplat? Здеђсь можно пучите на цђлый рядъ отделныхъ нечачуъ и вечаставний - на обаветернатныххъ тва, представительства, всеобщаго избирательнаго права Dar în spatele tuturor acestor dezamăgiri private se află un lucru principal: au încetat să creadă în puterea miraculoasă a schimbării politice, în capacitatea ei de a aduce cu sine împărăția cerească a adevărului și a bunătății Biblioteca "Runiverse" Р НОВГОРОДЦЕВЪ Dar nu a reușit în acest sens să schimbe idealul politic, așa cum idealul social a fost înaintat pentru a-l înlocui: dacă reformele politice nu au adus fericirea așteptată, atunci trebuie să așteptăm durerea unui social radical răsturnare Pereydya к социализму-cum vorbesc unii,-sau к анархизму-cum gândesc ei despre alții,-omenirea va găsi ceea ce a căutat atât de mult și atât de profund Idealurile politice nu au salvat umanitatea, ci au salvat forme noi, dar necunoscute, moduri de viață noi și infinit mai juste И нова пылкия мечты и горачия надежды, опирающияся на ту же идею о грядущемъ земномъ земномъ • Тысячи чранъ объявлениять намъ, печум современные народы увлекаются мыслю объ ехохыъ евременные народы ормахъ бита Dar dacă este necesar să explicăm caracterul religios al acestei atracții, atunci flacăra credinței pure, care este adesea unită cu ea, atunci motivul ideal care le acoperă pe toate celelalte, este credința în triumful așteptat al adevărului necondiționat Sufletelor care "căută cetatea", se dă speranța că acest oraș, această împărăție a desăvârșirii binecuvântate se poate realiza aici, pe pământ Este necesar să clarificăm cât de mult răspunde această comunicare vise concrete ale conștiinței obișnuite? Для труждающих-ся и обремененных, для бђдныхъ тружениковъ земли, вереди недвитьжимпоспостхъ ы, и эти пресписпективы дату в образђ описаниемаго совеченства жизни

Călători obosiți pe calea vieții, oamenii caută să se odihnească și să-și uite visele dulci de fericire, să experimenteze chiar și în imaginație această stare binecuvântată, în care nu există durere, nici luptă, nici anxietate, nici muncă grea Și nu este de mirare că tocmai aceste promisiuni și speranțe determină principala forță de atracție a idealurilor socialiste și anarhice Biblioteca "Runiverse" ОБЩЕСТВЕННЫЙ ИДЕАЛЪ ВЪ СВѢТЪ СОВРЕМЕНН ИСКАНИЙ În același timp, îndepărtați de la aceste idealuri adevărul lor în viitoarea armonie a vieții și le veți îndepărta chiar sufletul, premisa cea mai de bază a lor Tot sensul lor sacru și religios, toată puterea lor de a fi o nouă religie pentru umanitate va dispărea de îndată ce le veți permite, că nu pot stabili armonia publicului, nu pot oferi paradisului public Luați-le această credință și va fi politica de a doua zi și reforme sociale, politica lui Clemenceau și Brian, Asquita și Lloyd-George А что они имѣютъ вы виду, это хорошо вразил самый крупный изъ нихъ, когда онъ заколіч a nu introduce multă durere în această lume a justiției " Mi se pare incontestabil că filosofia publică a secolului al XIX-lea s-a bazat pe ideea unui paradis pământesc, dar mi se pare la fel de incontestabil că alte poziții își pierd acum treptat forța Este necesar să ne întrebăm de asta? La urma urmei, este în opoziție cu toate datele noi și cu teoria științifică și cu filosofia morală Permite-mi acum să-i ating pe micii diavoli cu această parte a întrebării În primul rând, este inevitabil ca ideea de beatitudine cerească durabilă, pe care oamenii de aici pe pământ ar trebui să o atingă, să fie contrară evoluției lumii din zilele noastre Pe măsură ce principiul evoluției, principiul dezvoltării și mișcării neîncetate și neîncetate pătrunde adânc în conștiința generală, devine imposibil să se susțină vechea credință într-un ideal public neschimbabil Nu este ciudat să ne imaginăm că mișcarea continuă până în acest moment se va opri brusc la porțile paradisului pământesc, care din anumite motive va cădea în soarta uneia dintre generațiile care ne urmează? Nu este ciudat să credem că lupta de putere și pasiune se va sfârși și înceta, că ura și vrăjmășia vor fi reduse la tăcere pentru a lăsa loc unui loc etern Biblioteca "Runiverse" Р НОВГОРОДЦЕВЪ mirare? Astfel de vise și speranțe au fost înțelese de cei care au considerat că este posibil o dată și pentru totdeauna să realizeze adevărul absolut al vieții; dar onѣ sovsѣmъ nu a mers la filozofia evoluţionistă a zilelor noastre Но есть и другиея, еще болѣе глубокія остонания, которія отниматьъ у насъ старуюѢрай старуюѢрай воро Vom mai face un pas pentru a înțelege sensul interior al acestei credințe și atunci vom înțelege de ce trebuie cu adevărat să spargem acest pod și să zdrobim acest țărm Când analizăm utopia paradisului pământesc, vedem că a pornit de la ideea de a oferi unei persoane satisfacție necondiționată și deplină Nu există fericire materială aici în vedere, ci armonie deplină a vieții, putere egală necondiționată, atât materială, cât și spirituală De la organizarea publică ideală, ei așteaptă nu numai pacificarea oamenilor, ci și organizarea vieții lor spirituale, mântuirea lor de contradicția de sine și dezordinea interioară, de ispite și păcate Въ этомъ смъѢ каждый объесный идеал, кристо или открыту опирающийся на идею зесный идеал, кристо или открыту опирающийся на идею земноя,го одить идею медневѣковой теократиі о сапанii людей трезъ общество ѣрныхъ Putem vedea clar acest lucru la Rousseau cu proiectul său de religie civilă, la Hegel în ideea unui stat divin, la Comte în planul de salvare a umanității cu adevărurile pozitivismului și la Marx în principiul său de emancipare umană absolută Astfel, problema publică coincide cu esența problemei religioase, cu problema salvării oamenilor de

slăbiciune și limitarea puterii lor personale Sarcina este pusă în așa fel încât să găsească o formă de dispozitiv în care o persoană s-ar simți în deplină armonie cu mediul public, în armonie necondiționată și binecuvântată cu acesta , Dar aceeași postulare a acestei sarcini presupune că între individ și societate se poate stabili un pol Biblioteca "Runiverse" ОБЩЕСТВЕННЫЙ ИДЕАЛЪ ВЪ СВ'ВТѢ СОВРЕМЕНН ИСКАНИЙ ная гормания, что между ними можно обзолондное соепадение и единство Această idee de personalitate armonică cu mediul și a fost un partener inseparabil al paradisului utopic și zdѣs-to iskaniya nasich dnei rѣzko obryvayut vechea tradiție Изъ бърь и тревогъ вѣка испастить вышла с новымъ глаздомъ на свое призвание испастить вышла с новымъ глаздомъ на свое призвание исустить XVIII вѣкъ дал ей деклакрації неотчуждаемыхъ правъ, а XIX nѣchto bolshee, - conștiința individualității de neînlocuit, irepetabil, unic Личность вышла изъ етого вѣка с чуссомъ своей неудовлетовренной тоски, с жаждой выш солго выш емъ противорѣчии с обществомъ Da, este necesar să recunoaștem: nu armonia, ci antinomia persoanei și a publicului, au început să ne dezvăluie căutarea zilelor noastre Cu laturi diferite și în expresii diferite, există o poziție conform căreia nu există și nu poate exista o coincidență completă între personalitate și societate și există, dimpotrivă, o dizarmonie cunoscută, pe care este imposibil de netezit sau eliminat Și, prin urmare, indiferent de formele perfecte pe care le-am conceput pentru generațiile viitoare, ei nu vor găsi niciodată mijloacele de a satisface pe deplin personalitatea și, prin urmare, de a o salva de conștiința imperfecțiunilor sale Și este de înțeles că omul încetează să creadă în sensul absolut al politicii, în faptele salvatoare ale formelor publice Ea începe să realizeze că aceste forme nu pot oferi decât o parte din ceea ce are nevoie și, indiferent cât de mult o uimesc cu ușurința și confortul vieții, bogăția și luxul instituțiilor, minunile și efectele tehnologiei, ele vor satisface foamea interioară a sufletului, care caută un oraș, un stat Exprimând această concluzie și cu alte cuvinte, am spune că personalitatea, viața spirituală a personalității este mai largă și mai profundă decât politica și societatea, și de aceea mântuirea și satisfacția omului trebuie căutate nu numai în societate, ci în primul rând în sine, în propriile forțe și fonduri Și care este idealul public? Nu a murit, nu a murit înaintea lumii noi Biblioteca "Runiverse" Р НОВГОРОДЦЕВЪ revelarea individualismului? Nu este sigur să respingi toate zeitățile și să speri la pacea publică? Нѣтъ ли здесь повъди личнаго самоудовлетоврения? Cred că putem răspunde la aceasta cu cea mai categoric și categoric negație Dar nici cei care, într-un mod ciudat, se opun sarcinilor vieții spirituale în afara Formelor societății, nu exclud organizațiile publice Și mai puțini o pot uita, cei care sunt familiarizați cu adevărul simplu, atât de persistent avansat de știința modernă, încât formele exterioare ale societății în sensul cunoscut fac parte din viața noastră spirituală, din rezultatele și simbolurile ei Онѣ уставеђъ в той отмеформѣ социальный-психологических переводний, в образуваний вельнё нно и констаностувемъ, и котяра в сую программъ измѣнноно и поснотано дѣйствуетъ насъ Движение нашихъ дней, mi se pare, привътъ nu к забвению politiki de dragul moralității, ci doar к к груганию их недушаго недушаго недушаго недушаго El a vorbit despre faptul că este imposibil ca o persoană să se bazeze pe ceilalți în orice și să-și ascundă oboseala sau responsabilitatea față de imperfecțiunea formelor publice Dar se vorbește și despre faptul că, dacă o persoană nu poate găsi satisfacție deplină în instituțiile publice, atunci nu ar putea să o obțină fără ele: ele nu constituie un

scop absolut pentru el, dar sunt recunoscute, totuși, ca un necesar și de neînlocuit înseamnă pentru того, чтобы итти вередъ, după calea progresului moral Vozdadite Caesarevo Caesaryu, a Bozhie Bogu, - етотъ вѣчный завѣтъ въ силѣ и для нашихъ дней Aceasta este recunoașterea încrederii în sine, atât în lumea spirituală, cât și în lumea politică; Fiecare regiune are propriile căi și sarcini, iar fiecare regiune trebuie să-și păstreze semnificația pentru oameni Dezvoltând această poziție, ar fi ușor să arătăm că realismul politic este pe deplin compatibil cu cel mai înalt idealism moral Biblioteca "Runiverse" ОБЩЕСТВЕННЫЙ ИДЕАЛЪ ВЪ СВѢТѢ СОВРЕМЕНН ИСКАНИЙ Dar în aceea, ca și în cealaltă regiune, punctul de plecare și sprijinul final este o ființă umană și chemarea sa morală Nu credința în paradisul pământesc, care se dovedește a fi în esență de neatins, ci credința în acțiunile umane și în obligațiile morale - asta este ceea ce ne este pus înainte Nu un pământ promis, ci o personalitate inflexibilă, acesta este ultimul nostru sprijin O persoană neînduplecată în efortul său moral, păstrându-și mereu idealul în toate răsturnările istoriei, asta se ia de aici pentru fundație și pentru demersurile publice Я знаю: это может продажаться безрежныму по своей неопредѣленностей вј печемя водажаться безрежныму по своей неопредѣленностей вј печемя вочемя вочемя вотъ знаю: с броманъ старый мостъ, срокрушенъ старый берегъ Впереди - orizontul infinitului Къ етому насъ приучить новая философия, какъ новая Астрономия приучила человчила человчила человчила человчила человчила человчила человчила человчила философия жриучила философия мировъ, в необятномъ пространствъ вселенной Въчи глукоуважаемаго предсѣдателя нашего, говорівшаго, о будуму философии, вы слишего нашего бодѣ исканий Впередь оть Канта! звукалъ этотъ программъ: к широтѣ krugozora, к безконечнымъ задачамъ человѣческаго чесухаго! După ce am spus, trebuie să adaug ceva la filosofia publică? Mai puțin decât oriunde altundeva, ne putem limita aici la cadrul îngust al doctrinei școlare și al pedanterii învățate Тѣ мелкія распри меліхаъ школъ, о хорошоъ такъ хорошо говорилъ сегодня Л М Lopatin, кажутся ничтоными предъ величиемъ problemъ, которыя ставитъ жизнь Cu cât înțelegem mai clar aceste probleme, complexitatea și acuitatea lor reală, cu atât mai dureros suntem depășiți de decalajul dintre trecut și prezent Мы видимъ, что еще настоящие вожди философской мисли устариѣли на леѣтъ Сокрушимъ же сободно и смѣло старый берегъ и не будемъ безяться безочнечнодно и смѣло старый берегъ и не будемъ безяться безочнечностевира, П Новгородцев Biblioteca "Runiverse" Științe despre general și științe despre individ I Въ новѣйшихъ классификациях наукъ, чачание с О Конта, обыкновенно приветствует та мысл, что вся сущность научнаго знания составлет составлет вся сущность ъ и положений По Конту задачей науки из открытіе законовъ явлений, т -е "Pentru un sistem pozitiv, cel mai înalt grad de perfecțiune, la care se străduiește în mod constant, deși s-ar putea să nu-l atingă niciodată, ar consta în posibilitatea de a-și reprezenta toate fenomenele observabile, cum ar fi cazurile particulare ale unui fenomen general, cum ar fi: exemplu, Numai așa, gândi Comte, se pot obține cunoștințe din care curg predicțiile, asigurând influența !) Este necesar să se facă distincția între contrariile abstractului și concretului, și contrariile dintre general și individual sau unic Fiecare concept abstract este general, dar nu totul concret - individual Sm Wundty Logik, R, p ıoo-nu Lipps, "Logica de bază" (per Lossskago), §§ - · Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE botanica în raport cu fiziologia, mineralogia în raport cu chimia etc p Istoria, așa cum este, nu își găsește complet locul în schema lui Kont Контъ говоритъ объ истории,

какъ наукѣ, пастиватующие материалъ для социологичестлавих Menționează și despre metoda istorică de predare a științei; sub această metodă, diferită de cea dogmatică, a raționat o astfel de aranjare a științei încă instabile, în care cunoștințele se transmit în aceeași succesiune în care au fost dobândite istoric de omenire, și nu sub forma unui sistem dezvoltat logic de principii generale Spencer propune în locul lui Kontovskago o serie de științe clasificarea sa, în care el distinge științe abstracte, care se ocupă doar de forme manifeste (logica și matematică), științe abstract-concrete, care studiază cele mai multe fenomene în elementele lor (mecanica, fizica, chimia)), și științe concrete Dar toate aceste științe sunt la fel de comune; toți studiază legile: legile formei, legile factorilor și legile produselor (vezi Opyty, vol II, st II) Точно также и Millъ знаетъ только науки объ объ объемъ Относительно такой науки, какъ история, онъ нашел нужнимъ какца толков слѣдууующее, мистра: "History ченийi, даетъ мпирические законы общества Sarcina sociologului general este să verifice aceste legi și să le conecteze cu legile naturii umane prin intermediul unor deducții care arată că astfel de legi sunt tocmai derivate și era necesar să ne așteptăm la calitatea efectelor acelor legi de bază " Logica, trad Ivanovskago, p °) · În acest fel, toată istoria istoriei este compusă, ca la Konta, prin aceea că dă material pentru generalizarea sociologică Наиболѣе рѣзко выражал этотъ згладъ на науку Шо- с m хвостов пениа-yjpò), când a vorbit cu izvѣstnym zavalaniemъ, что история, въ количение не проведенъ принце продуменце продуменце продуменце продуменце продуменце, суменьа о дѣло памяти, cunoaștere simplă, care nu merită numele de știință Въ наше время возъкли, очасть, върчения ещения взражения противъ такое понимауния понимауния ещения Съ разничный стронъ указайвывать на то, что годныйнымъ ичунения slѣduetъ stima nu numai lucrul general, fie că este complet abstract sau concret, etc astfel de fenomene sunt determinate precis de spații și timp date și de aceea nu pot fi repetate cu toate semnele lor "Individul", spune Rickert, "nu este nimic care se întâlnește o singură dată la un moment dat în spațiu și timp și este diferit de orice altă existență fizică și spirituală, care, în consecință, nu se repetă niciodată și, de îndată ce este distrusă, se dovedește a fi pentru totdeauna утраченнымъ" ("Границы надресно-научнаго образования понятий", trad Vodena, p o) Acest lucru este individual și trebuie luat în considerare de știință, dacă dorește să ne ofere o reprezentare adecvată a lumii Знание, состоящее в однихъ толко общихъ понятiяхъ и судженияхъ, будетъ полнымнъ полнымнъ Въ етомъ нетрудно убѣдиться при помощи самыхъ соображений соображений Обобщения создаться выставления обработка материала опыта мышленiемъ Gândirea separă experiența, separă de elementele separate prezentate, combină aceste elemente în concepte generale abstracte sau concrete, sub care sunt apoi prezentate, în care se regăsesc elementele cuprinse în concepte Așa rezultă o masă de cunoștințe comune, care apoi sunt aduse la o unitate logică între ele și un sistem de cunoștințe comune Dar cu o astfel de construcție ') Schopenhauer, Die Welt ais Wille (Reclam), I, ob   generalizarea rămâne constant un element nefolosit al caracteristicilor pur individuale ale fenomenelor generale *) Етотоъ остатокъ с точни зрѣния общающихъ наукъ представленся ирациональнымциональнымъю общающихъ наукъ представленся ирациональнымциональнымциональнымъ ны суюѱ ихъ Формулы знания, BUT ON ѣтмъ не менѣистьеъ и с нимъ не читаться Dacă vrem să avem o reprezentare completă a lumii, atunci trebuie să încercăm să introducem aceste elemente individuale ale experienței în judecățile noastre

științifice care nu pot fi generalizate În cazul invers, tabloul creat de noi va fi prea simplificat, mai rațional, decât validitatea descrierii și explicației Общее знание довольный быть восполнено знаниемъ individualiльнаго Chiar și în afacerile practice obișnuite, nu ne putem mulțumi doar cu cunoașterea acelor legi generale cu care trebuie să contam în această afacere A A Chuprov în "Eseuri despre teoria statisticii" ilustrează această idee pe o serie întreagă de exemple (pag etc) substanțe, care sunt necesare pentru îmbunătățirea acestui site, prețurile acestor obiecte pe piața dată , etc ; pentru a lucra cu motoarele cu abur, este necesar să se cunoască nu numai legile naturale și științifice pe care se sprijină dispozitivul acestor mașini, ci și unde exact sunt amplasate Necesare pentru construcția de mașini, minereu de fier și necesare pentru cuptoare, cărbune Но и для чистаго естествознания необходим знания объ индивидуномъ Нельзя построить Астрономию с отнимъ только знаниемъ общих Формул тяготѣния; necesar ') JFundt, Logik , I, sl Biblioteca "Runiverse" с m хвостов să știe, exact cum există corpuri cerești și cum sunt localizate, deși se află într-un anumit moment de timp; зная это, можно уже с общих законовъ разчечить положение етихъ тѣлъ длето обиъ же, p sll) Cea mai semnificativă importanță se obține din cunoștințele individuale din acel grup de științe, care se numește știința istorică Individul este subiectul exclusiv al studiului acestor științe și, mai mult, nu în sensul inventarului individului, prezent în fiecare moment dat, ci în sensul schimbării consecutive a individului și a evenimentelor nerepetate în viața socială a oamenilor Așa au definit istoria în timpul nostru Bertheim, Eduard Meyer și alți reprezentanți de seamă ai științei istorice și cred că această definiție este corectă Trebuie doar să ne dăm seama de importanța pe care acest studiu al individului o are pentru noi în istorie și atunci trebuie să încetăm orice încercare de a transforma istoria într-o știință a comunității, încercări care sunt multe și care, în esență, șterge fiecare bob dintre istorie и социологией или, вѣрнѣе, уничтояють историю, какъ таковую, и зам ѣнеяють силогиет или силеють силогией кой *) Разсуждая объ истории, Винделбандъ в свейе извѣстной реѣчи "История и естестории, Винделбандъ в свейе извѣстной реѣчи "История и естестории, Винделбандъ елюдии", trad Franka, p și urm) au propus să distingă știința de legi și știința de evenimente și în funcție de relația lor cu știința gândire мышление nomoteticheskoe и мышление идиографическое Въ дальнѣйшемъ онъ вѣл эти различия къ пропочнисти наукъ началовныхъ и историчичия Ideile analogice mai complete și mai profunde au fost apoi dezvoltate de Henry Rickert în lucrarea sa *) Tapât, nair , aduce toată istoria arheologiei și statisticii (Zakony podrazaniya, cap IV) Sm de asemenea L Bourdeau, L'histoire et les historiens, S r Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE "Frontiere ale educației în științe naturale" (în rusă, tradus de Vodena,), iar mai recent, a fost publicat într-o formă mai prescurtată în "Filosofia istoriei" (rusă, tradus de Hessen,) Rickert, ne vom opri anume la următoarea expunere, astfel încât să dea o grămadă de bani pentru lămurirea locurilor istorice din întregul sistem de cunoaștere științifică, dar, în opinia noastră, au nevoie și de corecții esențiale II Ideea de bază a lui Rickert constă în faptul că clasificarea științei trebuie să se bazeze nu pe diferite subiecte care pot fi studiate, ci pe diferite puncte de vedere, cu care diferite științe pot fi privite eficient Empiricheska dѣiствительность есть безконечное многообразие явлений, extensiv și intensiv Ne întâlnim cu o diversitate extinsă atunci când vrem să privim lumea, ca întregul, când vrem să studiem fenomenele individuale

în întregime Și acolo, și de aici sarcina se dovedește a fi de nerezolvat pentru noi , dacă nu recurgem la simplificarea cunoscută a realității Дѣйствительность, какъ она есть, - irațional în acest sens, care nu se pretează înțelegerii noastre logice în toată deplinătatea sa "Desigur, cuvântul "irațional" nu poate însemna același lucru cu "anti-rațional", dar exprimă indiferența lucrurilor în raport cu conceptul" ("Granitsy", ; cf) , чтобы по возможность вестие ее къ системѣ обмихих понятий и тъмъ одолоѣть atât varietate extensivă cât și intensivă În rezultatul idealului științelor naturii, se dovedește a fi îndepărtat din experiența oricărei observații și reduceri a minunilor la sistemul de relații generale dintre lucrurile simple Въ етомъ и составкать мечаническая картинка мира, сводиачая все ку кунтатиннымъ ночаническая картинка пия њ вещей" и устраняющая всякие качество- Вопросы философии, КН IOJ ? Biblioteca "Runiverse" G c m хвостов elementele Психология и социология также платьять к область естествознания Их задача составкаъ также вы сведении психическихъ процессовъ к отношениямъ прошениямъ прошымиямъ прохическихъ Adevărat, în psihologie, cuantificarea este imposibilă: nu există loc pentru o metodă pur cantitativă, pentru că dacă noi, în raport cu spațiul psihic care nu umple spațiul, suntem distrași de la calitate, atunci nimic nu va rămâne în ea ("Granii ",) Dar cuantificarea, în calitatea de simplu ( ) În general, nu există nici un motiv de a ieși din domeniul psihologiei și sociologiei științelor naturii, care de asemenea, prin intermediul conceptelor comune, se străduiesc să depășească empiric diversitatea, pentru a simplifica realitatea Singurul opus al estestvoznannyu, potrivit lui Rickert, este alcătuit din științe istorice, care privesc realitatea cu un punct de vedere complet diferit și lucrează cu alte metode Въ то время, какъ началовный науки работатьъ методомъ генерализирующимъ, т е se interesează doar de general şi numai de general, ca atare, cinstesc esenţialul, ştiinţele istorice, dimpotrivă, îşi îndreaptă toată atenţia către individ Aceste științe funcționează prin metoda individualizării Cu toate acestea, au nevoie și de un principiu cunoscut ципѣ етиба Фактовъ Dar este imposibil să înveți cu succes toate faptele realității în toată individualitatea lor Такимъ принципомъ этиба для индивидизирующихъ наукъ jacтевъ методъ отнесения къ În același timp, întrucât științele generalizatoare în activitatea lor sunt în principal distrase de la toate valorile, cu excepția logicii, științele istorice acordă atenție doar acelor fenomene care stau în relație directă cu valorile recunoscute de oameni Ei studiază doar faptele istorice esențiale, iar individul nu poate deveni esențial decât sub unghiul viziunii Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE нибудь цѣнности Prin urmare, aplicarea metodei la înțelegerea istorică predomină atât intens, cât și extensiv într-o varietate fără precedent de realitate empirică ("Granitsy *, Õ) Metoda de atribuire a tsencenostyam nu înseamnă că istoricul însuși ar trebui să expună evenimentele studiate judecăților etice sau estetice Dimpotrivă, după Rickert, istoricul poate și trebuie să rămână obiectiv Люди самышь совытьсяный воззрѣний могуть интересоваться одиноми и тѣми же событами, событакъ ѣнно имѣютъ отношения кѣнностямъ, и прочему и прочему сделаютъ ети имя события события события события прочему и прочему сделаютъ ети имя события события события пречему я Ето не помѣшаеть одному изъ нихъ относите сочувственно какъ раъ къмъ елементамъ елементамъ тисомъ тисомъ сочувственно какъ дромуъ возбуджаютъ недование Acestea sunt evaluări subiective și nu ar trebui introduse de savanți în expunerea și cercetarea istorică Отнесеніе кѣностямъ довомень имєт значание numai pentru selecția materialelor esențiale și care fac obiectul studiului,

dar nu mai mult de atât Непоредственной же задачей историческаго изслѣдования довонной добавление обранение обранение обранение обранение торическаго изслѣдования довонной добавление обранение обранение торическаго Непоредственной ькой стоять между себя исторический события Această cauzalitate istorică nu coincide cu acea cauzalitate care este studiată în știința naturii Въ началовныхъ наукахъ дело идеть объ установний общихъ законовъ явлений În istorie se dezvăluie cauzalitatea istorică, în care nu există nimic în comun; она стол же индивидульна, какъ идивiдульны события, изужаемия историкомъ Историческая часность никовать не приветровается и ея основиластью языку то что рететьвается ѣликомъ не тунтранся в сивойъ разуниxх "În orice proces cauzal individual observabil direct, cauza diferă de efect etc Nu este același lucru, dar mereu ceva nou, până atunci nu era disponibil "Estestvo- * Biblioteca "Runiverse" с m хвостов знание оставления общения общия положения речастино связи между музыка и ефектомтоъ, ефектомтоъ же самая" разувания всякий разъ въздаъ то же самое дѣйствие" Dimpotrivă, "istoria, care formează nu concepte comune, ci concepte individuale, nu are nicio posibilitate decisivă de a aplica principiul egalității cauzei și efectului, sau chiar dacă s-ar gândi doar la relațiile sale cauzale prin analogie cu acest principiu ", dacă ar trebui exprimată o legătură cauzală între două procese istorice individuale, aceasta poate apărea numai în inconsecvențe cauzale" ("Granitsy", -)· "O relație cauzală individuală completă, ca orice realitate completă, poate fi experimentată sau reprodusă doar în memorie, dar nu poate fi niciodată exprimată direct științific" ("Границы",) Dacă chiar descompuneți conexiunea cauzală istorică individuală în elementele ei comune și apoi aduceți aceste elemente la sinteză, este foarte rar ca un astfel de reziduu irațional, care nu se pretează la inferență cauzală, să poată dispărea "În astfel de cazuri, ei vorbesc adesea despre libertate și podrazumѣvaya podъ etimъ imposibilitatea исчерпывающаго прикренновенія в расную невечество" ("Фтило со", с ия со) Система общепризнанных цѣнностей спасиботаъ точеньяние такъ значение ой культуры Prin urmare, științele, lucrând cu o metodă de referință la valori, pot fi numite științe ale culturii, spre deosebire de științele generalizatoare ale naturii, care, după cum am văzut, includ aceleași științe ca și științele lumii fizice, precum şi ştiinţele generale ale spiritului Înființarea aceluiași sistem de orașe nu este deja o chestiune de istorie Aceasta este sarcina filosofiei generale și istoriei filozofiei Такъ какъ объектив тъсъе въсте сънностами с цъностами в область двухной житоностами сънностами în вави Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE telnago, если индивидизирирующий методъ исторических наукъ по проставчесту примѣняесту примѣняесту примѣняется методъ исторических наукъ тиной жизни людей Dar asta nu dă fundamentul, potrivit lui Rickert, pentru a compara istoria cu științele spiritului Духовные явления составливатьъ все-таки numai одну странение историческаго процесся, adevărul este cel mai important, dar nu singurul История не упускаеть изъ виду и телесных процессиов, имѣющихъ отношение кѣностямъ Pe de altă parte, nu toată viața spirituală a oamenilor oferă material pentru istorie, ci doar partea esențială istorică a acesteia "Conceptul de spirit, precum și de psihic, în acest fel, așa cum trebuie să fie construit de știința naturii și de psihologia științifică naturală, este complet nepotrivit pentru scopul de a deriva ceva din el pentru esența logică a științǎ istorică" ("Granitsy *,) În acest fel, Rickert nu este înclinat să dea un sens principial în clasificarea științelor împărțirii acestora din urmă în subiecte de studiu ale științelor

naturii și ale spiritului, dar consideră că la baza acestei clasificări ar trebui diferențele dintre cei care operează cu conceptele generale ale științelor naturii și cei care operează cu conceptele individuale ale științelor kulturѣ ("Границы",) Aceste poziții ale lui Rickert sunt în strânsă legătură cu teoria cunoașterii susținută de lui, căruia, pe lângă cele deja produse, lucrarea sa anterioară pe tema cunoașterii i-a fost dedicată ", г) și articolului recent scris "Zwei Wege der Erkenntnistheorie" (în Kant-Studien) Rickert, pe baza acestei teorii, afirmă că nu există nicio diferență de principiu între cunoașterea lumilor fizice și psihice în acest sens, dacă lumea psihică ne este dată mai direct decât lumea fizică A затѣмъ, онъ не усъстраjаътъ никихъ коренныхъ различий медух при Biblioteca "Runiverse" с m хвостов natura lumii fizice și psihice, deși sunt de acord cu ea, că principiul cantitativ nu este aplicabil lumii psihice Așa a ajuns la teoria expozitivă a cauzalității istorice și generale, potrivit căreia cauzalitatea istorică este diferită de tema generală, care este individuală Tocmai în aceste poziții ale lui Rikkert observ părțile slabe ale poziției sale Prin urmare, vom completa teoria sa despre știința istorică cu un scurt eseu despre gnosologia sa, astfel încât, după aceasta, să transmitem mai departe propunerile critice ale lui Rikkert despre clasificarea științei III Въ свейе теории познания Rikkertъ zabovitsya є є є є є є є є отмъ о томъ отъ по возмъ отъ по возможно созможно сого є є логизма Adevărat, el recunoaște că cunoașterea este "genul de gândire", și anume: "gândirea adevărată" ("Z\vei Wege",) La un anumit moment de timp, se oprește într-un alt moment, ulterior Urmează nu numai că un gând care este adevărat nu este un act de gândire, ci că nu este deloc psihologic Numai actele reale de gândire nu aparțin gândurilor adevărate) · Adevărul nu aparține existenței, ci цѣностямъ Acest din urmă cuvânt înseamnă un astfel de concept, care este exact același cu ceea ce este și nu se pretează la o determinare exactă Предметомъ познания и jаставления истина, какъ тресцендентная цѣность În legătură cu recunoaşterea acestui lucru Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE ию моральному Aceeași logică, îndreptându-se spre subiectul cunoscător, capătă caracter de doctrine a normelor, care trebuie urmat de acest subiect, dacă vrea adevăr, caracter de știință normativă (ibid , ЗЮЗИ) La valoarea transcendentă și transsubiectivă a subiectului cunoscător, în sfârșit, cu ajutorul unui act psihic cunoscut, sentimente de necesitate logică sau de evidență, care este un criteriu psihologic de recunoaștere a adevărului Astfel este posibil să cunoaștem subiectul Въ этомъ составкаъ недоставкая уступка с строные теории познания психологическоменту елементу Dar din aceasta același subiect de cunoaștere nu se transformă într-un fapt psihic: rămâne transcendental, dar nu există, chiar dacă este metafizic (-) Такъ излагается теория познания Rikkertomъ în articolul scris în Близкий к этому смысл имѣеj равизамоее Рикккертомъ в другаъ его трудахъ учение о чение о гногосие о че гногиезкий к этому смысл имѣеj и о сознании объект Rikkert insistă asupra faptului că nu doar subiectul psihofizic, ci chiar subiectul psihologic nu poate fi luat în considerare Aici, sub denumirea de subiectul cunoașterii, rațiunea este urmată doar până la începutul activ al conștiinței, care va rămâne după eliminarea conștiinței oricărui conținut, care este legat de lumea fizică, precum și de lumea psihică Для гносеологическаго свектя все страница объектомъ, кромѣ него машогомъ: иму имидеъ имидъ ъектомъ Физический, такъ и мъръ психический Samъ же онъ не jайтиъ ни вы одинъ изъ теихъ мировъ, сочастовіхъ тиченияние сознания Subiect gnoseologic nu есть мое сознание или чие-

нибудь обочнее сознание: онъ есть сознание sverhindividualnoe sverhindividualnoe, бочнее сознание: Гносеологический свектъ есть свектъ sverhindividualny ("Границы**, , Ó) Pri Biblioteca "Runiverse" с m хвостов se subliniază că o asemenea separare a subiectului epistemologic este de conceput doar în concepte, că "obiectivizarea întregii vieți sufletești nu poate fi niciodată produsă în așa fel încât subiectul epistemologic să rămână în calitatea unei realități empirice, opuse unei realitatea psihologică, pe cât de precis a fost posibilă această realitate la separarea subiectului psihofizic de subiectul psihologic* "Dimpotrivă, cu subiectul gnoseologic rămâne întotdeauna, ca să spunem așa, legat de o anumită parte a subiectului psihologic, sau subiectul gnoseologic nu stă niciodată izolat" ("Granitsy*,) Domnul Mai mult, semnificația dată subiectului teologic sau conștiinței în general este că acest concept ne salvează cunoștințele de subiectivitate, fără a fi nevoie să recunoaștem vreo ființă transcendentă, lucru în sine: așa cum subiectul epistemologic este supraindividual, la fel cunoașterea definită de el este cunoștințe obiective și nu subiective "Toată cunoașterea se bazează nu numai pe conștiință în general, ci pe conștiință în general, producând un act de judecată, iar apoi pe un subiect epistemologic supraindividual, producând adevăr " "Tocmai pentru că conținutul cunoașterii trebuie să accepte anumite forme ale subiectului cunoaștere, aceste părți constitutive formale primesc o obligație care se extinde dincolo de cazul unic, de îndată ce se dovedește că acesta aparține nu numai individului psihologic, ci și celui psihologic subiect epistemologic supraindividual* ("Foarte*, , Ó) IV Краткий смыслъ вѣхъ этихъ гадити длинныхъ и не 'всегда язынихъ рѣчей, по моехъ гадити длинныхъ и не 'всегда язынихъ рѣчей, по моесуй мнещи мъ, гадити празмымъ мыслямъ Истина, конечно, не · есть какой-либо Физический предмедъ или какое либо психичесесущ психический предмедъ или какое либо психичесесущ Истина есть понятiе, которые создается нашимъ мышленiемъ Я полагаю притомъ что человѣческая мысля знаетъ не одно только понятiе истiны, а, Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE по меншей мѣрѣ, dva Здѣсь я долугнъ, впрочемъ, сделать недожению оговорку во избѣжание недоразумѣний Указывая на двоякое понятiе истiны, я разумѣю открывающiеся для людей два пути присумѣю открывающiеся для людей два пути присумѣю присумѣю го процессия, крамми котораго они работай Пмѣя вы виду ■ ету двойственность быстраяного намъ познажания мира, мы и можеъ говоря пистраяного намъ ы În primul rând, considerăm ca adevărat tot ceea ce este experimentat direct; În acest sens, vorbim atât despre adevărul experienței senzuale, cât și despre adevărul experienței religioase, care, după părerea mea, este compatibil cu experiența simțurilor pe baze foarte mari, ca și percepția imediată a minunilor a suprasenzualului în toată realitatea lui Bergson a vorbit și despre acest tip de adevăr cu teoria sa a intuiției filozofice, care ar trebui să ne ofere cunoaștere nu disjunsă logic, ci completă și imediată a existenței vieții Kant a făcut unele analogii cu aceasta și s-a gândit la Kant, când le-a luat într-un loc proeminent în filosofia sa critică, pe lângă rațiunea sa teoretică și rațiunea sa practică Kant a ținut cont de un tip special de cunoaștere, nu teoretică, ci morală, bazată pe date imediate pe care ni le oferă legea morală și datoria morală Și în această cunoaștere morală el a văzut garanția realității acelei lumi, care din rațiune teoretică se dovedește a fi doar de conceput și atins Toate ideile rațiunii teoretice după Kantu își găsesc sprijinul în rațiunea practică, t -е знание теоретическое, логическое имѣетъ свою базу в знании моральномъ Prin urmare, după Kant, în domeniul

filosofiei, în mintea sa, utilizarea rațiunii în metafizică este necesară pentru a fi conectată cu caracterul practic în morală (Prolegomenie, §) Rikkert și epistemologii săi înrudiți încearcă să elimine din domeniul filosofiei acest tip de adevăr, care constă în perceperea imediată a ovalității atât a senzualului, cât și a suprasenzualului iar acest lucru le creează mari dificultăți, cu care cu greu reușesc să facă față cu ajutorul studenților despre subiectul epistemologic sau despre lumea transcendentală Rickert a luat în calcul la construirea unui sistem filosofic doar al doilea fel de adevăr, cunoscut de oameni, și anume: adevăr demonstrabil logic, obținut prin mijlocirea judecăților noastre discursive într-o stare lipsită de contradicție la noi idealuri de gândire logic corectă, idealuri , spre deosebire de care din partea noastră gândirea noastră psihologică greșește constant Tocmai în acest sens legile logice, așa cum sunt corect formulate de Windelband, diferă de legile naturii: nu sunt legi care funcționează din necesitate, ci doar norme care reprezintă o selecție de moduri de gândire posibile din punct de vedere psihologic, o selecție prin care ne ghidăm după un ideal condus la absența completă a judecății statelor contradictorii Numim acest lucru adevăr dovedit logic Такімъ оригиј, adevăr logic, если и есть видъ бытия, то толков в качествъ руководящаго нашимъ нашимъ нашимъ созданнаго идеала Prin urmare, are nevoie de un alt fel de fond de ten, care să garanteze că are o relație directă cu restul lumii Iar Rickert însuși admite că logica are nevoie de o bază superlogică ("Limite",) James, sau în intuiția imediată, spre care se atrage atenția filozofilor Bergson, Rickert se îndreaptă spre conceptul de valori transcendentale, pentru a obține o bază care îi lipsește ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE cendentnaya цѣность, despre care se spune că nu este existență, dar nu este nimic și există ceva "nimic"? Nu pot înțelege cum așa ceva, care nu este o ființă, poate fi un ghid pentru mine în existența independentă de conștiința realității, cum mă poate scoate din subiectivism sau chiar din solipsism și iluzionism complet, pericolul căruia fiecare teorie amenință cunoașterea care devine punctul de vedere al imanentismului Mejdu tѣm Rickert ne asigură în repetate rânduri că "subiect gnostic" ne salvează de solipsism și subiectivitate, garantează obiectivitatea cunoașterii ("Granitsy", , sll) всѣ тѣ argumente, care au fost prezentate recent de Kn Когена Какъ можетъ metoda что-либо намъ гарантировать? Dar esența transcendentală a lui Rickert, care nu este existență în niciun sens, la fel ca subiectul epistemic creat de el, care nu este o realitate psihică, este redusă la un punct metodologic și atât Toate raționamentele lui Rickert m-au impresionat atât de mult încât el, respingând la început fiecare element al existenței din "conștiința în general", înaintea căruia toate conținuturile conștiinței au fost date la fel de imediat, cu includerea completă a minunilor fizic și psihic, așa că a ipostazat singur acest concept takimъ prin înțelegerea subiectului gnoseologic, care este chiar tradus astfel încât, în ciuda tuturor remarcilor autorului, este greu să nu se vadă nicio realitate și deci bazându-se pe aceste ab- !) Sm "Voprosy Phil and Psychol ", г , кн Cp Byndmt, despre realismul naiv și critic (per Vodena,), p straktsi, obțineți baza superlogică necesară pentru logică Во всѣхъ этихъ постаненияхъ я вижу только замаскированную метафизику или мистику) Nu înțeleg cum poate fi un subiect gnoseologic nereal care, totuși, recunoaște în mod activ conținutul Cum poate fi posibil să fii activ și să nu fii real? Între

acestea, subiectul gnoseologic este declarat doar prin concept și ajunge la același rezultat, care gândire corectă din punct de vedere logic se exprimă în zona vieții psihice, se declară independent de acesta Въ самомъ дѣлѣ, вѣд гносеологический скектъ или сознание объекты Rikkerta есть, въ стологический скектъ или сознание объекты Rikkerta есть, въ стущно стольку, нованные оно оно идеть логически правильно Передъ такимъ мышленіемъ и развертиваться, какъ промедъ образования, все сознаніемъ, все сознание сознание всертиваться томъ числѣ, evident, и нализируемый логически правильной мыслю процессъ мышления псиехоле весого сольной мыслю ьности, т -е ключающий вы себѣ и посмогия клонения отъ логиких нормъ Adică, se dovedește că, deși gândesc corect, nu sunt o realitate, ci doar un subiect cognitiv; aceasta, de fapt, chiar nu я, nu conștiința mea takъ мыслить, ci conștiința supraindividuală în general) Din moment ce gândesc greșit, sunt deja în zona realității psihologice depline Если Декартъ разсуждалъ: Cred, deci sunt, atunci gnosologii moderni nu au ajuns la poziția: cred, deci nu sunt? Cred că, deși gândirea poate crea concepte, imѣyuschiya semnificații ideale, ce concepte despre cunoașterea încheiată logic, dar ea în sine rămâne întotdeauna o realitate psihologică etc ca atunci când face erori logice, la fel și când curge !) Cp Wundtt, citr soch , p -) См Lance v "Вопр fiul şi psihic ", kn иоо, стр - Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE verifica corect Chiar și Rikkert însuși, la sfârșitul zilei, nu a putut determina cunoașterea altfel decât gândul adevărat A разъ poznanie есть мышление, то тѣмъ самемъ оно есть психический процессъ Nicio abstracție nu este imposibil de extras cunoștințe din minunea psihică Ea va rămâne mereu în activitatea psihicului, primind o direcție determinată sub influența celor plasați de el însuși în direcția normelor logice Și aceste norme, care sunt idealurile noastre, constituie și o realitate psihică, pentru că ele, fiind create de noi, acționează deci ele însele asupra noastră; Dar nu poate fi real ceea ce este real Если же это такъ, то вмѣстѣ с гнозеологическимъ свектомъ и съ "сознаниемъ обостѣ оботчнческимъ Риккерта, что миръ психический данъ намъ пученно такъ же истомения, или таъ же же онспоро, же онпоро, же истомения ръ Физический Toată critica la adresa construcțiilor epistemologice ale lui Rickert mi-a fost necesară exclusiv pentru a avea un temei pentru a respinge opiniile sale eronate asupra poziției lumilor spirituale și fizice în raport cu cunoașterea, opinii care l-au condus la o evaluare greșită a împărțirii știința în știința spiritului și știința naturii și, de asemenea, la reprezentarea incorectă a caracterului cauzalității istorice Dacă recunoaștem că gândul, care este logic corect și inclus aici, este un proces psihic, atunci se dovedește, contrar ideii lui Rickert, că viața spirituală nu este doar un obiect al cunoașterii, ca lumea fenomenelor fizice, ci că include şi un element activ al conştiinţei din care provine toată cunoaşterea Если опытное знание со включеніемъ в него и того, которые офисха вы резултатѣ изултатѣ изаснѣдо взаснѣдо и того а experienței interne, există cunoaștere mediată de intelect, care produce analiza experienței, deci compoziția lumii spirituale include nu numai conținutul experienței interne, ci și intelectul; объ интелектѣ-же мы знаемъ не бестомъ логической работы надъ тиченяниемъ созна- Biblioteca "Runiverse" c m хвостов nimic, ci complet direct, pentru că o trăim, ca conștiință activă, care se creează pentru sine și norme sub forma unor legi logice Și într-un astfel de caz, această împrejurare deja ne oferă posibilitatea de a vorbi despre ceea ce ne este dat lumea spirituală într-un grad mult mai mare în mod direct decât lumea fizică: lumea spirituală este compusă nu numai din

experiență internă, mediată de muncă a intelectului, dar și a intelectului însuși, din care исодять всякия расчленения и противопоставления, користувача изображения выленения выленения выленения и противопоставления ия Netrudno убѣдиться, dalѣe, и в томъ, что для постанения изъ тичений сознания мира Физигистра Физистра Физигистра цлания мира Физистра цлания болеѣе энергичная образования тиихъ тичений интелектомъ, чѣмъ для постанения истани ния изачени изчений интелектомъ зическаго моличество болеѣе энергичная обработа теихъ тичений интелектомъ, чтѣнъ нъъ ий сознания мира физическаго мира Căci intelectul este necesar pentru construirea lumii fizice și este necesar să se curețe conținutul conștiinței de toate elementele calitative care aparțin lumii spirituale și să se ceară reducerea fenomenelor fizice la relații doar cantitative Na doƚuje zheh duhvnago mira sāmāli tyranshinia soznaniya vy ikh imediat datnosti De aceea, spre deosebire de ubѣzhdeniyam-ul lui Rikkert, continui să mă țin de acea lume, pe care lumea spirituală ne-a dat-o mai direct decât lumea fizică Prin urmare, subliniez mai ales faptul că lumea spirituală include toate elementele active ale conștiinței experimentate direct de noi, care în primul rând sunt doar gânduri, iar apoi toate, inconștient, stând alături de el în rudenie (conform recunoașterii lui Rickert însuși) , vezi "Zwei Wege",) procesele volitive Acest fapt are o mare semnificație pentru noi Citindu-l, ajungem la o înțelegere a modului în care cauzalitatea lumii fizice diferă de cauzalitatea lumii psihice Este diferit, așa cum am demonstrat într-o serie de articole anterioare, plasate în "Întrebările filozofilor" Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE și Psihologi*), în ceea ce se află în cauzalitatea psihică, pătruns de un caracter volitiv activ, există un moment de creativitate liberă, care nu se află în cauzalitatea fizică Lumea fenomenelor fizice, așa cum este construită de știința empirică, este lumea cantității și în ea orice legătură cauzală este exprimată prin ecuații cantitative: în efectele sale, ea conține întotdeauna ceea ce este dat în cauză Въ етомъ и составкаъ значание принципа принпата естествознания, принпа принципа пронципа проча Dimpotrivă, lumea spirituală este calitatea lumii Здѣс селѣдствие не тунтерся в сивой участьюх; deși nu poate veni la ființă fără o cauză proprie, dar conține în sine o sinteză calitativ nouă, pentru care nu a existat o cauză Iată principiul principal formulat de Wundtom, legea creșterii energiei spirituale, care se exprimă în activitatea istorică socială în procesul de creare a valorilor culturale În mod clar, ce sens au toate aceste poziții pentru interpretarea acelui motiv anume, despre care vorbește Rikkert sub numele de rațiune istorică Nu mă voi opri asupra dezvoltării acestor propoziții despre natura cauzalității spirituale, deoarece am explicat suficient acest concept în articolele menționate mai sus, dar voi trece direct la expunerea acelor concluzii din aceasta, care sunt obținute în aplicare la știința istorică și cauzalitatea istorică V Afirm că această cauzalitate istorică specială, despre care argumentează Rikkert, nu este altceva, care este tocmai cauzalitatea psihologică De aici și acea proprietate distinctivă a cauzalității istorice, asupra căreia insistă Rickert: că în prezența sa rezultatul nu este conținut în cauzele sale și este întotdeauna predatat *) Sm статью "Къ вопросу о свободѣ воли" вкн , "Предметъ и методъ социологiи" вкн CV; "Organism social" Biblioteca "Runiverse" c m хвостов se salvează ceva nou Tocmai această proprietate distinge procesul spiritual, așa cum este desenat de Wundt În vremurile moderne, aceste particularități ale vieții spirituale sunt descrise de Bergson în cartea sa despre conștiința imediată a datelor, unde dezvoltă

problema libertății voinței, precum și în ultima sa lucrare despre evoluția creativă, unde construiește o imagine metafizică a creativității mondiale pe această bază În procesul creativ, timpul nu este abstract, așa cum este în natură, ci un proces real, în care se creează un zori necunoscut și un viitor calitativ nou pe baza a ceea ce a trecut deja Dar, obiectează-mi, dacă cauzalitatea istorică este cauzalitate psihologică, dacă numai cauzalitatea spirituală este capabilă să producă ceva care nu a fost înainte, care nu este conținut în cauză, atunci, evident, și conceptul de individ, ca ceva diferit în propriile sale proprietăți din orice ѣ Între ele, știm că nici în lumea fizică nu există subiecte care ar fi necondiționat identice cu ceilalți, întrucât lumea fizică reprezintă o varietate nesfârșită de fenomene individuale Nu este greu să arătăm că acești indivizi reprezintă lumea fizicii în interesul nostru: Rikkert conduce la calitatea exemplelor de diamant Kohinur Acest diamant, care reprezintă un subiect unic în felul său, care nu poate fi înlocuit de niciun altul, este, desigur, o lume fizică individuală, care nu poate fi pusă pe o singură linie, de exemplu, cu o bucată mare de cărbune Для насъ безразлично, если будетъ разбитъ кусокъ глягля, корої вседаъ мојъ вседаъ мојъ будетъ разбитъ кусокъ глягля, корої вседаъ мојъ вседаъ мојъ будетъ нбъ битъ насъ о не безразлично, если будетъ рабитъ Kohinur ("Granitsy", p ZOI) ale noastre Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE изучения зервенный и неѣкоторые индивидульные процессые мира Физического, а татакого, а татакого, а татакого ческихъ тѣл Știința Takaya, ca și astronomia, se ocupă de corpurile cerești complet individuale și le studiază proprietățile, mișcările și dispozițiile unul față de celălalt Geologia este studiată și într-un proces unic, complet individual, de formare a scoarței terestre Учение объ еволюции животные видову есть также отрасль естествознания, имѣющания имѣющаные видову есть также отрасль естествознания, имѣющания видову есть также отрасль ряющимсим процессом Apoi, în științele lumii fizice, ne întâlnim cu individul Cauzalitate spirituală și creativitate spirituală, după cum puteți vedea, aici nu este de ce Recunoscând toate aceste fapte, nu voi mai puțin insista asupra faptului că, în principal, cauzalitatea psihică cu trăsăturile ei speciale provoacă interesul nostru pentru individ Pentru științele lumii fizice, după regula generală, totul este individual indiferent, astfel încât aceste științe se sprijină pe teza de bază că în lumea fizică nu există creativitate și există un proces de redistribuire constantă a unuia și aceluiași rezerva de energie conform acelorași legi expresie cantitativă вы видѣ уравнений При такомъ положениі дѣлъ для естествоиспытателя обыкновенно переводно безразличны тьди тьнуз тьпы ния, в которыя вступать Физическая энергия Его интересують только общия Формулы, в хорошињ выражаются законы ея распредѣления Аламзъ Kohinurъ для химика представленъ не больший интерессъ, чѣмъ кусокъ угля Если этотъ алмазъ будетъ разбитъ, то чимикъ, какъ таковой, горочченъ не будетъ El chiar, la fel ca un chimist, poate fi tentat să supună acest diamant la descompunere chimică în beneficiul științei și, dacă o oprește, atunci doar gândul la cheltuieli monetare prea mari sau nu la un interes chimic pentru diamant, ci pur și simplu estetic Un chimist, un om Вопросы философии, KH IOJ (r) Biblioteca "Runiverse" c m хвостов cu sentimentul de rafinament și frumusețe, el poate požalѣt diamant, kakъ estetica цѣность Dar din tot ce s-a spus, este complet clar că concluzia este că diamantul este un individ nu în sensul corpurilor fizice, cu care sunt angajați în științele naturii, ci în sensul obiectelor care ne trezesc sentimentul estetic Kohinur este un individ

nu în lumea fizică, ci în lumea naturală в мирѣ психическихъ производний, гдѣ бъзжей ролл играють pe baza sentimentelor evaluărilor calității Красивый камень індивидулиенъ не самъ по себѣ, какъ примедъ Физического мира, со но стого мира, со но стого о тестования, но от какъ наше психическое ощущеніе, т -е fiind luate în raport cu psihicul nostru Изъ этого не не продуеть, конечно, чтобы в навравныхъ наукахх неизъ и но призъ и но прињни начзизъ чное не станилосом предметимъ пеціальнаго учения Любознательность человѣка безгранична и такани науки о мирѣ Fізическомъ, какторон гем, гранична и такани науки о мирѣ е о исхождении и животноъ видовъ, география будуъ, конечно, отнесние к наукамъ о ендинъ Слѣдуетъ продажа замѣтить, что астрономия находить в особомъ положениі Universul, adus pe lume, este, desigur, un singur fenomen și doar în calitatea lui poate fi studiat Астрономия подъ ізвѣстнымъ угломъ зрѣния береть вбсъ accesibilă опиту миръ, какъ промесунц госпису ца прочему можеть изудиать только единичное În ceea ce privește restul științelor menționate, cu greu mă voi înșela dacă insist asupra faptului că studiul special al istoriei scoarței terestre în toate detaliile sale individuale este interesant pentru noi, în principal pentru că tocmai pământul a fost realizat după scena pe care a apărut человѣчество с съомъ процессомъ културнаго творчества Fiecare caracteristică particulară a pământului, cum ar fi corpul fizic, este importantă pentru viitorul umanității Такой же какратеръ имѣеть и тотъ интересъ, корої побудяеть насъ к деталинымъ занъятия Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE de geografii О тѣсной связи geografiи с историей человѣчества много расположения не пасочиться În sfârșit, studiul evoluției speciilor de animale într-o măsură semnificativă ne atrage atenția și asupra calității științei genetice, care precedă în mod firesc istoria în sensul restrâns al acestui cuvânt Pentru noi, fiecare verigă a procesului care a dus la apariția gândirii și simțirii umanității pe pământ este interesantă Dar indiferent cum ne uităm la aceste științe ale naturii, este destul de evident că, atunci când studiem istoria în sine, Factorii lumii fizice ne opresc atenția asupra lor înșiși doar în măsura în care au semnificație pentru psihicul oamenilor care și-au creat propriile acțiuni în procesul istoric Внешняя природа имѣеет значание в истории только с строхное ея вздѣйствия на псичание в истории только с строхное ея вздѣйствия на псичание на псичанику х народных масъ, дѣйствия кохониъ в процессъ културнаго творчество составливањ процессъ културнаго творчество составливањ процессъ процессъ În acest fel, în istoria umanității, interesul pentru individ este deosebit de puternic pentru noi, tocmai pentru că procesul istoric este procesul vieții spirituale și că în el se manifestă proprietatea distinctivă a cauzalității spirituale - de a crea noi sinteze calitativ , ceea ce nu a existat înainte Pe baza acestor considerații, se poate afirma și că individul, cu care avem istoria oamenilor, diferă prin proprietățile sale de acel individ, cu studiul căruia ne întâlnim uneori în domeniul științei despre lumea fizică Evenimentele individuale din istorie și actorii individuali din procesul istoric, fie că sunt oameni individuali sau națiuni întregi, ne atrag atenția din punctul de vedere al faptului că ceea ce găsim în ele este calitativ nou, ceva ce nu s-a mai făcut până acum Дединичные же явления мира Физическаго ничего качество-новаго вы себѣ не контурантъ пилентъ спилентъ Физическаго ничего качество-новаго вы себѣ типическихъ процессовъ етого * Biblioteca "Runiverse" с m хвостов mira numai prin complexitatea sa, care constă dintr-o serie întreagă de procese cauzale complexe, complex care dă eficacitate concretă doar confuză de complexitatea sa, dar nu

sinteze noi calitativ Fiecare astfel de sinteză, așa cum arată orice experiment de laborator, poate fi redusă fără urmă la a separa elemente simple din care a fost obținută, ceea ce nu se poate face în domeniul sintezelor spirituale calitativ noi Insist, prin urmare, că istoria este, prin însăși esența ei, știința spiritului și că împărțirea științei în știința naturii și spiritul sub forma unei diferențe fundamentale în natura cauzalității psihice și fizice are importanţă enormă în clasificarea ştiinţelor Только с точни зрѣния такое деления страница понятнымъ и тотъ къ прознанию къстое деления страница понятнымъ и тотъ къ прознанию късто деления страница ыхъ разныхъ радиовъ, коровия проверајеца с основной силой в историчных наукахъ Greșeala de bază a lui Rickert a constat în faptul că el, fiind purtat de gândirea sa despre subiectul epistemologic, în fața căruia atât lumea fizică, cât și cea psihică sunt date în mod egal imediat, a trecut cu vederea această diferență fundamentală în natura cauzalității fizice și psihice și, astfel, a creat învățătura incorectă a unei presupuse specii separate a cauzalității istorice Въ остеннотъмъ же я присоединяюсь къ Rikkertu Tocmai, cred că Rickert are dreptate, susțin, că metoda de îndrumare se bazează pe faptul că faptele nu sunt esențiale La urma urmei, tocmai interesul nostru pentru valorile culturale este cel care duce la faptul că începem să studiem cu atenție evenimentele care nu se repetă din viața socială a oamenilor în individualitatea lor Намъ желательно знать каждый шагъ, пройденный людими в процессѣ создания кулстььтнуй ыстььтурно Dar dacă da, atunci este perfect clar că tocmai acele evenimente care au stat într-unul sau altul sunt esențiale din punct de vedere istoric Biblioteca "Runiverse" ȘTIINȚE PUBLICE ȘI ȘTIINȚE INDIVIDUALE %·"> связи с этимъ процессомъ Sunt de acord cu Rikkertom și în asta, că pentru istoric este extrem de important să recunoască faptele care există în lume, cărora oamenii le dau sens Никакой оцѣнки событий с точни зрѣния свойх личной взгладовъ на тичение теих цод теих цоди ни цон х х цчной н продавачный Chestia este că, din moment ce procesul de creare a universului nu a fost încă finalizat, iar întreaga istorie îi derivăm tocmai lui, atunci în munca științifică este imposibil să pornim de la ceea ce este prezentat despre conținutul universului, care există în acest moment în mâinile acestui istoric Acest lucru ar fi echivalent cu introducerea unor elemente științifice exacte străine în activitatea științifică Дѣло объявление философіи беадять установніемъ торичания цѣнностей и привестеніемъ стеніемъ стениемъ Filosofii recurg, de asemenea, la metode care sunt străine de cunoașterea exactă și au dreptul la aceasta, la fel cum atunci când construim un sistem complet de viziune asupra lumii care să răspundă nu numai solicitărilor teoretice, ci și etice, nu ne putem limita la o singură cunoaștere logică, ci trebuie să folosim всѣ тѣ страншов человѣческаго тъзеца, которыя такъ или одан одная всёляютъ наемъ свилемъ свилеца Я не могу согла- ситься с Риккертомъ вы его стремлении отожествить методи философики и и могу согла- Dar în domeniul științei strict empirice, care este istoria, trebuie să ne limităm exclusiv la aplicarea criteriilor logice stabilite de viziunile conținutului normelor logice Cu toate acestea, restul normelor - etice, estetice - nu pot face decât obiectul unor studii istorice în geneza lor, dar nu pot determina metodele cercetării istorice Методъ историка составкатъ в каузальномъ ичунениі историчкой дѣйствительности при logică strictă analiză пому În același timp, aceste fapte sunt considerate esențiale și sunt supuse studiului, care stau într-o relație sau alta cu valorile culturale recunoscute de oameni Слѣдуеть, Biblioteca "Runiverse" с m хвостов Ж> totuși, pentru a

adăuga încă o condiție necesară În fine, vorbind despre valorile culturale, rămân pe terenul celor prezentate, pe care Rickert însuși le-ar numi "psihologie nocivă" Deși oamenii speră să găsească un conținut obligatoriu al acestor valori, ca rezultat final al dezvoltării lor culturale, această împrejurare, după cum mi se pare, nu oferă temei pentru a distinge conceptele de valoare de domeniul ființei, așa cum face Rickert, toate timpul opuse conceptelor de fiinţă şi valoare Ето противоположение, впрочемъ, приводъть къ тому, что въ концѣ-концовъ Rikkertъ съ Cu cele mai mari eforturi și dificultăți, el a fost forțat să găsească acea cale, cu ajutorul căreia va reuși să unească din nou aceste concepte sfâșiate într-o singură sinteză comună În opinia mea, idealul valorilor universale, care este prezentat oamenilor și este un factor psihologic care determină direcția activității lor în domeniul culturii, nu poate fi separat de restul activității psihice care i-a dat naștere Для такое разпава бытия и цѣнности я Nu văd nicio bază și cred că nu există nicio posibilitate de a o implementa nici măcar în abstract Strimyaschiesya к этому мыслители prin urmare numai и замяться, что прекають друга друга в непопустимом психологизмологи Етотъ психологизмъ, коровий они гонять в двер, неизбѣжно врыватесь в окно Acest lucru este de înțeles: chiar și libertatea de psihologie ar fi eliberată de întreaga umanitate Ето последѣдовательно и простиветъ, napr , г Яковенко в толко что вышедшей привейдшей книжкѣ новаго журнала "Logos" (p) Biblioteca "Runiverse" НАУКИ OIП> ОГ IЦЕМЪ ȘI НАУКИ ОБЪ ИНДИВИДУАЛНОМЪ fi в какомъ бы то ни было отношении", какъ того везеjъ названный авторъ Ea nu m-a obligat din punctul de vedere al corectitudinii și al ultimului articol Rik de vedere al Rik-nosti Cartea lui "despre concepte de filozofie", plasată în aceea aceeași carte a revistei "Logos" Într-o astfel de lume mi se prezintă istoria; я опредѣляю ее какъ individualisiruющую науку о духѣ, și историческую чрансность I чнуть осоОнърobы сти психической с ея качество-творческимъ характеромъ В М Hvostov Biblioteca "Runiverse" Pragmatismul și problema toleranței Interesul pentru pragmatism este un fapt incontestabil, care nu poate fi negat nici măcar de un singur investigator imparțial al epocii moderne În explicația sa, este evident, se reunesc oameni, care stau departe unul de celălalt în funcție de idealurile lor pozitive: sunt de acord că aici trebuie să vedem o reacție împotriva formalismului raționalist, împotriva interesului excesiv, plafonul filosofiei moderne, la forma de gandire in defavoarea continutului ei, in metoda fructului Ei, adesea dezagreați în esență, sunt gata să întâmpine acest ciclu de viață sănătos, amintindu-le de drepturile lor uitate Pravda, етому благодѣтельному воздѣйствию прагматизма на предлагаются мыслы противопостаѣйствию прагматизма на предлагаются мыслы противопостаьвло ствию я Nu și-a pus el starea de spirit personală și gustul personal în locul marii logici umane? În pragmatism observăm mai mult sau mai puțin o varietate subțire de scepticism și chiar nihilism: el ar întruchipa cumva în sine o indiferență față de obligația generală a cunoașterii Această critică, nu lipsită de succes, subliniază anumite recunoașteri neglijente, de care nu a scăpat de la cel mai important reprezentant al pragmatismului - Jems, dar, în cele din urmă, trece prea ușor, deși ar trece pe lângă amintirile sale despre adevăruri evidente, și cel mai important , își simplifică foarte mult sarcina, înțelegerea Biblioteca "Runiverse" ПРАГМАТИЗМЪ II ПРОБЛЕМА ТЕI'ШIМОСТП ЗГ> valoare practică în sens groso-utilitarist Marea întrebare este, desigur, câtă atenție pentru adevărul obiectiv este exprimată în metodismul excepțional și în acel joc de concepte abstracte, atât de caracteristic unor școli

moderne, care se prezintă ca un fel de pol de gândire filosofică relativ la pragmatism Dar nu face asta Pragmatismul nu este un sistem de propoziții finite și o școală nouă nu poate fi creată direct din el Онъ опредѣляетъ только неѣкоторый общий уклонъ мисли, ориентирует ее в извѣстномторый общий уклонъ мисли, ориентирует ее в извѣ стномторый общий уклонъ мисли ческимъ умомъ растайте шъкiй простоъ творчества S-ar putea spune că aici este dat doar principiul formal, dacă diferența dintre formal și material nu s-a transformat adesea într-o detașare completă de ele, era străină tocmai de spiritul pragmatismului Fără îndoială, что здѣсь есть дѣйствительно опасные подовдные камни, хомоњъ не избѣгнул сари гнул самни лерѣ; este de netăgăduit că atunci când pragmatismul este vulgarizat, iar orice popularizare este aproape neapărat legată de el, starea de spirit care îl pătrunde se poate revărsa în exaltarea antifilozofică și antiștiințifică a bunului simț elementar, în neglijarea durerii subtile și a durerea activităţii ezoterice a spiritului uman Прагматизму угрожаетъ pericol стать либумой Философiей Калибана, набзжающей его довамев его довамев зронфiей Калибана ъ мечтаний Prospero Dar în el stă cunoscuta putere mântuitoare de vindecare a naturii, în acele calități ale sale care îl fac străin de orice sectarism și exclusivitate, de toate pretențiile de infailibilitate dogmatică Pragmatismul este în primul rând un apel la toleranță, iar această latură, după cum ni se pare, merită o atenție specială pentru toți cei care ar dori să își dea seama clar despre motivele care îi atrag Biblioteca "Runiverse" С КОТЛЬРЕВСКII atenția oamenilor, mai puțin decât tot ceea ce le dă motiv să-i bănuiască de indiferență față de cele mai înalte valori spirituale În prezent, cu greu se poate afirma că problema toleranței este scoasă de la coadă într-un minut, când organizația de stat, într-o formă sau alta, recunoaște limitele care i se opun drepturile omului și cetăţenii Ar fi inutil să contestăm etica, ca să nu mai vorbim de semnificația politică a unei astfel de recunoașteri Generațiile care au crescut sub puterea statului, unde manifestarea vieții spirituale personale era privită în primul rând sub legămintele lui Hobbs, din punctul de vedere al compatibilității sau incompatibilității lor cu ordinea stabilită, au fost evident incapabile să-și imagineze toleranța ca parte a ordinii care îi înconjura Înțelegem de ce Lopital, unul dintre acei reprezentanți ai epocii războaielor religioase din Franța, în care sobrietatea gândirii politice s-a îmbinat cu o rară amploare, de ce el, deplângându-se de luptele intestine care sfâșie țara și de fanatismul luptători, nu mai puțin au simțit posibilitatea unei coexistențe pașnice a diferitelor gosudarstѣ Când această posibilitate a fost recunoscută sub numele de stat, când minimul cunoscut de toleranță a început să fie recunoscut chiar și ca o precondiție necesară a lumii publice, aceste vechi asociații psihologice, pecetluite de impresii vechi de un secol, încep să se destrame Dar o astfel de recunoaștere în sine poate apărea doar ca răspuns la setea trezită de libertate spirituală За декларацией правъ г știința modernă este înclinată să vadă creșterea puternică a entuziasmului religios experimentat de protestantismul englez în secolul al XVII-lea, care a contribuit puternic la distrugerea monarhiei Stuart și la crearea de noi instituții în America Mai mult, aceste principii comune ale libertății civile - cât de încet, cu ce neposledova oportunistă - Biblioteca "Runiverse" PRAGMATICA SI PROBLEME DE TOLERANTE telnostio и оговорками оплощаются в нормах дѣийствующаго права, и какъ други къ ъ имъ какъ каъ къ къ къ къ къ къ каъ авая качествой работа доставканного права Și, în sfârșit, cât de des respingerea vechii intoleranțe marchează începutul

uneia noi, manifestându-se, poate, în forme mai puțin luminoase și aspre, dar mai dizarmonice cu spiritul principiilor proclamate Нѣтъ надобности наминать зѣсь Факты хочая бы изъ истории отношений медухму медухму катесдикой кацочая арствомъ во Франціи послеѣ г În ce măsură nevoia de toleranță este satisfăcută de această neutralitate externă a statului? Insuficiența lui este exprimată în propriile sale cuvinte El poate proteja individul de crezul obligatoriu prescris de autoritatea statului Un astfel de credo nu presupune însă în niciun caz o convingere fanatică a neprihănirii de sine: poate decurge dintr-o simplă conștiință a interesului, poate exista alături de scepticismul și nihilismul complet Величайшие велічайсье властенные гувернаментальнаго принуждения мене всего походил на походил на науЊткф Metternich, stoȴ картерно воплощающий этотъ вѣчный типъ, какъ это явствуюъ изъ его опронищий опрочны злный типъ ѣ вполнѣ янсый оченьъ в полной обзорности той программы, котою онъ condus atât de fără milă Клерикализмъ всевозможныхых исповѣданий никогда не быстаеъ в силахъ обоитисхъ обоитисхых исповѣданий никогда не быстаеъ в силахъ обоитисхъ обоитись боитись боитись боитись боитись боитись бедъ боздъ богда имияющихъ его какъ орудие общенийнаго спачания Февралская револлиция и юльское возстание заставили склониться Тиера передъ притера передъ притание заставили склониться Тиера передъ приталское возстание овъ и конгрегаций руководить подготовкой подростающихъ рokolѣний, передъ притиязанитеть подготовкой подростающихъ рokolѣний, передъ притиязанитеть recent fought простающихъ рokolѣний ; nicio revelație sau revelație nu s-a întâmplat aici Această psihologie abia dacă a primit nicăieri o expresie mai profundă decât în "legenda marelui inchizitor" - profundă, deoarece motivele de conveniență personală au fost respinse aici Biblioteca "Runiverse" С КОТЛЬРЕВСКІІ настроения великого инквизитора изображения безграничный skepticizmъ, какъ это вполнъ это вполнѣ собрaжения безграничный skepticizmъ, какъ это вполнѣ собрaжения скајполнѣ ользовать комъ по себъ skepticizmъ еще не язовые почвой, благоприятной для терпимости Neîncrederea în adevărul obiectiv se poate transforma foarte ușor într-o desconsiderare completă față de acesta, cu care nu este loc de atenție la libertatea spirituală a celorlalți Весма очасный в этомъ смысѣ даје стол шикій, все понимающий и примияющий epicureism esteticъ Renana Авторъ Жизни Христа предлагал какому-нибудь богатому любителю слиных впечатлагал какому-нибудь богатому любителю слиных впечатлагал какому-нибудь ллионову на Фейерверки, пушнные с горы Са-Цет; din acest motiv, se poate chema la viață o nouă religie, cu fanatismul obișnuit al adepților ei, cu războaie religioase și să-și dea satisfacția de a cunoaște toată inepuizabilitatea prostiei omenești Cât de ispititor este acest consiliu pentru păstorii poporului, care s-ar putea referi, în loc de capriciu inactiv, la scopurile cu adevărat semnificative ale societății umane prin înșelăciuni evlavioase și înalte, și i-ar sprijini neapărat cu o anumită constrângere Pentru a estima limitele influenței acestor norme exterioare, care asigură libertatea spirituală a individului în starea modernă, să ne imaginăm pentru o clipă că ele sunt stabilite într-un mediu în care forța unică salvatoare pentru această mărturisire este de neclintit recunoscut Как' трудно онѣ входили бы в жизнь! Ce conflicte grave s-ar crea acolo, unde susținătorii confesiunii guvernante s-ar vedea că intenționează să propagănească doctrine dăunătoare ale adversarilor lor Adevărul care salvează, adevărul, dincolo de care începe zona amăgirii complete și dăunătoare, cum poate fi împăcat cu posibilitatea de a alege între lumină și întuneric, cum ne putem abține de la ispită în orice fel și să suprim motivația care

conduce o persoană pe drumul lumii С какимъ чрезвычайнымъ трудомъ вѣрующий Biblioteca "Runiverse" PRAGMATICA SI PROBLEME DE TOLERANTE католик усваиавет взгладъ, что сообщение не есть толков сообщение добра Можно казать, такая нетерпимость se bazează pe o estimare falsă a adevărului și zabluzdeniya Достижение истiны не всёляетъ передъ человѣческимъ родомъ райских вратъ, и заблeдъ го нескимъ ке ада Cele mai diverse mirosozertsanii s-au întâlnit cu oameni și cu o mare ascensiune morală și cu o cădere profundă Dar este necesar să ne dăm seama că toate aceste afirmații, care nu sunt vulnerabile în ordinea abstractizării și logicii, se confruntă cu dificultăți psihologice capitale Predominanța adevărului asupra amăgirii rămâne, la fel ca și evidenta; singura întrebare este cât de departe ajunge această superioritate și în ce fel se exprimă Cu cât adevărul, ca să spunem așa, ia forma a ceva complet condamnat, terminat, încremenit în imobilitatea lui, cu atât mai literal și mai categoric se stabilește legea terțului exclus, cu atât mai ușor este trecerea de la recunoașterea acceptabilului său, la recunoașterea obligației: безъ любви к правдѣ, с этоментымъ deficienți moral; amăgirea se transformă în erezie morală și socială Acesta este pericolul psihologic deosebit al monismului: adepții săi au în special o tendință cunoscută către un dogmatism excepțional; ei aduc conștient sau inconștient la sacrificiu diversitatea unei vieți cu dizarmoniile și contradicțiile lor În cele din urmă, nu există o necesitate logică; Unitatea substanței poate coincide cu un set infinit de atribute și moduri în care pacea se manifestă, dar știm cât de ușor monismul încetează să mai fie doar un principiu metafizic sau o regulă metodologică, cum începe să fie înțeles literal în sensul afirmației a unei singure lumi care ne înconjoară și toată realitatea Este greu de învățat câte prejudecăți și iluzii sunt generate de această recunoaștere: Biblioteca "Runiverse" С КОТЛЬРЕВСКII ■годовъ изъ однихъ области знания в другиея, имъ complet несвойственный, исполубление чение чертами хадства, кожистиваго в ейтихъ областиъ, принданiе ѕловесныхъ метаоoръ за продоooръ за продоooръ за продоводный нынытодный ныныхъ областиъ р История пропитокок примѣнить к обществовѣдѣнию местола научной работы естестествоиспиъ дтелеспиъ дѣнию ный материалъ Mai puțin decât toată această aplicație a atins acele proprietăți și metode ale minții investigative, care tocmai au obligat știința naturii cu succesele sale uimitoare Prin auto-amăgire remarcabilă, susținătorii unei înțelegeri și aplicări similare a principiului monist văd în ei înșiși realiști autentici și cred că stau față în față cu realitatea autentică, dar nu o privesc prin prisma eforturilor umane și idealuri Un astfel de obiectivism naiv este extrem de răspândit și, în cele din urmă, întărește și mai mult credința în propria infailibilitate Era posibil, așadar, să presupunem a priori că tocmai monismul este capabil în special să dea minții impresii sectare similare În cele din urmă, motivul principal nu este conținutul adevărurilor afirmate, ci atitudinea față de acestea, diavolii temperamentului și voinței, sub care oamenilor le este greu să perceapă orice contradicții și se străduiesc în primul rând pentru simplitatea și categoricitatea gândirii, neapărat unilateral și de obicei nepoliticos Dar nu este determinat de alegerea obișnuită a miroponimaniei moniste cu aceste proprietăți non-intelectuale ale unei persoane? La urma urmei, la baza oricărui monism, există o serie de presupuneri care nu sunt dovedite rațional Хорошимъ образцомъ етого вулгарно-монистическаго графания могутъ страница знаmінtrăsel Haeckel Cartea a fost scrisă cu scopul de a chiar mai multă propagandă decât popularizare, este de înțeles de ce

au fost înlăturate toate complexitățile care provoacă confuzie și întrebări, lăsând doar o serie de teze perfect definite care ar fi potrivite pentru catehismul moniștilor, teze, unde general- științele științei cu caracterul lor de aproximare și probabilitate, cu propozițiile lor consecvente, sunt ridicate la adevăruri nespuse și necesare Este clar că relația cu inamicul se schimbă într-un mod fundamental Оспаривать правдоподобную гипотезу,- înseamnă a arăta, a putea, extrema neîncredere și scepticismul anchetatorului; a obiecta împotriva axiomelor evidente - adică a iubi paradoxurile mai mult decât adevărul obiectiv, a lupta pentru originalitate, nerespectând ceea ce este universal acceptat sau care va fi în curând Extrem de des, un astfel de comportament nejustificat este explicat prin motive ascunse cunoscute Въ глазахъ вѣрующихъ ereticъ devine takovymъ или въ зилу гордатиъ, или никакиъ-нибудь нибудь ниразмъ низмхъ или въ зилу гордатиъ Ortodoxia "științifică" zdѣs cu exactitatea reproducerii credinței și monismul anticlerical al lui Heckel - intoleranța bisericilor istorice Особеннаго внимания здѣс просмотроваеть истористация констраста научи и религии, - усористация констраста научи и религии, - усористация сякий monizmъ Se realizează în moduri diferite, dar nu se realizează niciodată fără o mare pagubă adusă aceleia sau celeilalte părți a spiritului uman Устранить такой констрастъ в смысѣ monizma-значитъ заключить науку и религию в одну стистем Heckel postulează ulterior: el a recunoscut că funcțiile religiei ar trebui transferate către noua știință; atunci obstacolul va fi înlăturat Samo sevoy razumѣetsya, sami nauchnei istiny pri etomъ trebuie să fie priobresti izvѣstnyy sverhёmpiriche-skiy karterъ Чимеричность такое разрешения описания; chiar Or La urma urmei, după ce a văzut în știința pozitivă succesorul întregului drept și al tuturor pretențiilor teologiei și metafizicii, chiar și el, care a căutat să stabilească pe ea unitatea culturii moderne, nu a putut înlătura acest contrast de la sine Dacă epigraful la "Sistemul politicii pozitive" punem cuvintele lui Alfred de Vigny: vârstă dar aceasta este doar auto-felicitare, afirmând consecvența acolo, acolo unde nu există, toată această religie, cu ideea ei centrală de ipostaze ale umanității, iese dincolo de granițele premisei filozofiei pozitive Cont Cu o forță neîntrecută, această imposibilitate de a introduce religia în carapacea nebuniei este exprimată de Goethe, la care moniștii se referă cu atâta bunăvoie, Faust: Erfull'davon dein Herz, so gross es ist Und wenn davon du ganz in dem Gefühle selig bist, Nenn's dann wie du willst, Nenn's Glück! Inima! Liebe! Gotti Ich habe keinen Ñamen daftir! Gefühl'ist alţii; Nam'ist Schall unb Ranch Umnebelnd Himmelsglut* Spre acest sentiment, care nu poate fi învins de niciun raționalism, se îndreaptă către Byron, căutând opusul lui Goethe, starețul, căutând să-l salveze pe Manfred, dacă până și rațiunea îi rămâne, neclintită: Dar totuși să nu jignească umilul meu zel Prin abruptitatea ei - tot ce are oí ili Reculs me; este bun în efectul Să-ți lumineze capul - aș putea spune inimă Aș putea să ating că, cu cuvinte de rugăciune, îmi amintesc un spirit nobil care a rătăcit, dar nu s-a pierdut încă" Imposibilitatea unei uniuni externe a științei și religiei este evidentă pentru oricine a trecut prin școala criticii științifice și este capabil să simtă autonomia absolută a oricărei instituții religioase это внеѣшнее обединение вседае будеть производить в прямомъ или обранномъ смъсюм смъсю Фловодить офии, какъ слевунки теологии Poate fi mai puțin clar că o astfel de combinație a fost creată într-o umilință profundă libertatea

spirituală a unei persoane Sentimentul diferențelor ireconciliabile în aspectele exterioare empirice și religioase ale lumii nu poate fi, desigur, înecat de aceste formule verbale de conciliere La fel, nevoia religioasă nu a satisfăcut niciodată cerințele și promisiunile legii moniste Am putea vedea suficient acest lucru pe exemplul social-democrației moderne Virusul ateismului ia inculcat, urmat de determinismul economic, care duce, totuși, la regatul libertății - toate acestea nu sunt în calea împiedicării activităților religioase în rândul oamenilor care îi aparțin, la amărăciunea și ispita considerabile a fanaticii ortodoxiei social-democrate Какъ ни скудны и малосодержательны плоды тиихъ исканий-въ нихъ въръ человеция человеция прехъ исканий етъ противъ етого наследственнаго ограницания правъ человѣческаго духа Мы поймемъ смыслъ етого ограницания, когда сопоставимъ противоположный монистическому тискому типоскому типоскому противоположный етого ограницания е: Cred pentru că este absurd În carapace, unde s-a tipărit nu numai temperamentul autorului, ci și gustul retoric al vremii sale, aceste cuvinte ni se par o dureroasă exagerare; în ele se aude străduința de a săpa o prăpastie de netrecut între laturile eterne ale sufletului uman, amenințând integritatea acestui suflet Traduse într-un limbaj mai calm și mai precis, nu exprimă ele doar limitarea necondiționată a oricărui raționalism? Supraraţiunea, tocmai pentru că este "super" - complet diferită de "antirațiune": pentru raționalism, ele se identifică ușor, deci este lipsită de criterii În încercarea de a stabili granițele sferei, care aparține în mod legitim de raționalism, și în apărarea conținutului independent al religiei în afara acestei sfere stă marele merit al creștinismului, a cărui recunoaștere nu este deloc legată de asta sau alta evaluarea lucrării sale concrete despre istoria creștinismului Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" С КОТЛЬРЕВСКІI Dacă granițele științei și religiei ar fi șterse vreodată din conștiința umană, dacă ar fi prezentate ca părți omogene ale unui sistem, nu numai că viața interioară a omului ar fi deteriorată, nu numai că s-ar simți legat de acest sistem, ci și noi ortodoxii ar fi creat cu чисто средневѣковой непимомо; styu Ei ar fi căutat în mod necesar asemănarea teocrației catolice în epoca celei mai mari străluciri și forțe, pe conducerea spirituală a tuturor oamenilor Aici putem aprecia rolul eliberator al pragmatismului Nu se limitează la critica a presupozițiilor obișnuite ale monismului, conținute, de exemplu, în învățăturile lui Iacov despre plasticitatea lumii și despre libertatea voinței Ea se străduiește să elimine însăși nevoia de monism, arătând că acesta din urmă reprezintă din ea însăși doar rodul unei prejudecăți mentale cunoscute și rezistă energic atât minunilor multiple, cât și experiențelor spirituale multiple Reprezentarea unei dogme terminate unificate formal lasă loc imaginii succesiunii lucrării spirituale, în care nicio legătură nu poate pretinde o semnificație absolută și excepțională, dar fiecare întruchipează efortul absolut al spiritului uman către scopurile sale eterne A realiza această succesiune a selecției biologic utile, la care se străduiește atât de des critica pragmatismului, tinde prin urmare să denatureze înțelegerea vieții, care este inepuizabilă în aspectele sale biologice Ето исчерпывающимъ образмъ вяснил очень значания религии Жемсъ в своемъ "Многогозил очень значания религии Жемсъ в своемъ "Многого значания ытай" În acest fel, nu numai energia mentală este protejată de a fi irosită în scolastică inutilă, ci fiecare pământ teoretic este îndepărtat de intoleranță Iată diferențele dintre pragmatism și scepticism, care sunt adesea comparate Scepticismul, neacordarea criteriului superiorității unei persoane față

de alta, duce la puritate Biblioteca "Runiverse" PRAGMATICA SI PROBLEME DE TOLERANTE indiferența, cu libertatea de gândire, ca drept natural al persoanei umane, nu reprezintă nicio valoare deosebită Pragmatismul, dimpotrivă, se bazează pe relația dintre lume și lume Nu există un mijloc de aur între indiferență și fanatism Nu întâmplător, desigur, reprezentanții modernismului catolic contemporan, care îi erau înrudiți în spirit, au apărut ca pionieri ai toleranței în acel mediu, unde aceste principii fuseseră hrănite până atunci cu un efort atât de extraordinar Ar fi prematur să vorbim, desigur, despre soarta modernismului însuși, precum și despre lupta care este purtată împotriva lui de către biserica conducătoare cu Piem X în capitol, dar este posibil să admitem că există ceva legat cu numele lui Tyrrell, Leroy şi Loisy, care au scris deja un genial Va trece fără urmă capitolul din istoria gândirii religioase moderne? Vom fi recunoscători pragmatismului pentru acest sprijin, pe care îl asigură o mare toleranță în lupta împotriva fanatismului sectar și a ortodoxiei Să ne amintim că este vorba despre condiții extrem de importante pentru o dezvoltare sănătoasă - personală și publică Nu este important că gândirea filosofică contemporană a fost îmbogățită de o nouă școală dedicată lui James, Bergson, Schiller etc p Если ета мысл производяет глубокий кризиъ, о которомъ в своей рѣчи говорилъ L M Lopatin, așa că este necesar ca el în primul rând să se retragă pe un drum mai larg, pe care au mers oameni în zile diferite ale istoriei, oameni care au căutat un posibil răspuns la întrebări eterne, și nu materiale pentru virtuozitatea școlară Къ счастью человѣческий умъ niciodată pentru multă vreme nu se poate mulțumi cu această virtuozitate, mai devreme sau mai târziu, împotriva ei, se va ridica la instinctul vital de nestins, care duce la renaștere Быть может и в прагматистах мы по причемѣ мере в правѣ видет предвъстников такое возрож? C Kotlyarevsky * Biblioteca "Runiverse" О производительный опытай Не нельзя не продаваться появлению на русскомъ языкѣ блинчаншей книги о религигиозномъ ('пымтъъ) Cartea lui James a produs o impresie puternică asupra gândirii europene și a creat faimă pentru autorul ei Și este necesar să spunem că William James, un psiholog și filozof american neobișnuit de talentat, posedă un talent literar strălucit, o claritate rară a gândirii și capacitatea de a pune problemele filozofice în așa fel încât să aibă o semnificație culturală universală Жемсъ - философъ научатного градниняния, мпирикъ и последователь D C Millia, o autoritate recunoscută în psihologie, o anglo-saxonă sobră, cu trăsături rasiale puternice Nu este semnificativ faptul că un om s-a ridicat împotriva limitărilor pozitivismului și raționalismului, a început să lupte pentru extinderea experienței, pentru drepturile încălcate ale experienței religioase și mistice, pentru "sinele" subconștient, care este din nou deschis către gândirea științifică și filozofică modernă? Sensul cărții lui Iacov este determinat de faptul că nu provine în întregime din sfera mistică și metafizică, de aceea marchează și o ruptură în raport cu problema religioasă, cu posibilitatea credinței și acceptarea altora, neraționalizate experienţă În ultimii ani a fost o mare creștere a interesului pentru studiul științific și filozofic al misticismului și religiei Научно-ФилософСкая мысл все) Sm Вильямъ Жемсъ "Многообразіе религиознаго опыта" Per съ энгл В Г Малахиевой-Малахиевой-Мъ Виъ Виъ Виъ Виъ ed C В Лурье Издание' журнала "Русская Мысль" Biblioteca "Runiverse" О РАСШИРЕНIИ ОПЫТА Este din ce în ce mai dureros să fii obligat să recunoști că experiența trebuie luată în toată amploarea și nemărginirea ei, că pe lângă experiența secundară și raționalizată, există și experiența primară și neraționalizată și pe

lângă "eu" conștient există și un subconștient "eu" Este necesar să lupți împotriva empiricilor pentru o experiență lărgită, pentru o experiență corectă fără granițe, în care alte lumi pot fi date Este prea clar că "experiența" empiricului este "experiență" raționalizată, construită cu rațiune, limitată și limitată Если брать опитъ в его ѣлиности и плонотѣ, atunci nu există niciun motiv să negați valoarea reală a experienței misticilor și sfinților Împotriva misticismului și religiei nu există experiență, nici empirism în puritatea și nelimitarea sa, ci rațiunea, conștiința raționalizată, care s-a conceput pe sine în plinătatea tuturor Când citești cartea lui James, simți cu bucurie că un curent de aer proaspăt intră în atmosfera sufocantă a culturii sufletului Stropește fundamentele pozitivismului și empirismului raționalist și sparge empirismul ulterior, cu sobrietate științifică, fără nicio fantezie Жемсъ rămâne positivistomъ в наукѣ и возстаетъ противъ intelectualisticheskago gospodstva positivizma в религии и философии "Eu" subconștient, viață de voință și sentimente, experiență, extins în lumea mistică și religioasă - aceasta este bogăția, eliberată de jugul rațiunii, experiență care secătuiește voința și sentimentul După acea scolastică, în care toată durerea și durerea se naște din neo-kantianismul modern, până la urmă teoria dogmatică "critică" a cunoașterii, te odihnești pe James, te simți eliberat de poliția filozofică Читаешь Когена, Риккерт, Гуссерля и тоскуешь по ѳомѣ Аквинскомъ; în acel volum era mai puțin un scolastic mort, mai mult spiritul vieții Вѣдь познание есть функция пронес* Biblioteca "Runiverse" НИКОЛАИ БЕРДЯЕВЪ са жизни, и имѣетъ оно предъем всеме огромную жизную ценность, и не самодовлѣъем всеме огромную жизную ценность Iacov se apropie din nou de cunoașterea secretului vieții și pentru aceasta îl laud Există un grăunte sănătos și vital în gravitația lui svoweobraznom către realismul naiv, dar nu există nici un simț pierdut al existenței În sine, Jems nu simte putere religioasă și nicio experiență mistică strălucitoare, dar este o ființă umană liberă și largă, nu are prejudecăți, nu este de obicei limitat Meritele lui sunt adesea negative, valoare netă Cartea lui nu are nicio semnificație pentru oamenii care trăiesc în experiență religioasă și mistică, dar are o semnificație mare pentru cei care se află într-o stare de tranziție și vor să fie eliberați de jugul limitării raționaliste, dornici să iasă din închisoare Ето-отрицательная помощь вы дѣлѣ особенностия цѣlostnago "я,, и цѣlostnago опыта отъ серац Урисед отъ серацостия цѣlostnago ионализма Въ самомъ началѣ своего изследования Жемсъ a recunoscut tot faptul că religia și misticismul sunt legate de nevroza Dar subminează oare esența experienței religioase și mistice, așa cum concluzionează de obicei raționaliștii? Вопросъ о цѣнности не запечеть отъ фактическихъ оотношений, и наука не призтванця призтванъ Etu aksiomu filosofii Жемсъ с большой сводой примъняет к вопросу о цѣности религиознаго опыта De această dată îl laud pe James și îl recomand, dar trebuie să-i subliniez slăbiciunea Jems este un om foarte talentat și inteligent, dar cât de săracă și săracă este conștiința lui religioasă, ceea ce se simte în el este neputința sa creatoare Въ СФерѣ religios Jemsъ-minimalistъ, îi este atât de frică de toate afirmațiile, de toate îndrăznețe Materialele pe care își construiește psihologia experienței religioase și mistice sunt foarte incomplete și insuficiente Жемсомъ совѣмъ не укустаны несмѣтный богатства восточный христiанской мистики, și оньъ допирикой етъ знание главно-саксонскимъ сектамъ Biblioteca "Runiverse" О РАСШИРЕНIИ ОПЫТА Jems nu vede și nu înțelege ce sunt toate așa-numitele dogmatici creștine de origine experimentală, care sunt dogme pentru cei care cred cu adevărat și

trăiesc în viața religioasă, fapte de ordin mistic Pentru el, orice dogmatică este raționalizarea experienței mistice, a teoriei intelectuale în religie Но вѣдь dogmatica можетъ ящать в религиозно-мистическомъ опытѣ тогда, когда обостряетсня зряется зрескомъ; dogmatism moguyt быть спечаніемъ встрѣчъ и видѣний Догматическиа же богословія плодятся тогда, когда мертѣетъ религиозная жизнь и изтсуша изнь изтсуша Dar o experiență religioasă vie și plină stabilește întotdeauna dogme, cum ar fi acuitatea vederii, precum vederea și vederea, tinde întotdeauna la maxim, și nu la minim Къ етому неизбѣжно донула придти колько-нибудь полная психология религиознаго опыта Многообразіе религиознаго опыта есть искодная данность для підкіной психологіі; но дальнѣйшее углубление психологіі доложно означать ту істіну, что experiența religioasă este atrasă de multe căi către una, pe care fiecare experiență religioasă se străduiește să se impună ca singura Удюрджся на многообразіи межать закрѣпить бѣдность опыта, нестантаточную его закрѣпить бѣдность опыта, нестантаточную его ьную его ьнлусно Удюрджся речественть предѣла Pentru că este atât de ușor de stabilit pluralismul încât nu vrea să meargă prea departe și să vorbească doar înainte și nu după Jems oferă doar cea mai elementară și rudimentară psihologie a experienței religioase, iar cea mai înaltă psihologie rămâne nescrisă Este necesar să ne amintim că Iacov nu se ocupă de experiența religioasă în deplinătatea și integritatea ei, ci doar de experiențele religioase individuale, de liniștea subiectivă a persoanei Такое ограничение задачи вполнѣ правомѣрно Dar James este înclinat să accepte aspectele obiectiv-istorice și sociale ale religiei și să afirme doar individualismul religios I-ar fi frică de lumea religioasă strălucitoare Biblioteca "Runiverse" НИКОЛАЙ БЕРДЯЕВЪ Жемсъ ведетъ борьбу противъ философиской и богословской шоластики с или философиской и богословской шоластики с или философиа пилософиа пирофи) Pragmatismul are toate fundamentele direcției populare și chiar la modă На прагматизмѣ почил духъ англо - американкого утилитаризма, чисто практическаго отнош пини отнош Pentru filozofia pragmatică, adevărul este necesar vieții și se naște în lume Nu există criterii teoretice absolute Въ етомъ есть здорове зроно, здоровый protestează împotriva gnoseologiilor scolastice, împotriva construcției abstracte a cunoașterii, ca și cum ar fi ceva autosuficient și înstrăinat de viață și voință Dar pragmatismul nu este asigurat împotriva pericolelor relativismului sceptic și este la fel de posibil să profităm de el, ca sceptici și pozitiviști, precum și susținători ai extinderii experienței de partea religiei și misticismului Și este necesar să spunem că relativitatea pragmatismului este sinceră și consecință a acelei relativități, la care formalismul aduce teorii absolute ale cunoașterii În filosofia lui Jemsa, există mai mult realism sănătos și mai multă experiență de viață decât în formalismul fără speranță al filozofiei germane moderne Жемсъ многимъ подожадъ програјъ отъ Философскаго епигонства къ философскому возому возрожофскаго епигонства туму моногимъ возрождению, продажеъ plinătatea experienței de viață Опасностиамъ же ксептической регистрационности довольно противопоставить fermitatea celulară organică, vitală a sufletului У насъ есть зачатки болѣе райочной философіи, чѣмъ философия философия pragmatică, mai organică, vitală, concretă филуъън, софилуъън насъ стать модой Spiritului scepticismului, spiritului relativității nu se poate opune decât forța voinței și alegerea voluntară, prin forța vieții din toată inima a spiritului Николай Бердяевъ !) Leroua, un elev al lui Bergson, metoda prins pragmaticheskij к толко-ванию христіанскихъ dogmatовъ Leroy - cel mai interesant gânditor dintre

catolici-moderniștii Dar pragmatismul francez al lui Bergson și Leroy diferă de pragmatismul american al lui James Bergson - un intuiționist Biblioteca "Runiverse" Изъ размышлений о национальности eu În legătură cu problema naționalismului, precum și cu alte probleme ale culturii filozofice, este necesar să se arate caracterul viziunii generale asupra lumii sau acele presupoziții filosofice generale care sunt invariabil prezente - uneori chiar dincolo de judecățile judecătorilor - și parțial să predomine cursul raţionamentului Problema naționalității - trebuie spus direct și hotărât confirmată - nu aparține numărului de astfel de întrebări, care ar fi luate în considerare și studiate fără aceste presupuneri, voraussetzungslos (dacă există și deloc astfel de întrebări), doar de strictul aplicarea metodelor stiintifice Какъ ни входно научное ученіе разничъ проявлений национальности, продажа в несть ви несть несть общая метафизическая проблема нации, т -e despre natura, natura și ideile ei Какъ і въ другайъ частовіъъ, science only podvoditъ к этимъ краïнъ, daetsъ свой материалъ для их постома,н поста в поста,н нияется, если только она критична, т -e se situează în conştiinţa propriei competenţe Ce naționalism există în general, cât de cu totul special, propria sa forță istorică, despre asta, desigur, nimeni nu contestă, nici măcar cei care doresc să distrugă acest fapt Despre modul în care națiunea se exprimă în istorie, în viață, în maniere, în instituții, din cauza expansiunii vieții Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV C> наго и историческаго опытаи и изъ научаниго учения Но вопросъ о томъ, что есть нация, переводитъ обсузденіе на еще больѢе общую почую почу При отвѢтѢ на этотъ вопросъ неизбѢжно добунее проияться и основный метафизическия метафизическия Două direcții principale, desigur, au fost identificate în istoria filozofiei, luând în ea formulări diferite: nominalismul și realismul filozofiei clasei de mijloc, iar filosofia modernă corespunde pozitivismului, empirismului sau idealismului (desigur, "transcendental") , spre deosebire de realism, mistic sau spiritualism existența este epuizată prin acordarea imediată a stării de conștiință, care în exprimarea și prelucrarea ei logică este îmbrăcată în simbolismul conceptelor și judecăților comune "alies Vergãngliche ist nur eine Gleich-niss ") Pentru nominalismul și iluzionismul pozitivist sau idealist, națiunea este complet rezolvată într-un set de fapte, așa sau altfel legate de viața națională, și există doar o abstracție din aceste fapte, sau un concept colectiv în acest sens, în care, de exemplu, , există un set de mulți copaci Совокупностьу национальныхх чертъ и проявлений, опредѢляемой церезъ можно-полнхх проявлений, опредѢляемой церезъ можно-полнца при полнца при полнца ваете здѢсь точеньяние понятія наци, а провечаніние ия осихожденія место, istorie accesibilă, попозтелъ место Acesta este ideea Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ зрѢния философии просвѢтительства, vechi și noi; Такъ разсуждал о нации еще Чернышевский, aproximativ такъ разуждаетъ тепер Милюковъ Такъ будуне бы разуждать, леваяяс последовательним, и тепешние стронники неокантианска, лельним неѢкоторому недоразумѢнию, иные изъ нихъ и воратъ о созданіи національной культуры Совершенно одана вопросъ о нации освѢщается Философией реализма Для нея нация есть не только копапность феноменологических свой образенний, исльько копапность феноменологических свой образенний, ислизенний, исльько михучемай , în primul rând, un principiu substanțial, producând creativ propriile respectări, totuși, totul nu se încadrează în niciunul dintre ele și, prin urmare, nu se contopește cu ele Ideea "spiritului național", care a condus școala istorică de drept, nu a fost gândită de ea tocmai din

această latură metafizică, ci relația reală a lucrurilor a fost formulată în ea (totuși, în aplicare la problema privată) de educație juridică) complet corect, deși în termenii istoricismului pozitivist Există o națiune, nu ca un concept colectiv, sau ca o abstractizare logică, ci ca un principiu viu creator, ca un organism spiritual, ai cărui membri se află într-o conexiune vie interioară cu ea Când trăim un sentiment național, îl simțim în propria națiune sau în națiunea noastră, ne identificăm cu lumea, iar nu epifenomenalul doar cu hotărârea noastră Comparația obișnuită a relației dintre țară și mamă devine deosebit de interesantă și instructivă atunci când comparăm două dintre aceste viziuni opuse asupra lumii Care sunt relațiile fiilor, taților și mamelor? În primul rând, este concepția sexuală, apoi dezvoltarea organismului în pântecele mamei, "al nouăsprezecelea apartament", apoi totalitatea relațiilor gospodărești, amintiri din copilărie, obiceiuri etc , etc Biblioteca "Runiverse" С BULGAKOV жениями къ нимъ uneori мельчайшихъ чертъ caracter Для другиеъ - здѣс тайна изъ тайнъ, aproape imediată auto-descoperire zapredѣlnago În nimic, poate, misterul și profunzimea vieții și unitatea reală a umanității nu sunt dezvăluite ca aici Отечество (patria, patrie, Vaterland, patria, πατρίς) este doar conceptul extins de tați și fii, adunarea taților și a mamelor, care au născut și au născut continuu fii) Această idee a unei națiuni, ca unitate reală, de sânge, a primit o expresie plastică în limbajul Bibliei (de fapt, și nu în aceea), prin aceea că triburile și națiunile sunt desemnate aici ca persoane cu numele de strămoșii sau conducătorii lor (numele triburilor lui Israel, Asiria, Moab, Gog etc), iar această personificare a naționalităților, desigur, nu este doar o imagine artistică sau o metodă de exprimare, ci corespunde unui anumit idee religios-metafizică Așadar, ambele viziuni filozofice asupra lumii, nominalismul și realismul, duc în mod necesar la o metafizică diferită a națiunii, într-un caz dizolvând totul în Fenomenologie, în celălalt stabilindu-l ca o realitate transcendentală recognoscibilă intuitiv în experiența imediată Eti metafizicheskiya raznoglasiya complet ne kasayutsya opytnago schucheniya natsii, știință despre natsii, care, cu fidelitate față de metodele sale, poate fi condusă într-un grad cunoscut, independent de presupozițiile filozofice Dar devin foarte sensibili atunci când se discută întrebări despre valori și, în general, în astfel de cazuri, atunci când o persoană acționează nu numai ca registrator științific, ci și ca actor, ghidată de idei cunoscute, dispoziții, impulsuri volitive Pornind de la presupozițiile realismului mistic, trebuie să gândim și să simțim naționalismul doar ca o anumită ființă substanțială,) Mare merit H (c) Өедорова использовать ето указаніе ограмного философскаго значания идеи отцовстанови сстанови Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ მალისამალი მალელი გალილი მალილილილილმილმი ლმი გალილი ლარიმალილილები Ne recunoaștem ca membri ai națiunii, pentru că îi aparținem cu adevărat, ca unui organism spiritual viu Ета наша программу не печать отъ нашего сознания; ea există atât înaintea lui cât şi în ciuda lui şi chiar în ciuda lui Nu numai că nu este nașterea conștiinței noastre sau a voinței noastre, ci mai degrabă, dimpotrivă, conștiința naționalității și voința față de aceasta este nașterea acesteia în acest sens, că, în general, viața conștientă și volitivă este deja presupune pentru existenţa sa un anumit nucleu vital al personalităţii, ca Cum am determina acest nucleu al personalității, - cum instinctul cu Bergson, sau conștiința subliminală cu James, sau în orice alte concepte raționaliste, create în lumina zilei, conștiința deja manifestată, toate acestea vor fi practice, pentru orientare în

Toate ``instrumentale'', mai mult sau mai puțin potrivite, dar în esență, în cele din urmă, încercări la fel de inadecvate de a exprima în cuvinte, de a logici ce este ilogic sau superlogic sau chiar antilogic, dar în același timp servesc drept substrat pentru logos diferență sau, după cum a arătat Hegel, tot ceea ce Werden a sintetizat din Ființă și Nichtsein, tot ceea ce este definit este o negație ѣтствии характеру этой aFFекции онъ въ етомъ смысѣ и самъ для себя есть данность, т -е создание Iar un om este creat, conform hotărârii ireproductibile a Creatorului, ca fiu și, în orice loc, tată, ca fiică sau mamă, nu în Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV doar verbal, dar în sens real, la fel cum ramurile unui copac nu cresc într-o pădure direct din aer sau din pământ, ci cresc din trunchi Și în această realitate, din nou, este imposibil să schimbăm ceva în esența conștiinței noastre, la fel cum este imposibil ca un rus să renaște ca străin, chiar dacă a fost ca un francez în suflet, ca brigadierul Fonvizskaya , sau a purtat Rusia cu amar, ca poslѣdnee vremya D C Merezhkovsky În mintea științifică, trăind într-o lume a abstracțiunilor, abstractul și, prin urmare, comunul se obișnuiește cu realul și cu concretul; știința, așa cum spune, nu face decât să permită existența unui exemplar separat al unei anumite specii sau gen în toată individualitatea ei rebelă și neascultătoare; în orice caz, pentru știință, individualitatea este un accident, общие же, видовые ззынги - esențiale Desigur, nu se poate învinovăți știința pentru această condiționalitate, care decurge din scopurile sale "pragmatice" și din puterile cognitive limitate ale omului, obligându-l să recurgă la ajutorul abstracției, dar în același timp trebuie să lupte mereu cu răspândirea de acest obicei de gândire și dincolo de limitele științei Cu acest obicei, se acceptă să se gândească că există o ființă umană sau o ființă umană în general (un om înțelept, de asemenea, o specie caracteristică determinare a naturii), deși aceasta persoană, printre altele, aparține unei națiuni cunoscute, vorbește o anumită limbă (înainte de inventarea Esperanto), în cele din urmă, este membru al unei familii Există o persoană reală concretă, un individ, care se naște într-o anumită familie , într-un anumit trib, națiune, și în fiecare dintre aceste grupuri mai extinse el intră doar prin mijlocirea concretității sale imediate, nedistrugându-l, ci a crescut doar în sens cunoscut Abstract, cosmopolit, universal Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ ковъ, изъ хорошоъ составкаъ abstreknoe же всечеловѣчество общее не участьеъ; вѣйствительности este compus din națiuni, iar națiunile sunt compuse din triburi și familii Este necesar doar transferul limbajului abstract al științei în limbajul concret al practicității, întrucât întreaga problemă a relației dintre universal și național sau individual are ca rezultat o transformare completă, iar problema nu mai este existența național cot la cot cu universalul, ca înainte, ci, dimpotrivă, posibilitatea universalului în național, universal concret Și astfel, realitatea este concretă, iar această concretețe este experimentată Dar dacă nu trăim în mod arbitrar cu el și nu închidem ochii la mărturia lui, găsim sentimente originale precum paternitatea, fiul și naționalitatea Este tocmai, în primul rând, sentimente sau, dacă se dorește, instincte și abia în momentul reflecției își dau seama ce idei sunt Aici, ca și în alte cazuri, nu conștiința se naște din ființă sau instinct, ci ființa se naște din conștiință Naționalismul nu poate fi inventat sau creat de o ideologie conștientă, reflexivă, nu există înaintea lui ca bază Este posibil să se caute diverse explicații ale genezei acestui sentiment, de exemplu, doctrina evoluționistă dominantă tinde să rezolve problema permițând schimbări, adaptări insensibile,

infinit de mici, care, fiind deținute de "ereditate", creează fenomenul care se explică apoi Cum am explica geneza evolutivă a unei ființe umane, rămâne încă de nedemonstrat că oamenii se nasc, adică că există o oarecare transcendență științifică de nepătruns, în spatele căreia se obține dintr-o dată o nouă individualitate, o nouă ființă umană ету роковую гран, еволюция думаеть разѣшить вопросъ его упраднением Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV din punct de vedere istoric ea ia naștere din amestecarea etnografică complexă, dar în același timp rămâne adevărat că se nasc naționalități, adică există o graniță istorică în spatele căreia amestecul etnografic se transformă într-o națiune cu ființa sa specială, conștiința de sine, instinctul etc Natiunea duce apoi o viata autosuficienta, se lupta, isi apara existenta si identitatea Și întregul focus logic al teoriei "originea oamenilor din maimuțe" în forma ei grosieră se reduce doar la anihilarea tăcută tocmai a acestui bob din față care separă oamenii de maimuțe, astfel încât să nu se ofere nicio explicație despre originea oamenilor de maimuțe maimuțe, dar are loc doar anihilarea diferențelor lor Așadar, naționalitatea este recunoscută în realitatea intuitivă nevie sau în experiența mistică, în care existența numerală se dezvăluie, așa cum este, stând la baza Fenomenologiei sale Dar acesta din urmă nu conține același lucru, ci doar îl dezvăluie, îl dezvăluie Национальный духъ не исчерпывается не изкаими своими образныениями, не сливается сливается сте ними, стна ними ихъ Nici unuia dintre ei, oricât ar fi, este imposibil să dedici în sfârșit spiritul național, începutul vieții și creativității În aceasta constă condamnarea unei atitudini lipsite de aripi, excepțional de conservatoare față de naționalitate, pentru că în ea viu este de fapt gândit ca mort sau mort, dar în aceasta constă și condamnarea unei atitudini frivole și lipsite de respect față de trecut, deoarece în ea se află aceeași substanță spirituală este exprimată istoric Numeralul este recunoscut de noi ca o experiență mistică, dar este recunoscut doar de noi Fenomenologia lui Познавать самийъ себав в национальномъ Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНIЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ conduce Acest studiu este inductiv, și nu intuitiv, deși fără această intuiție inițială ar fi fost orb Numai un sentiment puternic imediat îl poate face să vadă De aceea, în epoca emoției, a conștiinței de sine naționale, se deschid ochii și se studiază fenomenele naționale, limba națională, versurile, epos-ul, arta, obiceiurile etc d , iar tot ceea ce nu a fost uitat sau nu s-a distins prin adormirea conștiinței de sine națională, reînvie, devine frumos și colorat Самый провотъ внимания в ету странение, его изощрение, пробуждение любви к родномания к родному естерь стрение ъ национальнымъ самосознаниемъ, ибо на этомъ оно воспитывается Instinctul se transformă în conștiință, iar conștiința devine autocunoaștere De aici se poate naște o nouă creativitate națională În fine, nu se poate fi național prin ordine sau premeditat, pentru că la baza naționalității se află un instinct subconștient sau, mai bine, supraconștient, iar tot ceea ce instinctiv nu este premeditat și în acest sens naiv sentimentul poate fi ridicat într-un mod cunoscut, desigur, de asemenea, precum și pervertit Instinctul naționalismului, de la orb care devine văzător, trece în conștiință, este trăit ca o atracție profundă, mistică, față de poporul cuiva, ca iubire, nu într-o înțelegere săracă, moralistă, a eticii raționaliste (ca, de exemplu, la Tolstoi), dar într-un sens mistic, ca нѣкоторый родъ ероса, рождающаго криляя души, какъ нахождение себа в ерудинстви прождающаго криляя души соборности, реальный выходъ изъ себя, transcensament special În sfârşit, această unitate naturală sau sobrnost este fundamental

diferită de sobrnost unic, cu adevărat catolic în împărăţia harului, Biserica, şi, în măsura în care orice astfel de sobrnost natural (oameni, clasă, umanitate, stat) se pune însuşi Întrebări filozofice, kn IOJ Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV în locul acestui sobornosti haotic, devine un fals sobornostyu, în numele negației inferioare și spontane a celei mai înalte și a grației Въ порядкѣ соборности также учестьъъ неѣкоторый иерачизмъ, послеjдовательностдовательностовательносте постьъъ неѣкоторый иерачизмъ азанно не можетъ быть нарушаема Dar deja orice depășire a separării sale individualiste de lume, "protestantismul" lui firesc, orice sentiment de comuniune este trăit de o persoană ca un patos erotic, ca iubirea, care îi conferă iubitului o clarviziune deosebită în raport cu cel iubit îl susține pe celălalt Sentimentele noastre de bază și cele mai profunde nu se nasc din raționament, ele iau naștere mai întâi din raționamentul din adâncurile întunecate ale personalității noastre Prin urmare, dovezile au o importanță secundară aici , что изъ-за нихъ она родится *) Такимъ образмеъ зарождается и крѣпнетъ идеа національнаго призвания Mesianismul național, pe lângă orice conținut specific, este, în primul rând, o categorie pur formală, în care se revarsă în mod inevitabil conștiința de sine națională, iubirea față de popor și credința în el Содержание это, вмѣстѣ с славофилами, можно виѣть в церковнорелигиозной *) "Cine iubește cu adevărat, crede, nu poate să creadă că persoana iubită posedă demnitate exclusivă în orice relație cu ea, reprezintă un individ și într-o asemenea calitate valoare de neînlocuit Mai mult, a văzut această demnitate, a văzut această demnitate Aceasta nu înseamnă că toate perfecțiunile posibile și absența completă a neajunsurilor au fost atribuite persoanei iubite, dar în el nu există nimic și așa încât să nu existe nimeni pe lume Și ceea ce se întâmplă în iubirea individuală, se întâmplă și cu dragostea față de patrie, din care credința se naște într-o chemare națională " V, перепечатномъ вы сборникѣ "Отъ марксизма к идеализма к идеализма к идеализма к идеализма к идеализма к идеализма к идеализма идеализма", С мѱ тдѣльно Киева, , стр) Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ misiuni - în manifestarea păcii "Hristosului Rus", este posibil, împreună cu Herzen și narodnichestvo, să-l vedem în înclinațiile socialiste ale poporului, este posibil, în sfârșit, împreună cu revoluționarii din ultimii ani , să-l văd în speciala "apocaliptică", revoluția rusă, datorită căreia am realizat revoluția socială peste Europa, - acestea sunt opuse sau conținuturi diferite au asemănări formale, sunt expresii diferite ale misiunii naționale И этотъ мессианизмъ программы в всѣ епохи и у въхъ народовъ вы пору ихх национал пору ихх национал пощ; ая Формасознаниянациональнойидивидульности Spiritul național se exprimă spontan în diferite părți ale creativității naționale, dar nu se dezvăluie în niciuna dintre ele, așa cum se subliniază pe bună dreptate Dar este complet greșit, totuși, de aici este uneori și mai de anvergură și nu este necesar să ne străduim să o înțelegem Efortul de a găsi logosul unui sentiment național, de a înțelege și de a conduce la idealul chemării naționale este înrădăcinat inexorabil în acest sentiment, care, ca orice sentiment profund, nu se mulțumește cu conștiința de sine instinctivă, ci își caută logosul Fie ca toate încercările determinărilor sale să fie relevante și să se schimbe în istorie, aceasta nu este o obiecție împotriva corectitudinii lor Работа національнаго самосознания идетъ безостаночно вѣстѣ с историчным росторичным ростом нац, вм нацри оемъ ростъ она она делаетъ все новів попитки самоопредъления Iată ceva asemănător cu ceea ce observăm în

zorii conștientizării personale de sine *)) Для П N Miliukova este suficient pentru a constata că vechile încercări de conștientizare națională a Rusiei s-au prăbușit (desigur, nici acest lucru nu este dovedit de nimic), pentru a deduce de aici că conștiința națională în Rusia aproape începe cu inteligența celei mai noi formații a acel tip intelectual iluminat, al cărui reprezentant strălucit este P însuși N Milyukov (Ср сборникъ "Intelligence in Rusia", articolul P N Milyukova, § VI "Beznatsionalyiost intelligencii") * Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV Această autodeterminare este legată organic de toată filosofia religioasă și viziunea asupra lumii și reprezintă unul dintre atașamentele sale private Prin urmare, cu diferența generală a lumii, care determină diferența de percepție și opinie, nimeni nu poate obține o singură ideologie națională Astfel, de exemplu, un gânditor religios precum Soloviev, Homiakov, Dostoievski, desigur, nu poate fi identic cu filosofia istoriei Rusiei, așa cum este cu un intelectual raționalist, non-religios, și ceea ce pentru o persoană pare a fi o aberație a mintea, celuilalt pare a fi la fel Prin urmare, cu toată spontaneitatea sentimentelor naționale, cu greu este posibil să avem aceeași filozofie a națiunii, dar, în același timp, cu greu este posibil doar de aceea să te abții de la o astfel de filosofie Idealul mesianismului național cere exprimarea lui într-un proiect ideal și, în același timp, este necesar să devină o normă pentru curtea de justiție Народность представления сообщей идеальную цѣнность не какъ ethnograficheskiy materialъ, не своей внечд полхолпя национальнаго самосознания, если толко к этуму и ведоја оно,-но какъ борисонница исли толко к этуму и ведоја оно,-но какъ борисонница исонимы нидеальпи iи Pentru că cea mai pură expresie a spiritului națiunii este reprezentată de "eroii" ei (în sensul Karlejlevsky) sau "sfinții" (în sensul religios) De aceea fiecare națiune vie are și câți oameni, sfinții și eroii lor Aceștia sunt cei drepți, de dragul cărora există materie primă a masei etnografice, în care se îndeplinește misiunea națiunii Они самый перекрасный и неѣжный цвѣтокъ, расцвѣтающий на ѣтвях дреа, которые имтѣо гостокъ ъ, и гроповѣтающий вѣтвях дреа, которые имѣетъ толстый и грубый стольъ, и гроповях дреа имѣетъ толстый и грубый стольъ, и грополъъ стольъ ни Acest gând, că însăși existența națiunii este justificată numai prin neprihănirea sa, fidelitatea la chemarea și slujirea ei, și-a primit expresia clasică de la profeții evrei; это противопоставление всего народа, какъ Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНIЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ materialul etnografic şi "rămăşiţa sfântă" a "sfântului Israel", de dragul căreia Dumnezeu a ales acest popor, au un caracter excepţional de tragic a rămăşiţei sfinte", pentru care sunt păstrate prin puterea promisiunilor de neînlocuit Высокимъ призваниемъ своимъ не только возвышается народъ, DAR имъ онъ и судится Credința națională se află într-un conflict tragic cu trista realitate; она' колеблеться, прою какъ иопась газнетъ, apoi опиать возрождается подъ волнами разнеть разнетъ O astfel de încercare de foc este pusă acum la încercare a credinței noastre naționale în "Rusia sacră", în acea "rămășiță sacră", de dragul căreia - în sensul cel mai înalt - există doar "Rusia" numai că nu dă putere mulţumire de sine şi mărire de sine, dar obligă să fii exigent, necruţător, aspru, obligă la autoflagelare şi la auto-revelare drept la această auto-înşelăciune naţională, iar acolo unde nu se simte, oboseala de sine patria-mamă, neglijarea mamei, care decurge din frivolitate sau oportunism spiritual, provoacă un sentiment de repulsie și indignare și disperare, plină de frică, anxietate și responsabilitate "Oh, alegere nedemnă, ai fost aleasă", a izbucnit odată din Homiakov Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV În

simțirea națională există așadar un pericol teribil și mereu pândit de a schimba de dragul ei catolicitatea, universalitatea, așa cum biserica națională este ușor separată de biserica ecumenica, "una, catedrală și apostolică", pentru că nu numai unește, dar și desparte Iar mesianismul național, mai ales în ceasul prosperității istorice, trece prea ușor în excepționalismul național, adică în ceea ce se numește în mod obișnuit naționalism Exemplul clasic al unui astfel de naționalism ne este dat de aceeași istoria al iudaismului, dar este posibil să-l observăm peste tot Sentimentul național trebuie așadar mereu ținut în frâu, supus reglementării ascetice și niciodată predat cu indiferență Ideea celui ales se naște cu ușurință dintr-un sentiment de privilegiu special, în timp ce trebuie să dea naștere unui simț sporit de responsabilitate și să crească cererea pentru sine Odată cu dezvoltarea corectă a sentimentelor naționale, trebuie să se nască smerenia istorică, indiferent de credința în chemarea lor, așa cum înălțimea idealului creștin și înălțimea făgăduinței nu îi înalță, ci îi smeresc pe adevărații purtători Într-un cuvânt, asceza națională trebuie pusă la granița mesianismului național, altfel se va transforma într-un naționalism karrikaturny ottalkivayuschii II Cu toate acestea, în acest fel și în această direcție, ne confruntăm cu o dificultate deosebită Este o chestiune că naționalismul nu este necesar doar să se smerească, dar în același timp este necesar să-l protejeze, pentru că în această lume totul este împărțit unul împotriva celuilalt И чтобы предосудителенъ национализмъ, такки же обязателенъ patriotismъ Națiunile nu există fără protecție istorică, sau Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ олегеающей их шклупы Această coajă este o stare În cele din urmă, există națiuni și nu există națiuni; на· ция в етомъ смъсѣ приминалѣе государства Tocmai ea este cea care a dat naștere statului, care este necesar pentru corpul ei Spiritul național își caută întruchiparea în stat, după frumoasa expresie a lui Lassalle din discursul lui Fichte (folosit în aplicarea poporului german) În cel mai înalt grad, acesta este un fapt semnificativ că statele sunt create nu printr-un acord cosmopolit universal și nu prin interese de clasă sau de grup, ci de naționalități care se autoafirmă care caută o existență istorică independentă Gosudarstava, naţional въ своемъ происхождении и въ съвемъ ядрѣ,-votъ Faktъ, pe care которомъ neizbѣzhno оставняться оставняться Chiar și acele state, care în forma lor finală au fost formate din mai multe triburi și naționalități, au apărut ca urmare a activității de formare a statului a unei singure națiuni, care este în acest sens "dominantă" sau "stat" Можно идти какъ въдно далеко в признинии пилитикаго равенства разничных наций,-ихстоной ихсихстной ихсиных ти в государствѣ это все же не сталистить În acest sens, Rusia, desigur, rămâne și rămâne statul rus cu toate triburile sale multiple, chiar și cu implementarea acelorași largi drepturi naționale egale Existența comună a multor națiuni sub un singur acoperiș de stat creează între ele nu numai relații de solidaritate, ci și competiție și luptă În această luptă, sentimentul naționalismului este încordat și, desigur, amenință întotdeauna să se transforme în naționalism, deși manifestările externe ale acestuia din urmă pot varia foarte mult în diferite epoci ale istoriei Нравственное сознание современнаго человѣка все менѣе мирится с угнетениемъ болѣе шьналахниемъ сподствующею; În aceasta, a văzut, în primul rând, umilință pentru acesta din urmă și nedreptate plângătoare Cu toate acestea, există unele relații politice Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV există și relații morale între naționalități, iar aceste relații nu sunt întotdeauna distribuite între partidele politice Ca

urmare a cosmopolitismului raționalist al inteligenței noastre, care dă tonul în presă și în opinia publică, am ajuns cumva într-o asemenea stare de lucruri, încât naționalitatea rusă, în virtutea privilegiului său politic odios în conștiința publică, transformă să fie sub un anumit boicot moral; всёкое образные русскаго національного самосознания встречается недъврчивостью и растью и раюжного ойкотъ и самобойкотъ русскаго самосознания в русскомъ обществъ отректъ его духовьную своьче Toată anormalitatea acestei situații, care este suficient resimțită din experiența cotidiană imediată, se dezvăluie în mod clar atunci când se atinge chiar și delicat această întrebare, așa cum s-a întâmplat, de exemplu, într-un episod caracteristic cu o polemică despre o "persoană națională" că rușii sunt ruși și au dreptul și obligația de a se simți ruși, așa cum evreii se simt evrei, așa că o furtună de ziare a apărut asupra acestei recunoașteri a egalității spirituale elementare a națiunilor Rost individualizma, povidimomu, aduce cu sine o intensificare a sentimentelor naționale și, în același mod, diferă Patriotismul local, tribal se dezvoltă în imediata apropiere a conștiinței naționale sau naționale, iar naționalismul devine mai colorat și mai multicolor, iar lupta pentru acceptarea lui este mai complexă, nu doar de natură politică, ci și culturală În orice caz, starea viitoare Printre acestea se numără tocmai problema evreiască, în care problema conștiinței de sine națională a Rusiei este plasată într-un mod extrem de tranșant, dar împreună cu ea și sub formă mascată, necesită o discuție deosebit de sinceră Datorită acestei discuții, ei ar putea câștiga relațiile reciproce interne ale acelei, cel puțin, părți a intelectualității ruse și evreiești, care caută o autodeterminare care să fie veridică și să nu fie deghizată de nimic Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ Desigur, mai este mult de făcut pentru rezolvarea satisfăcătoare a laturii politice a acestor întrebări, la care s-a gândit cu prevedere chiar și în trecut Cu toată lupta și competiția naționalităților pe teritoriul unui stat, acesta din urmă este tot ceea ce este comun acelei case, iar conștiința acestei comunități este mai înaltă decât cea a autosuficienței politice Такимъ образиъ изъ отдѣлныхъ проявлений национальнаго патриотизма образуетсто всариотизма образуетсто всадѣлныхъ национальнаго мъ Государство или власть контранъ в себъ сообщение мистическое пачало, власть естранъ в себъ сообщение мистическое пачало, власть естрань власть есть в себщение асть к поvinoвению вы человѣкѣ Empiricheskim state gosudarstvom ne vyzajsya к жизни, а только выявлятье ето sverh-empiricheskoe principiul puterii, ca Bozhyago ustanaliya, po opredѣleniyu ap Pavla Prin urmare, ar fi superficial și antiistoric să privim statul ca pe un mijloc, care a fost inventat și creat într-un scop anume conform unui acord public, așa cum li s-a părut raționaliștilor secolului al XVIII-lea Gosudarstvo есть ы насъ и пороцему толко устечать в не насъ, în caz contrar, fără acest predpogeniya, existența puterii ar fi, în general, un miracol complet de neînțeles *), iar mai mult, mai mult, o ieșire, ar fi fost întotdeauna înfrânată de anarchy, sau mai mult, mai mult, out, out out, ar fi fost întotdeauna înfrânt de un anarchy, și mai mult, mai mult, out, out out, ar fi fost întotdeauna înfrânt de un anarchy, și mai mult, mai mult, o ieșire, ar fi fost întotdeauna înfrânată de anarchy, sau mai mult, mai precis, ar fi fost întotdeauna înfrânt de un aracy anarhie statul nu s-ar fi născut niciodată Dar acest lucru nu interferează, totuși, cu faptul că statul ierarhiei se află sub națiune, slujind ca organ sau mijloc Deși nu există o viață neguvernamentală, totuși, un stat național de sine stătător nu este

singura formă posibilă a existenței unei națiuni, așa cum o arată în mod convingător și istoria națiunii evreiești) Sm Собрание сочинений M eu Dragomanova, or I și eseul introductiv B A Кистяковскаго, прекрасвно ориентирующий вы идеах Драгоманова) Sr pe această temă eseu atent C L Sincer "Problema puterii" în colecția "Filosofia și viața" Спб Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV roda (а вы новѣйшее время и полскаго) Dar statul independent reprezintă o valoare națională uriașă și, prin urmare, patriotismul se răspândește în mod necesar la stat, la corpul politic al națiunii Русское государство дорого мне не какъ государство, или извѣстная опредѣленная Форма ораганио ораганио ораганио орхарство обочное (știm, cât de mari sunt imperfecțiunile sale în această relație), dar ce fel de stat rus, în care narodnostul meu are propria casă Și în măsura în care nu sunt capabili să se simtă ca acasă și în fața altor popoare aflate sub statul rus și în măsura în care sunt legați istoric de Rusia, acest sentiment este împărtășit și de ei, deși într-o măsură diferită Acest sentiment nu rămâne platonic, se exprimă în îngrijorare pentru stat, pentru securitatea și puterea lui externă, pentru bunăstarea lui interioară Pentru că în timpul războiului străin, sentimentul patriotic este trezit prin forță, iar absența lui poate fi explicată fie prin defectele de cetățenie, fie prin predominarea diferitelor dispoziții raționaliste asupra instinctelor Caracterul patriotic este adoptat în condiții normale și o mișcare de eliberare cu program de reformă internă Cu un guvern de stat sănătos și puternic, economia națiunii este strâns legată și se dezvoltă doar în organizarea național-statală, deși crește cu timpul sub această formă Нельзя не желать севей странѣ, чтобы она успѣшно развивалась економикался (trebuie să dovedească acest lucru) și politiki, chiar mai precis! нальносударственное тело было было было и здоровь А это образоватеть цѣлюю государственно-економическую программу здороваго национал националъ здороваго о селѣдуетъ прямо и не лукавя каказать Căci dacă luăm în considerare natura luptei politice și economice moderne, dezvoltarea ei istorică, începând cu epoca mercantilismului, aceasta naivă, și incluzând expresia clasică a egoismului național și terminând cu imperialismul modern, Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ то не не не видѣть здѣс напраженной мировой брога, в количения остающий или избѣади избѣад брога зъ строя Prin urmare, egoismul național, sentimentul de autoprotecție național-stat (așa, dacă ai grijă de o familie îngustă, îți pasă de bunăstarea familiei tale) este necesar să devii norma de guvernare a politicii, virtutea politică Căci asupra noastră revin responsabilități și responsabilități, așa cum sunt în fața celor dragi, precum și în fața urmașilor lor Но и здѣс насъ подстерагает конфликтъ высшихъ и низшихъ нормъ Pentru că în grija organismului național, în slujba egoismului național, este prea ușor să treci granița, iar atunci politica devine doar un război internațional, iar națiunea învingătoare însăși se naște într-un prădător Prin urmare, este nevoie de corectare și există auto-reținere națională, asceza națională ar trebui să fie întotdeauna vigilentă Dar chiar și în ciuda acestor conflicte, sarcina creării statului și a puterii economice, deși este infinit de importantă, nu este prima Nu de dragul asta, pentru a гирѣть și собирать гиръ, pentru a amenința fiecare adversar cu pumnul blindat, există naționalitate în istorie Если здоровье есть благо и кобота о немъ недвижимость, то не нежабу ѣвд зобу ѣвд зобу о зобу о зобу о зобу о зобу о зобу о злеро о злабу ѣвд ать высшей или иникной нормой обедения И если подобные цѣли станию господствующими, производить нараственное, а затѣмтю и затѣмтю водствующими При етомъ идеальные цѣли уходятъ вдал, а совѣмъ

неидеальный их заслоняють в созна Conflictul dintre spirit și "carne" este reprodus aici scară naţional-guvernamentală Рядомъ с национальнымъ и государственнымъ единениемъ людей стоитъ еще економиьнымъ и государственнымъ единениемъ людей стоитъ еще економическая помическая писоного я на "классовыхъ интересахъ " Există o diferență larg răspândită care pune clase naționale mai înalte "Proletarii nu au patrie", "proletarii din toate țările, Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV ,- cărora nu le cunoaștem aceste lozinci în zilele noastre Este imposibil să se reducă puterea solidarităţii de clasă şi a acţiunii unificatoare a intereselor economice comune şi a luptei pe acest pământ Și totuși, cu toate acestea, naționalismul este un puternic sentiment de clasă, iar în realitate, în ciuda întregii ideologii proletare, muncitorii sunt încă mai strâns legați de colegii întreprinzători decât de proletarii străini, așa cum se știe în cazul unui conflict internațional Nu vorbesc despre faptul că viața economică se desfășoară în cadrul statului național (indicația acestei legături este meritul etern al Pr Lista), dar chiar și cele mai importante clase există în cadrul națiunii, și ea nu este împărțit în părți Poslѣdnee если и возможность, то only какъ часологический патологический Экономическиа группировки коренциаться вы измѣнчивыхъ внеѣшнихъ удоблиях жирих жирих жизнип; naționalitatea este numerală, rădăcinile ei sunt adâncite în acest fundament empiric Oamenii nu se nasc, ci sunt făcuți de proletari sau capitaliști; они мугать перемѣщаться на социальной лестницѣ, сынами же даннаго народа люди родиа льной лестницѣ Există o cultură națională, o cultură națională, o limbă națională, dar lumea nu a văzut încă o cultură de clasă Nervii solidarităţii naţionale pătrund prin armura separării de clasă Dacă acest lucru nu este cunoscut în condițiile obișnuite de viață, este doar din același motiv pentru care un munte jos poate fi acoperit de un munte înalt la o distanță apropiată, dar devine vizibil dacă te retragi de el câțiva pași Clasa este o relație externă de oameni, care poate da naștere unor tactici comune, poate determina comportamentul, în conformitate cu norma interesului de clasă, dar nu unește oamenii din interior, ca o familie sau ca o națiune Doar națiunea stă între individ și umanitate, iar noi participăm la lucrarea universală a umanității ca membri ai națiunii *) Sr Объ етомъ мѣткия суджения А Бердяева вы предисловіи к его книгѣ "Духовный кризисъ интелигенции" Спб Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ III Naţionalismul se manifestă în creativitate culturală Culturile nu au urmat, desigur, otozhestvlyat с новѣйшей образованностью, deoarece creativitatea culturală nu este originală și veche Cel mai puternic instrument al culturii, în care este imprimat sufletul națiunii, este limba (nu degeaba limba slavă desemnează în mod direct și desemnează națiunea, și nu degeaba Turgheniev a înțeles clar că "marea limbă rusă nu poate fi dată decât marilor oameni" Deci națională, care este limba, în primele etape ale istoriei se dovedește a fi o credință națională, care se reflectă în folosirea cuvântului național: creștini sau ortodocși și ruși Ele exprimă conștiința de sine religioasă a întregii națiuni Caracterul național al religiei nu este, desigur, nimic universal și nu este mai puțin, credem noi, că legătura dintre religie și naționalitate este încă insuficient apreciată Manifestările sincretismului religios și presupusa migrare a credințelor religioase, cu atâta fascinație și chiar entuziasm, sunt căutate de știința modernă, în niciun caz nu neagă acest fapt, mai degrabă se poate spune chiar despre ele că excepțiile nu fac decât să confirme regula generală În plus, chiar și manifestările inevitabile, și nu doar asumate de sincretism religios,

presupun deloc împrumutul mecanic al noutății străine, ci o oarecare asimilare, un proces organic, Biblioteca "Runiverse" С BULGAKOV G> чего не приятинъ во нимание в вървонный мѣрѣ istorici moderni Din punctul de vedere al acelei înțelegeri realiste a națiunii la care aderăm, aceste religii naționale reprezintă pașii revelației naturale, atingerea lumii divine, ale cărei raze sunt refractate prin prisma sufletului național și a lui specific perceptii И богословие еихъ религий, или ихъ иjологий использовать симобилеческимъ врезеъъземхъземхозовать производний и равностий În fine, dacă vezi în ea doar mituri sau fabule, atunci manifestările sincretismului religios primesc o explicație foarte simplă: se reduce aproape la constatarea împrumuturilor și influențelor literare Dacă respingem această înțelegere complet neștiințifică și în mare parte ireligioasă a naturii religiilor naturale (sau "păgâne") și vedem în ele în primul rând experiența religioasă cunoscută și sistematizarea acestor experiențe, atunci problema sincretismului religios capătă o cu totul altă formă caracter, iar o întrebare independentă iese în prim-plan despre condițiile interne ale acestei asimilări sau asimilări a unui element religios cu altul Ea conține revelații ale adevărului absolut și, prin urmare, este liberă de limitările naționale Totuși, chiar și aceasta, fiind supranațională în conținut, rămâne non-beznarod în modul de asimilare Ea se îndreaptă către persoană, cărui fel de națiune nu a aparținut, cu una și aceeași veste bună, creează numele omului comun supranațional Dar această persoană rămâne o persoană vie, concretă, îmbrăcată în carne și oase istoric național Единое благовѣстие качидся слышить про-своему вы переводѣ языкъ своей национальтной национальтной вдиональтной вы своему также просвоему Вселенская проповѣд Евенгалия не делаеть человѣка абстракт- Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ нымъ, обезличеннымъ existență; душа каждаго по-своему вибрируеть вы отвѣтъ на зовъ Воскресшаго Prin urmare, observăm și în istorie că creștinismul este perceput și realizat în viață prea național: s-a stabilit - și foarte devreme - caracterul național special al bisericilor locale, iar această diferență a dus în cele din urmă la marea schismă dintre bisericile răsăritene și cele occidentale Nu vrem absolut să reducem diferențele religioase (mai ales în contradicții atât de fundamentale precum cele dintre creștinismul bisericesc și protestantism) la diferența de tipuri naționale, cu atât mai mult sunt posibile religii diferite, deși, în adevăr, doar sub forma excluderilor народа (немцы) Dar nu este de mirare că ei sunt încă într-un anumit caracter național Даже вы предѣлахъ оного и того же вѣроисповѣдания чувствотся ети нациальный черты Prin urmare, expresia slavofilă "Hristos rus" poate fi înțeleasă printre altele și în sensul faptului că diferitele naționalități, ca și în realitate, sunt diferite între ele, fiecare în felul său îl percepe pe Hristos și se schimbă din această percepție și fără nicio religie) nu numai despre Hristosul rus, ci și despre grec, despre italian, despre german, precum și despre sfinții naționali și anume Hristosul nostru rus, Sfântul Serafim și Sfântul Serghie, mai degrabă decât Hristos lui Bernard de Clairvaux sau Ecaterina de Siena sau chiar Francisc de Assisi, în care adevărul universal este perceput, este acceptat Biblioteca "Runiverse" s BULGAKOV Și tocmai această capacitate de a percepe plinătatea divină într-un mod cu totul special, de a distinge propria sa lumină specială de pleroma divină, și aceasta este ceea ce este cel mai de preț și mai important în natura naționalismului pentru o viziune religioasă "Sfânta Rusia" este acea latură a sufletului poporului rus, pe care îl percepe pe Hristos și Biserica și care, în raport cu întreaga viață națională, este sfântă,

care este sfântă în întuneric Глубоко ошибочно то противопоставление, которые общее дѣлается нереѣдко между нацио вление ческимъ Общечеловѣческое может имѣть двоакий характеръ-abstraktnochelovѣческаго, bezlichnogo и внецать нецацолого, нецацолого человѣческаго, individual и nationalnogo În primul sens al bunului simț, va exista orice invenție tehnică, pusă în circulație generală, adevăr științific, odată stabilită și făcută comună Iar tehnica vieții, cea care se numește cultură străină, și știința teoretică și aplicată aparțin în egală măsură acestui tip, fiind posesiunea anonimă impersonală a unei singure umanități, multi-armatele Briareus, care în existența sa colectivă generează și dezvoltă atât acest lucru "tehnică" și această "știință" Aici naționalitatea se manifestă relativ slab, la fel ca și gradul de dotare generală sau abilități speciale, și are o semnificație mult mai mare odată cu această epocă culturală, stadiul dezvoltării istorice În al doilea sens, obținem universalitatea individualității noastre, fie ea personală sau națională: atunci când Nietzsche aruncă din el însuși bucățile uscate de sânge și bilă, își dezvăluie sufletul chinuit, când Goethe creează în ultimul grad un asemenea produs național în limbaj și spirit, ca "Faust", nu ne îndoim că acesta este un obshchelovѣcheskoe dostoyanie, care, în același timp, ar fi putut fi născut numai din spiritul individual și național Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ Nesomnѣnno, что на языкѣ Esperanto никогда не будетъ паспанијан ни Faust, ни иму прикладное продуверіе Замѣна концеретного Іюню абстрактным гомункулъ, к частью, провечается не такю абстрактным гомункулъ, к частью, провечается не такчается не такъ леглозму ни леглозму нчастью ветъ преднему в область внеѣшней културы, техники жизни Все же культурное творчество, создающее духовные цѣности, конкретно и национально Ето положение может цитаться в приветствую время общепризнаннымъ регистрация истени страция иствую время общепризнаннымъ тораго для вѣхъ всъхъ всёхъ вънерню зремя в приматуются и приятуются ея соками Гораздо сложѣе и пронѣе обстоить дѣло с той дѣятельностью человѣческаго дутхова, кохова, колостью областямъ, t -e atât în mod abstract uman cât și în concret uman Înțelegem filozofia Fără îndoială, există părți sau probleme ale filosofiei, care se îndepărtează complet de domeniul științei, de exemplu, logica, metodologia, problemele private de teorie și cunoaștere (altele decât cunoștințele de bază și centrale ale naturii și adevărului) Aici au doar o diferență de vârstă culturală și, desigur, mai multe națiuni tinere se află în relația de ucenicie cu seniorii În acest sens, desigur, este necesar să recunoaștem direct (da, din câte știu eu, nu a fost negat niciodată de nimeni), că tânărul filozof rus trebuie să învețe de la cel mai matur occidental și, în general, este necesar să fim conectaţi la mişcarea gândirii filosofice a lumii (Acest gând simplu pentru ultima oară începe să fie anunțat ușor nu în calitatea întregului program filozofic) Cu toate acestea, sunt epuizate aceste sarcini ale gândirii filozofice? Въ отвѣтѣ на этотъ вопросъ neizbѣжно скажется то обностое раличие философоскихъ neizbѣжно скажется то обностое раличие философоскихъ despre care am vorbit, realist, realist și realist la început Для идеалистическаго иллюзионизма ("transcendentalismul"), sarcina filosofului este epuizată prin prelucrarea logică a celor anterioare; nu există experiență și probleme ale teoriei cunoașterii Biblioteca "Runiverse" С BULGAKOV шена вы качествѣ таковой ониясьъ nationalnyхъ chertъ *) Но философия имѣетъ и ния, творческиа задачи, обpажающия ее с религией и искустомъ Ea se străduiește să construiască o lume întreagă a păcii, care își are baza într-o lume a păcii Se hrănește și din rădăcinile mistice ale

existenței, iar în creativitatea sa este necesar să se manifeste o individualitate națională determinată calitativ Aceasta se va spune și în predominanța problemelor preferate, și în modalități speciale de abordare a acestora, în direcția specială a intereselor filozofice Пользуяс вредъемъ марксизма, можно какзать, что философия ести идеология метафиѱыгичезать опредѣляется Философское сознание În cele din urmă, toate lucrările semnificative ale minții filozofice naționale sunt în mod necesar din moștenirea umană generală, dar acest lucru nu-l împiedică pe Platon sau Plotin să fie greci adevărați, iar Kant (sau chiar Rickert) un german tipic, precum și James - cu el picioarele la cap un american Cu o asemenea înțelegere a sarcinii filozofiei și a naturii ei, este destul de potrivit să vorbim despre filosofia rusă, deși era încă foarte tânără în comparație cu cea europeană, iar la primii pași și începuturile ei îi place să găsească și recunoaște pe plan intern trăsăturile sale naționale Acest lucru nu înseamnă că nu există un adevăr filozofic unic Dar este de altă natură, care este științifică; nu este abstract, ci concret, iar în diferite aspecte poate fi înțeles Este imposibil să negați posibilitatea ca această concentrare iubitoare a atenției asupra propriei patrii să îndepărteze sau să slăbească atenția asupra lucrării gândirii occidentale într-un moment în care o școală străină este încă atât de necesară, dar nu mai puțin firesc există o altă teamă că elevii acestei școli se vor transforma în "elevi eterni" , не желающихъ или !) Съ наибольшей прямолинейностью эта точка зрѣния была врея г Яковенко вы статѣ "О задачах философии вы России" ("Рус Вѣд ", apr) Biblioteca "Runiverse" ИЗЪ РАЗМЫШЛЕНІЙ О НАЦИОНАЛНОСТИ deja incapabili spiritual să se întoarcă în patria lor Puterea culturii occidentale, vechimea ei evidentă, vârsta ei într-o asemenea măsură, este pusă în fața capitulării sale, iar până acum trebuie să lupte mai devreme cu înclinația spre aceasta din urmă decât cu naționalismul cultural Și de aceea, trecând la vechea dispută dintre slavofili și occidentali, ne amintim cu recunoștință involuntară cum meritul deosebit al slavofililor în fața culturii ruse a fost tocmai despre isprava lor de credință națională Era necesar ca generația noastră să-și moștenească educația filozofică largă și de bază, dar apoi, pentru a se înarma cu ea, să-și continue opera culturală națională До сейх поръ нашему обществу не удается не доставкать духовнаго равновѣсия в своеместву не удается не доставкать духовнаго равновѣсия в своемовѣсия в своеместву налсимьнъ налсавкать Ca și până acum, este protejată de cosmopolitismul raționalist al inteligenței sale și de naționalismul militant al sferei de guvernământ și al partidului de guvernământ În materiile de cultură, unde este timpul să intrăm într-o eforturi pentru autodeterminarea națională și conștientizarea de sine, încercăm mâna noastră la sentimente cosmopolite sau occidentale; какъ ченъъъ и винляндский дuter ian Calea Među тѣмъ, care ne este indicată cu autoritate de istorie, ar trebui să ne conducă la ascensiunea patriotismului cultural și la slăbirea naționalismului politic Națiunea rusă va rămâne, desigur, și trebuie să rămână un stat în statul rus, dar aceasta să fie prima poziție între națiunile egale și libere din punct de vedere politic, unite printr-un stat comun, o casă comună Национализмъ у насъ убивается patriotismъ и косвенно направится космополитизмъ, а въ этомъ посмъ,в посмъъ посмъъ оче, находитъ свою * Biblioteca "Runiverse" C BULGAKOV духонную опору воинствующий национализмъ Se obține un cerc vicios Cu toate acestea, în această relație, pentru ultima dată, există o oarecare îmbunătățire Въ образуванномъ обществѣ какъ испос намедаъ пробуджаться национальное самониезнаносоз Emu accountivo prokljadja

sebѣ dorugo printre prejudecăți, ridicate de naționalismul nostru oficial și de prejudecățile cosmopolite sau occidentale Dar trebuie să prețuim mai mult acest lucru, deși suntem slabi, dar cu propriile noastre rădăcini culturale, pentru că numai iubindu-ne sincer țara și străduindu-ne să-i fim fideli putem lucra cu rod la crearea unei culturi naționale și, în măsura în care avem puterea, pregătim stabilirea unor sarcini înalte, pentru care credem; призванъ нашъ билохой народъ С Bulgakov Biblioteca "Runiverse" Berkli kak' rodonachalnik' sovremennago immanentizma Pentru asta, pentru a pune legătura internă a lui Berkeley și a filozofiei imanente, trebuie să încep puțin de departe ■ ■ Schelling spune: "În noua filozofie, nu există nicio înțelegere a naturii" Această poziție paradoxală ascunde în sine un gând profund Dacă abordăm noua filozofie cu o analiză din punctul de vedere al acestei poziții, vom vedea că principala trăsătură a întregii noi filozofii, în contrast cu cea antică și cea medievală, este că noua filozofie nu recunoaște natura în ea întreaga întindere și în toți reprezentanții săi cum este asta? Și este posibil să spunem că întregul curs de dezvoltare, toate detaliile și curbele tipului principal al noii minți europene (și, de asemenea, cele noi) sunt predreshashyatsya prin această recunoaștere Bacon și Descartes - sunt două genii care, cu puterea lor deosebită, și-au insuflat în ei înșiși principalele tendințe ale noii gândiri și strălucirea scrierilor lor, care aveau să despartă pentru totdeauna noul timp de antichitate și de Evul Mediu Descartes, cu o forță de spirit incomparabilă, pune bazele acelei viziuni mecanice asupra lumii, care se dezvoltă și se detaliază doar pe parcursul a trei secole și care chiar și în secolul XX este principala și dominantă Biblioteca "Runiverse" B E P n ъ tip de gândire științifică și construcție supraștiințifică Bacon, cu mare succes și faimă neobișnuită pentru un filozof, devine teoreticianul și profetul acelei cuceriri practice a naturii și dominație utilitaristică asupra ei, care a dat roade atât de magnifice în mod absolut excepțional și unic în întreaga istorie a omenirii creșterii europene industria si marsul de succes al civilizatiei materiale a Europei peste toate tarile ei ѣata Какъ механическое миросозерцание Descartes, такъ боевая завоевательная философия Баконцания Бакорана вей наховая и с разныхъ стронъ, что прияютьъ с природый, какъ стучимъ, т -е cu ψύσις vie a antichității, plină de eyos'ov organic, entelehie creatoare, logos spermatic și cu aceeași natură vie a arhetipurilor de patristică și srednevѣkovya, o natură creată, creatoare, care nu este în niciun caz epuizată de ceea ce deschide în sine pentru om și duce o viață independentă, profund ascunsă și misterioasă "Orașul nostru principal", spune Bacon, "este fundamentul naturii muncii și nevoilor omului " природѣ, este posibil să-l gestionăm"') Dar această ascultare nu este păcătoasă, ci diplomatică Este necesar să fii adaptat mental la procesele profunde și complexe ale naturii doar pentru a o stăpâni cu secrete și chiar nu secrete, și "secrete"), iar stăpânii să-i facă să servească există multe открытий, și ети открытия очень полезни, процему что очень что областьють господство и благососоставѫенлесосостоя) N O carte II § z i) N O carte I, §) N O carte I, § ·) N O capac P, § Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН CONTEMPORAN IMMANENT Este o natură practică și, se poate spune, ignorată pragmatic, așa cum este, concluzia teoretică a filozofiei mecaniciste a lui Descartes Если Бекономъ природа, какъ сущее не принзяется фактические, то Descartesъ не можетъ сущее не принзяется фактические, то Descartesъ не можетъ сущее не принзяется фактические, то Descartesъ не можетъ сущее не принзяется фактические Lucru de gândire непереходимою прапастью

отделяется отъ lucru extins Lucrul extins,-t -e întreaga lume materială, naturală, este o întindere pură, lipsită de orice energie și de toate formele de existență fizică Un lucru extins - în esență pasiv, inert Dar fiind așa, a fost lipsită de toată viața în ea însăși Не имѣя же никой жизни в себѣ, природа есть чистый объектъ и ни въ какомъ смъсъ смъсъ El nu poate fi recunoscut ca atare La fel ca Bacon, la fel și Descartes, participând - primul practic, al doilea teoretic - la o mare detașare istorică de natura a ceea ce există, au rămas într-o deplină și dulce ignoranță a acelor consecințe distructive, care decurgeau inevitabil din principiile lor de bază Atât Bacon, cât și Descartes nici nu bănuiau ce revoluție colosală, de lungă durată, de mai mulți ani, atât în domeniul gândirii, cât și în cel al vieții, au început cu marile lor lucrări Atât Bacon, cât și Descartes erau la fel de convinși că totul rămâne în vechiul mod, iar natura etc внеѣшний миръ, продајеът естьовать и вѣчно будетъ естьовать такъ же неколебјеът естьовать и вѣчно будетъ естьовать такъ же неколебетель stabil, какъ она въ их сознании În asta s-au înșelat profund! Voltaire a vorbit: "II û a des devils, qui ne cedent à aucun exorcisme; celui de la logique par exemple", și cum au vrut Descartes și Bacon ca totul să fie lăsat în vechiul mod, - diavolul logicii, în funcție de schimbarea principală, cei mai importanți vorbitori dintre care au fost Bacon și Descartes, - produs în dezvoltarea ulterioară a gândirii filozofice a Europei toate o serie de schimbări neașteptate, paradoxale și neașteptate Biblioteca "Runiverse" В ЕРП Dacă natura nu există, cum există, dacă este pasivă, inertă în sine, dacă este în esență lipsită de viață - atunci ce reprezintă ea întreaga lume materială? Care este materia care stă la baza tuturor proceselor materiale ale universului? Pentru Descartes, materia este absolut pasivă Dar în toate acestea există cu adevărat și absolut Ведомые диаволомъ логики окказионализмъ и Мальбраншъ начаниъ фильмуть программие Dacă materia este doar pasivă, atunci toată activitatea, toată cauzalitatea efectivă, va fi transferată lui Dumnezeu și spiritelor finite înzestrate cu liber arbitru Dar atunci problema este doar o colecție de cauze accidentale Apoi cauzalitatea materialelor pro цессовъ, какъ таковыхъ, окказюналистика, т -е Această cauzalitate nu există în sine și este fantomatică Chiar și un pas și o fantomă vor apărea nu numai din cauza proceselor materiale, ci și materia în sine Материя не участьеъ - вотъ послѣдовательный, продакосланѣйший иводъ неизбѣжно вослѣдовательный, продакосланѣйший иводъ неизбѣжно вослѣдовательный артовскаго negatinia природы, какъ сущаго În mod curios, necesitatea acestei concluzii, în afară de necesitatea internă a gândirii, este dovedită istoric de ceea ce este în același timp, independent de celălalt га, пришли с двухъ сторноъ три вічениеъ Философа: I John Norris, care s-a alăturat tradiției platonismului și prekloneniem înainte de Malbranshem, în "Rezoluția iubirii divine" a vorbit: "Gândește-te la ce este un lucru mort și inert materia, cât de săracă și goală este lumea materială" Aceasta este o ficțiune perfectă Un bărbat trăiește printre iluzii și înșelăciuni" J) Артуръ Кольеръ - также сообщениявший увлечение платонизмомъ с картезианствомч, înțelegând problema Malbransha, cum înțelegeți materia ть принциально нетияеть тестование внешняго, т -е un miracol material în munca lui) Lyon L'idealisme en Angleterre au XVПI siècle p Biblioteca "Runiverse" СТ ГКЛИ КАКЪ РОДОПАЧАЛІІ СОВГЕМЕШІ ІММАРЕРТ Claris universalis, care poartă un subtitlu caracteristic: "Noua descoperire a adevărului, constând în dovezi ale inexistenței și imposibilității unei lumi universale") - Geniul episcopului de Cloyne, Berkeley, din orice legătură cu platonismul și aparent fără nici un aer

al lui Malbransha, numai în virtutea logicii sale interne, într-o serie întreagă de scrieri strălucite dezvăluie cu succes toată absurditatea acelui concept mort de materie, ceea ce a fost confirmat în unele dogme non-filosofice, ca în cartezianismul continental, precum și în empirismul englez Locul mare, excepțional al lui Berkeley în dezvoltarea unei noi filosofii constă tocmai în faptul că el, cu o claritate extraordinară, și-a prezentat descoperirile sale psihologice și filosofice minore marilor Descartes și lui Bacon și, cu un curaj izbitor, a făcut o intervenție necesară și la în același timp concluzie paradoxal neașteptată Acum am conturat acum solul spiritual pe care a crescut filosofia lui Berkeley, putem prezenta cu mai multă claritate principalele trăsături, ca să spunem așa, relieful intern al viziunii sale asupra lumii La Berklee, a fost uimit de originalitatea rară și prospețimea gândirii Еще студентомъ Тгипіѣу college'а въ кротихъ, но рѣзкихъ чертахъ набрисаетъ онъ онъ онъ онфи онъ онхъ софии и въ самомъ концѣ замѣтокъ пишетъ: "Къ такимъ мыслямъ я имѣл неизяснимое стремление с самаго дѣтства) Toate scrierile sale sunt, prin urmare, impregnate de o rară unitate de idei și de conexiune internă) Cheia universală sau o nouă cercetare după adevăr, fiind demonstrația inexistenței sau imposibilității unei lumi exterioare Londra · Ета книга стала библиографич raritatea Шешенбах даетъ переводъ въ своемеъ Sammlung d vornehmsten Schrifststeller die die Wirklichkeit ihres eigenes Kõr-pers ünd der ganzen Korperwelt leugnen) Cotnmohplace bookbusq p lui Fraser Biblioteca "Runiverse" В Р Н Т> Schopenhauer a spus cu mândrie: "filozofia mea este asemănătoare cu un stovratnym θivamъ: în ea este posibil să pătrunești din toate părțile și prin fiecare poartă pentru a ajunge în centru" Dacă filosofia lui Berkeley nu are o sută de porți, atunci, pe lângă cele secundare, este posibil să notăm trei intrări principale în ea, iar fiecare intrare este de fapt condusă chiar în centru Aceasta este, în primul rând, o teorie "nouă", în al doilea rând, o critică a ideilor abstracte și, în al doilea rând, este răspândită între idealurile proprietăților secundare la cele primare I Въ г , т -е за год до обнародования своего главнаго Философскаго сочинения "Трактата о началех челалех челофскаго сочинения" хлѣтний Berkli вупусаетъ "Новую теорию зрѣния" Deși imaterialismul său era deja consacrat, a dorit să efectueze cercetarea pur științific etc внеѣ связи с своимъ общимъ философскимъ мировоззрѣниемъ "Pentru a face mai ușor de înțeles principiile teoriei noastre asupra vederii, ne-am gândit că este mai bine să lăsăm în urmă substanțe necunoscute, cauze externe, agenți sau forțe, să nu tragem nicio concluzie despre lucruri care nu constituie obiectele observației noastre și De asemenea, pentru a nu le face o bază pentru niciuna, este interesant că spiritul timpului a vorbit chiar și în cercetarea pur științifică, iar rezultatele opticii fizice s-au dovedit a fi fundații mari, ferm adaptate pentru sistemul idealismului absolut Ideea de bază a teoriei viziunii lui Berkeley, adoptată cu entuziasm și dezvoltată în detaliu de psihologii englezi din secolele al XVIII-lea și al XIX-lea, este că irelevanța lumii materiale, distanța, dimensiunea obiectelor și poziția lor în trei -spaţiul dimensional nu constituie un obiect de viziune direct şi primar Смѣна свѣтовыхъ впечатлѣний - asta a fost dat direct ochiului О разстоянии и вигатуѣ предместовъ намъ горовитъ пе зрѣние, а осяжание Dacă orbul și-ar fi primit brusc vederea, el *) Teoria vederii § Grimm Geschichte d Erkenntnissproblems S Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОПАЧАЛІН CONTEMPORAN IMMANENT Nu puteam distinge cu ochii un cub de o minge Numai asociind senzațiile sale tangibile precise cu noi spectatori neopredѣellennymi, el ar învăța cu timpul și

cu ochii să perceapă diferențele dintre o figură și alta Berkli mai târziu cu triumful s-a putut referi la celebrul experiment cu orbul Chislden, care a confirmat rezultatele analizei sale psihologice Ce vezi într-o astfel de situație? Все что даетъ зрѣние - это что ное, какъ в изѣстномъ порядкѣ разположенные ряец пехные ряцо ное, какъ в изѣстномъ порядкѣ разположенные ряцо ное той вовать намъ, что сейчаъ посјдуютъ такан-то осязательный ощущения Зрѣние не открываеть не открываеть не объективнаго в вещах Зрѣние Зрітельный стомболизмъ имѣетъ для Беркли numai scop practic: ориентировать насъ вы нашихъ же нашихъ женте осли зете осли зеркли щущенияхъ Dar osiyazane? горовить ли оно что-нибудь о вещах? Sau este simbolic? Și servește semne și doar orientează? Задать этотъ вопросъ, межатиъ печать в саму сердцевіну философии Беркли A doua rădăcină a idealismului lui Berkley - în critica sa asupra ideilor abstracte În acest punct, el diferă în mod clar de Lokkom, care credea că posesia unor idei abstracte generale distinge mai mulți oameni de animale "Dintre toate principiile false care au fost vreodată recunoscute în lume, niciunul nu are o influență atât de profundă, răspândită și, în același timp, atât de dăunătoare ca prejudecata, încât să putem avea idei abstracte comune Această învățare a servit ca o sursă de mare confuzie și confuzie bezchislennyh în toate ramurile cunoașterii" *) ГўВўГўВт, что, оставляя безъ нимания trăsături distinctive ale lui Petru, Iacov, Ivan și ținând doar numele comun, Princ de zumzet stiu § Biblioteca "Runiverse" B E G II T> ne putem forma ideea abstractă a ființei umane, a naturii umane, a umanității Treptat, ne ridicăm la acest nivel de generalizare, putem compune idei și mai abstracte despre viață, lucruri în general "Dețin ei alți oameni", a spus Berklee, "cu o abilitate atât de minunată ar trebui să-i întrebăm noi înșine despre asta") "Pentru mine, este imposibil să compun o idee abstractă a mișcării, diferită de corpurile în mișcare, - mișcarea, care poate fi rapidă, nici lentă, nici curbă, nici dreaptă, și același lucru se poate spune despre toate celelalte idei abstracte " Pentru a fi clar, voi spune că sunt conștient de mine ca fiind capabil de a distrage atenția într-un sens, și anume, atunci când consider anumite părți sau calități separate, în special de altele, cu care ele sunt, de fapt, legate într-un anumit subiect, dar fără de care pot exista în realitate Dar o neg, ca să pot extrage unul de la altul asemenea calități, care nu pot exista într-un loc atât de separat, sau pentru că îmi pot forma un concept comun, trăgându-l dintr-o metodă privată) Итакъ, отвлеченный идеи есть выдумка школъ Acestea sunt cuvintele în spatele cărora nu există realitate Dar care este problema odioasă a lui Berkeley, cum nu este o idee abstractă? Развѣ материя какъ таковая дана вы какомъ-нибудь опытѣ? Numai obiectele sunt date concret A materiя есть продуктъ отвлечения, главентиния, или-что для Беркли тождественно- вымысла Materia este deci doar un nume: - și cum un nume nu conține nicio zeitate în sine? Existența ei este, de asemenea, fantomatică, la fel ca și existența fantomatică a unui triunghi, care nu era nici echilateral, nici inegal, nici egal ') Ibid § ·) Ibid §) Ibid Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН СОВРЕЫЕНН IMMANENT бедреннымъ, nici неравнобедреннимъ Ca orice idee abstractă, materia este plină de cele mai contradictorii și se exclud reciproc și deci nu numai ea poate fi recunoscută ca existentă, dar nici măcar nu poate fi recunoscută ca fiind concepută · În al treilea rând, se poate spune că rădăcina cea mai esențială a idealismului este înțelepciunea lui Berkli Chiar și în antichitate s-a recunoscut că astfel de calități precum culoarea, sunetul, gustul există numai în noi și nu pot fi recunoscute prin determinări obiective ale lucrurilor

Galileo și Descartes au acceptat acest lucru ca pe un coșmar și, în urma lor, Locke a produs o distincție cunoscută între calitățile primare și calitățile secundare Dacă calitățile secundare - цвѣтъ, sunet, gust, miros, temperatură - sunt subiective, atunci calitățile primare - întindere, densitate, figura, mișcare, număr - sunt transsubiective Если первыя воратьъ numai o нашей объявление ощущения, то вторыя вѣрно производя тъ тоь четом чение ощущения вещах Berkeley a găsit această diferență profund de neconceput Pe ce se bazează? De ce căldura sau frigul sunt subiective, iar forma sau dimensiunea obiectelor este recunoscută ca obiectivă? Oare pentru că corpul, care pare cald la o mână, pare rece pentru cealaltă? Dar figura și dimensiunea obiectelor nu diferă în diferite distanțe sau în diferite structuri ale ochilor? Turnul pare rotund din exterior, dar la o privire mai atentă se dovedește a fi patrulater Care este diferența dintre calitățile primare și cele secundare? Berklee consideră o calitate primară ca alta și nu găsește nimic Движение измѣряется временаъ, время же есть данное subiectivativenoe Rezistența este recunoscută prin aceea, starea spirituală, care o provoacă în noi O condiție spirituală este опиать-taki dată subiectiv Cât despre spațiu, aceasta este o analiză psihologică Biblioteca "Runiverse" B E P n ъ ideile din "Noua Teorie a Viziunii" au arătat deja că spaţiul este separabil Elementele sale constitutive pot şi trebuie reduse la date subiective Dar dacă calitățile primare sunt și subiective, atunci ce rămâne din întreaga lume materială? În ce se transformă universul, dacă totul, tot ceea ce știm despre el, nu este altceva decât o imagine subiectivă care crește din capacitatea noastră de a simți, fertilizată de reflexe și obiceiuri închise? Suntem deja în centrul lumii Berkeley Diavolul logicii a înființat Berkeley în orașe curioase Въ чемъ составлетъ, чѣмъ исчерпивается истестование материалых вещение, т -е existența tuturor minunilor exterioare "Vorbesc despre masa pe care scriu, nu e nimic acolo" Aceasta înseamnă că îl văd și îl ating; Dacă aș fi fost în afara cabinetului meu, aș fi spus și că masa există, gândindu-mă că, fiind în cabinetul meu, o pot percepe, sau că orice alt spirit ar putea să o perceapă efectiv Здѣсь былъ запахъ-ето межадиђ его обоняли; былъ звукъ-значитъ его шилии; были цвѣтъ или Фигура-значитъ они были воспринять зрѣниемъ или осяжанемъ" *) Într-un astfel de caz, întreaga lume materială există exact atât cât este percepută Existența lucrurilor materiale este epuizată de percepția lor Для нихъ бытъ - înseamnă a fi perceptibil) Berkli umѣetъ бътълъмъ și primul din istoria noii filozofii ъ opredъlennostyu voievodit: "Cred că întreg corul ceresc, și toată frumusețea pământului, într-un cuvânt, toate lucrurile care alcătuiesc universul, nu există în spirit") !) Ibid § з·) Ibid § ") Ibid § Biblioteca "Runivers БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН CONTEMPORAN IMMANENT "Există amintiri surprinzător de răspândite printre oameni, precum case, munți, râuri - într-un cuvânt, toate obiectele perceptibile au o existență naturală sau reală, diferită de percepția lor de către minte " Dar care sunt obiectele menționate mai sus, nu lucrurile care sunt percepute de noi în simțurile noastre? и что же мы прекраёемъ, какъ не наши провения идеи или ощущения? и не будетъ ли полнымъ противорѣчиемъ допустить, что какое-либо ихъ сопоциание и сопоциание источиемъ допустить процевъемымъ?" x) Но что такое в таком случаѣ материя, та материалъ-' ная станция, которая такъ нужаѣ материя, та материалъ-' ная станция, которая такъ нужаѣ материя, былалка былату, былалкъ ку? Которая для некоторых типуву мышления заменила само Абсолютное? Concluzia lui Berkeley cu triumf și logică de fier este că această materie imaginară pur și simplu nu există Етотъ

метвый кумиръ, заставивший предъемъ передъ сообщение ценіальный головъ, еста виме, естобщение зъ бытія школьнаго отвлечения и новна вергнутая Анализом Berkli вѣчное бытii Cu lumea, cum ar fi îndepărtat un înveliș material greu, fără suflet, și toată existența exterioară este reprezentată ca fiind constând din cel mai subțire material: ideile Для того, что что размещение подъ идеами Aceasta nu este nici ideile lui Platon, nici conceptele filozofiei școlare Ideea lui Berkeley nu este reprezentativă, ci prezentativă Ea nu reproduce nimic și nu repetă nimic Ea este ceea ce este perceput Ona есть неразложимоконкретное торичание восприятия А такъ какъ восприятие есть то же, что сознавание, то идеа для Беркли есть то что сознавание Prin urmare, a spune că lumea este o colecție de idei - pentru Berklee, este la fel cu a spune: lumea este conținutul conștiinței) Ibid § Biblioteca "Runiverse" В Э Р II ъ Este clar, așadar, că idealismul lui Berkeley acceptă realitatea empirică a lumii exterioare într-o măsură mai mică decât filosofia lui Descartes sau Bacon A spune că Berkeley a fost mai himeric decât Descartes sau orice alt reprezentant al unei noi sau noi filozofii este complet greșit El a negat doar ceea ce a fost respins în principiu de întreaga nouă filozofie Къ уже совершившемуся нетигания он' припанциально не прибавляеть ни единой капли нетигания Kolitchestvenno ne umnožaya negatinia lui Descartes și Bacon, Berkeley îi oferă doar o formă logică mai perfectă Cel tăcut se pronunță cu voce tare, cel ascuns este scos la iveală Berkeley și-a dat perfect seama de unitatea sa deplină în problema realității lumii exterioare, cu toată filosofia sa modernă și, prin urmare, a insistat pe bună dreptate că filosofia sa lasă de asemenea indiscutabilă existența acestei lumi exterioare, precum și toată filozofia nouă Este curios că Berkeley considera filosofia sa mult mai apropiată de conștiința naivă decât orice altă filozofie El a subliniat această intimitate de multe ori și i-a scris și elevului: "Ne pečal-tesya" Nu vei pierde nimic, nici real, nici himeric Sunt pentru realitate mai mult decât orice alt filozof" El este sigur că, prin negarea substanței materiale, îi contrazice doar pe filosofii școlii, iar când alungă această fantomă, ca să spunem așa, nu este în stare să privească lucrurile simplu, coboară filosofia din cerul abstracției pe pământul vieții concrete și o întoarce conștiinței naive și naturale a întregii omeniri "Filosofii își pierd materia, matematicienii își pierd simțurile; profanează Dumnezeirea lor prelungită Radi Boga spune, что теряетъ остенноте человѣчество?") Соишпоп ploce book p Țigani § з) Ibid p Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛIН CONTEMPORAN IMMANENT Но если материи неѣтъ, что обоинаъ stability нашимъ восприятиямъ? Почему они не разыпаются на радъ беззвязных видѣний, бийший тѣмъ что бываютъ бываютъ бываютъ беззвязных видѣний? Почему вспрнятия наши негомѣрны и предстоять намъ въ видѣ связной, через картитистны дѣй? A ajuns la Berkeley prin logica analitică și direcția generală a minții sale (fără a vorbi despre detalii) a fost neobișnuit de consecință El a descoperit crăpătura ascunsă a noii minți europene cu o consistență de nezdruncinat până în punctul în care idolul materiei, care apăruse ca un surogat al naturii, precum Suschago, s-a rupt și s-a năruit în bucăți Dar, căzând în bucăți, idolul materiei cu dispariția ei bruscă nu l-a implicat pe Berkeley într-o iluzie de nepătruns și fără speranță? Если Беркли ■Фактический sumѣл вылюзионизмъ не пасть, то свою своду отъ илюзионизмо горунизмъ не пасть й În totală contradicție, atât cu principalele tendințe ale întregii noi gândiri, cât și cu tonul propriei sale filozofii, Berkeley a trebuit să folosească în mod serios rămășițele ontologiei, care era elementul principal al filosofiei antice și

conectată în interior cu aceasta filozofia părintelui Bisericii și Evul Mediu El a extras aceste rămășițe de ontologism din religiozitatea sa personală și, fără a uita imensa diferență dintre aceste două elemente ale filosofiei: ontologismul religios și raționalismul meonic, le-a unit cu integritatea personalității sale și unitatea credinței sale subiective, astfel încât ceea ce ni se pare a fi incompatibil din punct de vedere logic Iluzionismul Berkli a fost eliminat foarte simplu Dacă existența lumii materiale este epuizată de perceptibilitatea ei și, în final, se descompune în datele conștiinței noastre, atunci existența spiritelor, purtătorii de conștiință și percepția subiecților, este existența unui tip special , existența adevărată, irelevantă și absolută Какъ центры реальнаго воления "духи" переводыъ самостоял- Вопросы философии, кн ио; Biblioteca "Runiverse" с е в н ъ Нымъ тестованиемъ и, противая прочно в поциањ сихой производственный состаний, соотьн прочно в поциањ сихой производственный состаний, соотьн прочно простованиемъ ваемость тому внеѣшнему мір, корију использоваться numai o parte legală a acestor state interne Dar regularitatea lumii exterioare, strictă și necesară, depășește gradul de durabilitate și permanență a spiritelor muritoare individuale și nu poate fi explicată numai prin ele Există un Spirit Absolut, Atotînțelept și Atotputernic, care l-a eliberat din cer, precum și spiritul final, precum și lumea exterioară, percepută de ei și ca Conștiința Universală, care conține și păstrează întreaga lume de "idei", în care trăiește spiritul Toată consistența percepțiilor noastre depinde de Dumnezeu Fiecare senzație a noastră este un semn, un simbol, prin care știm cum trebuie să ne adaptăm la senzațiile noastre îndepărtate În existență , întreaga lume materială este un limbaj, un semn, simbolic, cu care Dumnezeu ne vorbește Constanța voinței Sale și direcția Sa comună Ele comunică lumii exterioare legile naturii, care sunt numite de noi legile naturii Berkeley nu sa oprit la asta În ultimii ani ai vieții, a citit o mulțime de Platon și neoplatoniști, iar în ultimii ani ai vieții sale, "Siris" a făcut, în esență, întregul său sistem îndreptat către platonism Dar el a râs de toată partea ontologică a istoriei sale, la fel cum Berkeley a râs de chestiunea cartezianismului Berkli însuși a considerat principala demnitate a filozofiei sale, acordul său cu credința, negația sa neclintită a credinței și scepticismul Dar deja Yum, foarte respectat de Berkeley, spune că și-a învățat scepticismul de la acest episcop evlavios; Юмъ безъ труда устранил все онтологическое изъ философии Беркли и холодно сделонь но сделонь низлонь низъ философии ичих вoводовъ Supuși "conștiința", "sufletul", "personalitatea" exact aceleiași analize ca și Berkley Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН CONTEMPORAN IMMANENT vernul unei lumi materiale exterioare, și urmând aceeași metodă, a ajuns la rezultate analoge: avem reprezentări clare doar despre percepții Substanța sufletească nu este cu totul diferită de percepție; prin urmare, nu avem cunoștințe despre substanța sufletului Sufletul se transformă într-un "mănunchi de percepții" Persistența și regularitatea percepțiilor depind doar de mecanismul asociațiilor La baza asociațiilor stă simpla Virtute El a pus-o în locul obiceiului Său Al cui obicei? Ce obicei? Este nu mai este un obicei cu o literă mică, - este o Privychka cu o literă mare În locul antichității cu o consistență remarcabilă, o nouă filozofie creează un mio meonic magnific De la Berkeley, trecând la filosofia imanentă modernă, trecem de la geniu, creativitate și concepte generale grandioase la muncă asiduă, munca de cabinet și la elaborarea detaliată, metodică, s-ar putea spune, ad-hoc a conceptelor nu create în mod creativ, dar găsite

gata- realizate în rutina filosofică a noii мышления europene De fapt, sub semnul imanenței, aproape toată filozofia germană se regăsește în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, cu doar câteva excepții Lange, Kogen, Avenarius, Vindelband, Rikkert - toți aceștia sunt im-manentiști ai apei pure Даже философия новѣйшаго католическаго модернизма называеть себя иманентизмом Въ больший нихнихи къ immanentiзму и русский философъ Лосский se află Но я остановлюсь только на той иманеннентной философии, которя сама себа называетъ иманеннентной философии, которя сама себа называетъ называетъ етзываетъ етзываетъ етзываетъ етимотъ етъ четыреъ reprezentanți principali: Shuppe, Leklera, Schuberta Zolderna, Remke, и котура с г имѣла своимъ organoмъ Zeitschrift für immanente Philosophie, издавшийся Кауфманомъ Biblioteca "Runiverse" В Е Р n ъ Cred că toate ideile principale ale filosofiei imanente sunt cuprinse în idealismul lui Berkeley Dar pentru a înțelege noua formă terminologică dată lor de reprezentanții filosofiei imanente, trebuie să spun câteva cuvinte despre Kant Какъ отнесся Кантъ къ меоническому мју о материальной дѣйствительности, созданическому мју о материальной дѣйствительности, созданности, созданическому нФилести? Какъ отнесся Кантъ к нетиганию природы, какъ Suschago? Къ мју онъ піобщился, negația a fost acceptată nu numai în volum complet, dar a fost adusă la ultimul posibilih-predѣlov Transcendentalismul lui Kant este ultima, veriga anterioară în negația naturii, precum Suschago, creație creativă a unei noi mitologii meonice extrem de originale Producând ceva asemănător cu ceea ce a făcut Copernic (aceasta poate fi numită isprava polomeiană a lui Kant), Kant a creat un sistem neobișnuit de profund de antropocentrism transcendental Pentru Kant a apărut un legiuitor absolut de toată natura, o ființă umană transcendentală Dacă pentru Berkeley lumea exterioară s-a transformat într-o astfel de iluzie, necesară doar practic pentru dezvoltarea spiritului și numită în mod legal și cu cele mai înalte scopuri ale unei bune Providențe, atunci Kant găsește în "Analitică" o explicație transcendentală atât a acestei iluzii, cât și a acestei iluzii lege для него вся безъ остатка исчерпивая вся безъ остатка исчерпываться добавленнося добавленнося вся безъ остатка исчерпываться добавленнося добавленнося вся вленнося вся вленность еѣшний природный миръ este o iluzie, pentru că nu există în sine, așa a adăugat Kant: o iluzie care este transcendental-necesară , pentru că nu există în sine, deci Kant și к этому прибавил-iluzie transcendental-ne-obhodimaya ') Proleg § Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛIН CONTEMPORAN IMMANENT Meonismul idealist al lui Berkeley și Yuma, transformându-se într-unul nou, este agravat și adâncit la nesfârșit de Kant Dar acestea sunt doar dorințele evlavioase ale lui Kant Меонизм по этосту невыполнимая точка зрѣния Niciun astfel de filosof transcendental nu s-a născut pe pământ până în prezent, care să nu fi început cu altceva (Kogen însuși pornește din faptul științei) și care să nu fi suflat în sine elementele ontologiei, pătrunzând atmosfera cea mai subțire и объемлющаго обочность всю копупность дѣйствительности După cum au arătat cu suficientă claritate numeroși critici, transcendentalismul lui Kant s-a dezvoltat în dependență logică directă de o serie întreagă de vederi dogmatice netranscendentale, mai degrabă transcendentale Antropologia epistemologică și morală a lui Kant Conștiința, tratată meonic ca doar o manifestare, posedă nu mai puțin logica fenomenologică și capacitatea suprafenomenală de a diferenția numenov de fenomene Aceeași conștiință, ca subiect moral, deținător de libertate, este recunoscută ca membru real al regnului suprasenzual al lucrurilor în sine La aceasta este necesar să adăugați pagini profund gândite la "Kr

practică raz " despre "posibil prin libertatea naturii suprasenzuale", care "prezinta determinarii noastre de vointa, ca si cum ar fi un proiect de desen" si care este "natura primordiala" (natura arhetipala), cognoscibila de noi "numai in rațiunea" și care coincide cu autonomia noastră morală') Această întorsătură neașteptată în profunzimea filozofiei a lui Kant către recunoașterea esențială a naturii a fost înlocuită de Schelling și a devenit punctul de plecare al filosofiei sale Имманентная философия, тѣсно примыкая к Канту, займ- i) Kr d relatii cu publicul V cap i otd Oded, osnov, cap relatii cu publicul раз Biblioteca "Runiverse" с ε ρ n ъ are propriul său cerc de idei în toată terminologia, își respinge ontologia ascunsă și, în spiritul lui Fichte, se luptă cu cel mai transcendent moment al filozofiei lui Kant - cu înțelegerea lui asupra lucrurilor în sine Основнымъ пунктомъ immanentnoy filosofii є є є нетіяние какой бы то ни было транцендентности Transcendent tot ceea ce vine înaintea experienței noastre, transcendent tot ceea ce este permis în calitatea obiectelor care există fără conștiință Aceasta este "din conștiință", spune Shuppe, adică există ființă, care, în același timp, nu este un obiect al gândirii sau al percepției) Если ето есть осуществится, то вы резултатѣ gâdilă, что вы сознании имѣется тиранжание, т - obiectul gândirii, care nu era acolo înainte "Dacă aceasta, fiind în conștiință, ca conținut și obiect al gândirii, este cunoașterea, atunci în mod natural această cunoaștere este îndreptată către ceea ce este conținutul conștiinței " , care este conținut în conștiință și ceea ce se găsește în afara acestuia Acum că se află în afara conștiinței, cu toții gândim exact ce este în afara conștiinței, distrugem astfel sensul absolut al cuvântului "внѣ", разъ мы его мыслимъ, находит не внходит не внѣе нашы нѣ нашы нашы наш Итакъ, понятіе транцендентнаго, какъ неѣкоего объега, настоящагося absolut внеѣ сознаниендентнаго, какъ неѣкоего объега, настоящагося absolut внеѣ сознания, сознания, сознания противорѣчивое; pur și simplu nu este fezabil în gândire, deoarece este menit să fie de dorit să se gândească la orice lucru în acel moment Ч Erkenntnissth Lomk St) Ibid S) Ibid S i) Ibid S Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН CONTEMPORAN IMMANENT "Fiind", a spus Leclerc, "e doar de înțeles, de parcă nimic nu e posibil, asta e posibil" какъ битие, выступеющее в качествѣ даннаго сознания Такимъ образмеъ antiteza "мышленіе -бытие,, профессиается вы уравнение "мышленіе бытія=мыслемоі" 'бытся) Această luptă cu transcendentul este dezvoltarea acelui gând, pe care Berkley l-a investit în negația sa a "materiei" Въ связи с нетиганиемъ transcendental,-immanentnaya filosofiya posvyaschaetъ mnogo vnimaniya voprosu объ нонешении свекту к объекту Nu există subiect fără obiect, nici obiect fără subiect "Samoe разѣление мира на subiect și obiect, - a spus KauFman, - nu empiric, ci metafizic") -e objettu), a-l construi sau deduce, pentru că unul presupune altul și fără ea absolut nu se poate gândi" *) Какъ понятія мышленія и бытія, свектъ и объектъ "относятся другъ к другу, какъ свектъ и объектъ "относятся другъ к другу, какъ свектъ светътъ:в а безъ цвѣта, неѣтъ цвѣта безъ свѣтъ *) Если мы возьмемъ "я" отвлеченно отъ всего тичення сознания, то это будетъ не котньев, не котньер трактный моментъ") "Fiecare "eu" este doar pentru că este "eu", faptul că faptele determinate temporal și spațial compun conținutul conștiinței sale, iar acestea din urmă la rândul lor primesc unitate doar pentru că sunt conținutul conștiinței acestui "eu" Я-subъektъ samo sebja znaetъ kakъ я-obъektъ Но зная себя и вы себѣ самомъ раличая "Eu-subiect" și "Eu-obiect", "Sunt absolut simplu și există un punct absolut de unitate" !) Къ монист, гносеологiи стр) Filosofia imanenta Erstes Buch

§ Erk Logik S ,) Leclerc o s p) Schuppe Grundriss d Erk und Logik SS -) Ibid S ■ Biblioteca "Runiverse" B E P n ъ glasen, că aceasta este coincidența dintre subiect și obiect în "Eu" - în mod misterios, dar aceasta este ghicitoarea întregii lumi și a adăugat că fără această coincidență, nici logica, nici epistemologia, nici nicio altă știință a existenței nu ar fi posibile При такой соотносительности пноятий объектай и объектый какъ представления иманентной филеной филеной филеной филения внеѣший миръ? Lumea este conștiință, nu conștiința lui Ivan sau a lui Petru, ci conștiința în general Онъ не продуцируется, не изведости частовскимъ полаганиемъ изъ гловівъ "я" Pur și simplu a dat soznaniyu, a dat în toate legăturile și în toate relațiile sale Противоположения: spațiu și conținut al spațiilor, formă și substanță, forme ale gândurilor și conținut al gândurilor, - Шуппе находить profund abstract și în forma sa cea mai pură de neconceput "Formele gânditoare pot fi gândite numai atunci când în ele este specificată reprezentarea de bază a "gândirii""*) Fiecare obiect este în felul acesta specificația subiectului, iar toate obiectele așa numite nu sunt altceva, ci anumite condensări și formațiuni concrete în materia de bază a conștiinței, care din interior cuprinde tot ce există Lumea subiect există atâta timp cât este dată conștiinței și această dăruire este epuizată Мы видямъ опиать, какъ блики ети положения к басоминамъ идеамъ философии Беркли Aceasta este o variație experimentată a temei: esse-percipi- și paralelismul filozofiei imanente cu idealismul Ber- kleevskim în acest punct O astfel de negare caracteristică și persistentă a spațiului fără conținut găsește o paralelă deplină în polemica fierbinte a lui Berkeley împotriva "ideei abstracte" a spațiului geometric gol) Ibid S) Erk Logic Sf , Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН CONTEMPORAN IMMANENT Nosti" Kanta, revenind oarecum filosofia imanentă la acea înțelegere a relației obiectului cu subiectul, care era dată în filosofia lui Berkeley Și mai departe, conceptul nediferențiat de "spirit" nu este deloc străin de filozofia imanentă în sine tot misterul lumii - este doar material diferit de "spiritele" lui Berklee, în mod formal rupe schematicitatea netedă și consistența raționalistă a starea generală de spirit complet în același spirit și în același volum cu "percepțiile" substanțiale ale percepțiilor lui Berkeley Cu paralelismul general al aceluiași tip al acestor două viziuni asupra lumii, este firesc ca filozoful imanent să se confrunte cu cea mai fundamentală dificultate, cu care Berkeley a trebuit să lupte , Dacă pacea este dată conștiinței și există doar în calitatea și cantitatea acestei dăruiri, atunci, în primul rând, de unde vine stabilitatea păcii din instabilitatea conștiinței căreia i se dă? Și în al doilea rând, cum poți deosebi atunci fantomele imaginației de realitate, ce caracter separă subiectivul de obiectiv, în sensul restrâns al acestor cuvinte? "Gallyucinatsiya,-отвѣчаеть Leklerë na secondi voprosë- принциально дѣйствительна такъ же, какъ normale vospriyatie; мышленіе безуннаго предложения nu este mai puțin eficientă decât exemplarul мышленіе точнаго изследователя"') "Всп данныя сознания предлагатьъ бытие, дѣйствительность; există diferite tipuri de existenţă şi dѣistvitelnosti sau, exprimat la figurat, o întreagă scară de grade de dѣistvitelnosti"*) În mod logic, această întrebare depinde de prima, și apoi !) O s p) Ibid p Biblioteca "Runiverse" B E P n ъ первый вопросъ отвѣчаетъ Шуппе свиомъ учениемъ о ро-довомт" "я" Desprinși de conținutul concret al conștiinței, pierdem treptat caracteristica care diferențiază un "eu" individ de altul Dacă abstracția este produsă în totalitate, vom obține "eu" în abstract, o conștiință generică, care nu mai conține niciun conținut concret și,

prin urmare, este liberă de orice determinări empirice Nu este temporal, nu este spațial, nu este real Este imposibil să-l ascunzi în lumea realității concrete și nu mai puțin de atât este condiția necesară a posibilității individului "eu"; cât de abstract este conținut în fiecare cerc sau triunghi separat momentul comun de rotunjire sau triunghi și este perceput împreună cu acesta, așa că "eu" generic este conținut în individ, iar acesta din urmă nu poate fi perceput fără el Ето-то родовое "я", противующее-неизмѣнное, профайнаъ характеръ постоянства въмщее-неизмѣнное, профайнаъ характеръ постоянства въмщее-неизмѣнное individual сознаний, т -е supus păcii Взаимоотношение меддуму schimbând subiectiv o parte din experiența noastră și constantă obiectiv, т -е relația dintre psihic și fizic, precum și relația dintre psihicul concret și logica normativă este relația dintre individul "eu" și gen) Opyat paralel cu Berkeley "Eu" generic este un nume nou pentru acele dificultăți care l-au determinat pe Berkeley să se îndrepte către ideea Spiritului Absolut și este curios că filosofia imanentă se încadrează în același personaj cu Berkeley În primul rând, "Eul" abstract este complet de neconceput din punctul de vedere al bazei filosofiei imanente, deoarece este o formă pură, absolut lipsită de conținut, este un subiect, absolut liber de orice raport cu obiectul Какъ nemys-) Grundriss S - Biblioteca "Runiverse" БЕРКЛИ КАКЪ РОДОНАЧАЛІН СОВРЕМЕНН IMMANENT лимое, оно с тонки зрѣния immanentnoi filosofi и довольно быть принзано "transcendentnym"*, т -е переводной нелѣпостью, - Mă contrazic Wundtt este numit genul "ia* Shuppe" de ideea platoniciană (în mod nedrept, pentru că ideea lui Platon este ontologică, iar genul "ia* Shuppe, - meonic) Inconsecvența în recunoașterea genului "Eu" amintește mai mult de marea inconsecvență a lui Aristotel, al cărui fundament al inseparabilității materiei și formei a fost încălcat de recunoașterea Formei pure - Zeitate Pravda, rodovoe "ia* Shuppe nu a recunoscut toată școala Schubert-Zöldern energicheski ego otvergaet Dar chiar și Dumnezeul lui Berkley a fost recunoscut doar de Berkley însuși, iar Berk-Leyantsem a fost complet respins de el Am fi putut continua în paralel mai departe Immanentnaia filosofiya с той же гательною увѣренностью, какъ и Беркли, гордится совей мировозззрѣму ниѷзрѣко ниѷ ию "natural* человѣка) Въ immanentnoi filosofi і вътъ же въ же въ въ вернінnно въздушные началоны в строение solipsisma, каливо солі і какъ) Даже любопытное проведное калифицирование себя какъ научной, immanentnayaya filosofiya в въздникой рецирование себя какъ научной, immanentnayaya filosofiya въздникой рецирование рецирование , коровиђ себа очень "научнымъ*, А совів философию ездременно благоприятной длагоприятной дла приятной для развиьнымъ* х наукъ Dar ceea ce s-a spus deja este suficient pentru a ne clarifica gândirea comună Если, внимая завѣту Leibnica, мы поостережемся "prendre la paille des termes pour le grain des choses*-мы выдимъ, что иманентная фитломе фитлосох фитлосох предраетъ философию Берклей Noutatea și semnificația sa se concluzionează în faptul că într-o nouă ediție terminologică ea a încercat să spună același mit meonic despre natură, care a fost început de Bacon și Descartes și dezvoltat în întregul sistem din Berkeley) Scala Die Bestätigung d realism naiv) Scala Solipsismul Zeitschrift fur immanente Philosophie III Heft Biblioteca "Runiverse" с е в н ъ дополненъ Юмомъ п с необыкновенной силой поновом пересказанъ Kantomъ Wundtt в своей критической статѣ говорить pro immanentnuyu filozofie într-un cuvânt profund și semnificativ: Dar chiar și ontologismul este navyvorot și există meonism Filosofia imanentă are tendința de a aduce meonismul ascuns al noii filozofii până la un astfel de sfârșit încât

aproape coincide formal deja cu vechea ontologie a lumii De altfel, este suficient să întoarceți interiorul spre exterior pe față În speranța posibilității unei astfel de revoluții, credem că toate explicațiile minții meonice trebuie să fie dezirabile până la capăt și pentru că, la fel ca Berkeley într-o măsură mai mare, la fel și reprezentanții filozofiei imanente într-o măsură mai mică, logica în linie dreaptă a oferit mari servicii dezvoltării gândirii umane B Ern *) O naiv și critic realism str Biblioteca "Runiverse" Приложение къ "Краткому историчкому очерку" Листоњ засѣданий Московскаго Психолочическаго Общества за леѣтъ anul ianuarie Первое засѣдание Общества, на которомъ былъ избранны первый совѣтъ Общества (predsѣdatel prof M M Troitskiy, tovaričić predsѣdatelya-prof V A Legonin, secretar prof N A Zѣuchѣrev D secretar) * februarie Adunări publice comune ale Societății - Psihologic și iubitori de limbă rusă, dedicat memoriei D Bruno Рѣчи: A N Veselovskágo, "Biografie D Bruno", M M Troitskago "Filosofskoe mirosozertsaniie D Bruno", N eu Стороженко "Поетическая дѣятельность Д Bruno" ' martie Публичное засѣдание Рѣчь M M Troitskago "Despre sarcini și metode ale psihologiei moderne" octombrie Публичное засѣдание Рѣчь M M Troitskago "K D Kavelin (pagina din istoria filozofiei în Rusia)" decembrie Referat E B De-Roberti "Proshedshee filosofii" · ianuarie Ședință administrativă anuală martie Публичное засѣдание Referat G N Durdufi "Физическиа удовлия сознания (по новымъ изслѣдованиямъ Gertsena)" Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" n struguri · mai Публичное засѣдание Referinte: A P Kazanskago "Priciny nachich' illusions po uceniyu Celli" și E A Schmidt "Centrul organismului vieții" ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Despre libertatea voinței" i martie Закрытое засѣдание H Я Grota "Despre libertatea voinței" ? martie Закрытое засѣдание Referat L N Tolstogo "O понятiи жизни" luni Публичное засѣдание Referat P E Астафева "O верныйннемъ опытѣ вы его значении для психологии и для общаго философо философо философо знилософозкарофо Астафева" ю апрѣля Закрытое засѣдание Referat S C Корсакова "O неѣкоторыхъ формах разстройства памяти" octombrie Закрытое засѣдание Referit B P Буцке "O страницанномъ сознании цепцерныхъ ощущений" octombrie Закрытое засѣдание Referit A A Токар-скаго "O гипнотизмѣ и внушении" decembrie Закрытое засѣдание Demonstrația A A То-карскимъ опытовъ с гипнотизмомъ an ianuarie Şedinţă administrativă închisă ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Торжественное засѣдание вы память Шопенгауера (по провод столѣтия со дня рождения) Рѣчи: H Я Grota "Despre natura filozofiei lui Schopenhauer", L M Lopatina "Nravstvennoe uchenie Schopenhauer", V P Preobrazhenskago "Очеркъ теорiи знания Schopenhauer" io marta Закрытое засѣдание Referat G eu Chelpanova "Общие результаты психометрический" изслѣдований в Липизгской лабароторiи Wundta и изслѣдований в Липизгской лабароторiи Wundta и и слѣдований ii" martie Deschis Referat N Я Grota "Obъ отношении методовъ и задачъ психологии и философии" Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" martie Закрытое засѣдание Demonstrația A A Tokar-skim și G eu Россолимо опытовъ с гипнотизмомъ martie Закрытое засѣдание Referit B O Михайлова о книгѣ Okhorovich "De la suggestion mentale" aprilie Закрытое засѣдание Прения по провод ранѣе прочитанных рефератовъ G eu Chelpanova și N Я Grote aprilie Deschis Referit O P Gerasi-\mova "Опытъ истории вечение жизни Лермонтова по его доставниямъ" mai Закрытое засѣдание Истольковaние A A Тохарским ранѣе домунствiрованный опытовъ с гипнотизмомъ septembrie Şedinţă administrativă închisă octombrie Deschis Referit B A Goltseva "Despre sarcina artei" octombrie Deschis

Referit D N Stefanovskago "Pușkin, cum este un psiholog" noiembrie Закрытое засѣданіе Referat N Я Grota "По провод "Етики" Gefdinga" noiembrie Закрытое засѣданіе Preniya cu ocazia sesizării B A Goltseva "Despre sarcina artei" noiembrie Закрытое засѣданіе Referat N eu Timkov-skago "Nravstvennoe uchenie Kant" з декабря Закрытое засѣданіе Referat P E Астафева "О волѣ по ея природѣ и значанию в объявление жизнной економіi" decembrie Закрытое засѣданіе Preniya по провод ранѣе прочатьнаго реферата П E Astafieva і января Şedinţă administrativă închisă ianuarie Ședință publică anuală Рѣчь Н Я Grota "Znachenie sentimente v poznanii i dѣyatelnosti chelovѣka" februarie Deschis Referinte: N B Bugaeva "Despre libertatea voinței" și V A Грингмута "О психологіi у древ- V/ sunt egipteni februarie Deschis Сообщение B A Goltseva despre "Psihologii vnimaniya" Ribo și preniya cu ocazia trimiterii lui N B Bugaeva * Biblioteca "Runiverse" Р ВИНОГРАДОВЪ martie Deschis Referat N eu Shishkina "О психофизический явленияхъ с чонци зрѣния механической теорiи" martie Закрытое засѣданіе Referit O P Gerasimova "O mirosozertsanii Garshina" martie Закрытое засѣданіе Referat S C Korsakova "Despre conștiință" - з апрѣля Deschis Referat L M Lopatina "Общия удоблия свободной самодѣятельности человѣка" · aprilie Deschis Referat L M Lopatina "Despre libertatea morală a persoanei umane" - aprilie Deschis Referat N A Zvѣreva "Despre libertatea voinței" mai Deschis Prețuri pentru recomandări H A Zvѣreva septembrie Закрытое засѣданіе Referinte: N Я Grota "Raport asupra Congresului Internațional de Psihologie" ^Parizhѣ" și C C Korsakova "Raport privind Conferința Internațională a Psihiatrilor de la Paris" octombrie Закрытое засѣданіе Referit A A Токар-скаго "Гипнотический сѣздь в Парижѣ" octombrie Закрытое засѣданіе Raport H N Bazhenova "Despre întâlnirea antropologiei criminale de la Paris" noiembrie Закрытое засѣданіе Referat N A Ivantsova "Despre relațiile dintre filozofie și știință" noiembrie Закрытое засѣданіе Referit O B Leonova "Despre localizarea în creier" decembrie Закрытое засѣданіе Referat N Я Grota "Despre sarcina metafizicii" decembrie Закрытое засѣданіе Raportul g Вилкинса "О телепатии" ianuarie Întâlnire disciplinară ianuarie Ședință publică anuală Рѣчи: Н А Иванцова "Воспоминания о воззрѣниях С А Усова на искусство" și Н A Zvѣreva "Что такое философия" з февраля Закрытое засѣданіе Referit B P Butske "Teoria fiziologică a memoriei" Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" · t februarie Закрытое засѣданіе Preniya cu ocazia sesizării B P Butke martie Закрытое засѣданіе Referat N eu Timkov-skago "O, frumos" martie Закрытое засѣданіе Referinte: A A Токар-скаго "О какваннияхъ со стрѣлой тибетскихъ ламъ" și L M Lopatina "По провод современнаго философскаго миросозерцания" ио апрѣля Закрытое засѣданіе Referat N eu Карѣева "О свободѣ воли с точни зрѣния теории историческаго процесся" aprilie Закрытое засѣданіе Прения по провод реферата Л М Lopatina ("По провод современнаго философскаго миросозерция") aprilie Закрытое засѣданіе Referit A A Tokharskago "Despre măsurare" (forma de durere sufletească) septembrie Întâlnire disciplinară octombrie Закрытое засѣданіе Referat L M Lopatina "По провод гипотезы объ индуктномъ происходенiи математических истинъ" octombrie Закрытое засѣданіе Referat L M Lopatina "Teoria matematică a lui Kanta" noiembrie Закрытое засѣданіе Referat N Я Grota "Semonablyudenie - единственный источный познания душвной жизни" noiembrie Deschis Referit B P Буцке "Объ отношенияхъ медух психiатриею и психологiей" decembrie Deschis Referat G eu Chelpanova "Teoriya apperceptioni i psychicheskois activitiv v moderne psihologii" decembrie Закрытое засѣданіе Прения по провод предшествующаго реферата Г eu Chelpanova ianuarie Ședință

administrativă anuală ianuarie Ședință publică anuală Рѣчи: П D Kalenova "Învățăturile lui Schiller despre frumusețe și sentimente estetice", V A Goltseva "Idealele și dѣistvitelnost", H N Bazhenova "Область и предѣлы внушения" Biblioteca "Runiverse" N ВИНОГРАДОВЪ februarie Закрытое засѣдание Referit H N Shishkina "Despre psihologia matematică" februarie Закрытое засѣдание Referit B C Solov'eva "Idealuri și idoli" martie Закрытое засѣдание Referat P E Астафева "O цѣности жизни" martie Закрытое засѣдание Referit K N Ventcela "Moralitatea acasă și idealurile libere (învățătura etică Guyo)" aprilie Закрытое засѣдание Referat P B Преображенскаго "Объ иллюзиях восприятия и о хипотахх цвѣтового зрѣния Гелььца голириятия и о хипотахх цвѣтового зрѣния Гелььца голириятия" з мая Закрытое засѣдание Referit K eu Ventcela "Kritika eticheskago ucheniya Guyo" mai Екстренное закрытное засѣданіе (cu privire la problema premiului acordat lui D A Stolypin) septembrie Закрытое засѣдание Referat N A Ivan- цова "Гексли, какъ представить современнаго научанного мировоззрѣния" · octombrie Закрытое засѣдание Referat G eu Chelpanova "Despre trezirea spațiului" octombrie Закрытое засѣдание Referit B C privighetoare va "O упадка упадка средне-вѣкового миросозерцания" noiembrie Deschis Referat P E Astafieva "Pe criterii necondiționate de moralitate" noiembrie Закрытое засѣдание Referit B A Goltseva "Ideea de dreptate în трудах французких мыслителей XIX вѣка" decembrie Закрытое засѣдание Referat P E Астафева "Despre relația diferită a gândirii cu subiectul său în credință și cunoaștere" ianuarie Expediere de urgență ianuarie Ședință administrativă anuală (închisă) ianuarie Ședință publică anuală Рѣчи: A A Кириллова "Объ продучитѣ человѣческой рѣчи" и кн C N Trubetskogo "O противорѣчияхъ вы философии" februarie Закрытое засѣдание Referat N A Ivantsova "Problema бытия внешняго мира" Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" martie Deschis Referat G eu Chelpanova "Zrѣnie i осяжание" martie Закрытое засѣдание Referit B E Гиацинтова "Замѣтки объ опредѣлении объявление ташады искусства у Тена" aprѣlya Закрытое засѣдание Referit B Ф Dolgin-tseva "Къ вопросу объ етикиѣ Talmuda" octombrie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Tipicheskia formy evdemonizma" octombrie Закрытое засѣдание Referit B P Preobrazhenskago "Friedrich Nietzsche, critic al altruismului moral" з і октября Закрытое засѣдание Referit B Ф Dol-gintseva "Moisei Maimonides, ca psiholog și filozof" noiembrie Deschis Referat N B Bugaeva "Основныя начала еволюционной монадологii" noiembrie Deschis Referat P D Boborykina "Frumusețe, viață și creativitate" decembrie Закрытое засѣдание Referat P E Астафева "Разборъ положений A-ра Ив Введенскаго в его книгѣ "O предѣлахъ и принзахъ узечевления" ianuarie Ședință administrativă anuală (închisă) şi februarie Закрытое засѣдание Referat P D Конис-си "O чинономъ философѣ Laosi" tu februarie Торжественное публикове (какъ юо) засѣданіе Рѣчи: H Я Grota "Societatea psihologică și semnificația ei pentru dezvoltarea gândirii filozofice în Rusia", G eu Rossolimo "Ç) mozgovomъ organѣ capacitatea muzicală", O P Gerasimova "O влиянии воспитания на равития пессимизма в нашемъ обществѣ" ιοί martie Закрытое засѣдание Referit B P Serbskágo "Psikhologia Meinerta" martie Закрытое засѣдание Сообщения: H A Ivantsova "Patru metode ale morii" și V A Goltseva "Некотория замѣчания о сознании, снеѣ и творчестѣ" aprilie Закрытое засѣдание Referat P A Kalenova "Credință și cunoaștere" Biblioteca "Runiverse" N ВИНОГРАДОВЪ і aprѣlya Закрытое засѣдание Referit B Ф Дол-гинцева "O значании арабской филосос}eii" і maya Закрытое засѣдание Referat S C Korsakova "Къ психологии микроцефаловъ" mai Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Despre podvizhnykh

associatsiyakh presvetniy" octombrie Закрытое засѣдание Preniya cu ocazia raportului anterior L M Lopată la иб октября Закрытое засѣдание Continuarea raportului lui L M Lopată octombrie Закрытое засѣдание Referat P D Boborykina "Formule și termeni în frumoasa regiune" de noiembrie Закрытое засѣдание Referit B P Butske "Analiza condițiilor locului și timpului cu asocierea ideilor" ii și decembrie Şedinţă administrativă închisă и и decembrie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Despre ideea de paralelism în psihologie" și ianuarie Ședință administrativă anuală (închisă) februarie Закрытое засѣдание Referat P A Kalenova "Споръ разсудка съ вѣрой" și martie Закрытое засѣдание Referat kn D N Цер-телева "Пространство и время, какъ формы явлений" - и апрѣля Закрытое засѣдание Referit A A Токар-скаго "Къ вопросу объ ассоциации идей" aprilie Закрытое засѣдание Referit B A Goltse-va "Psihologia ideilor-forță" (по провод сочинения Fulye) * și mai Закрытое засѣдание Referit A A Tokarskago "Rolul voinței în procesul psihic" și Septembrie Septembrie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Cam vremea" - i o septembrie Закрытое засѣдание Referit B P Butske "Analiza condițiilor numărului de asociații de idei" J novembre Закрытое засѣдание Referinte: V A Goltsena "Samuil Puffendorf" (cu ocazia morții a de ani) și A Я" Ефименко "О малороссийскомъ фило-Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" софѣ Г С Сковородѣ" (по провод столѣтней годовсчины его мерти) noiembrie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Cam vremea" noiembrie Закрытое засѣдание Preniya по провод предшествующаго реферата Н Я Grote noiembrie Şedinţă administrativă închisă i decembrie Закрытое засѣдание Referatъ II D Boborykina "Natura frumuseții" з декабря Закрытое засѣдание Referit B N Chicherina "Spațiu și timp" decembrie Закрытое засѣдание Referit A A То-карскаго "О происхождениі и равитии нравственныхъ чувствъ" anul ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Raportul II A Kalenova "Viața este ca o luptă morală" i martie Публичное засѣдание по провод и о-лѣтия тестования Общества Рѣчи Н Я Grota "Ustoi nravstvennoi Zhizni i dѣyatelnosti", П/В Преображенскаго "О неѣкоторыхъ чертахъ психической строный зрѣния", A N Veselovskágo "Voltërê kakъ мислитель" i ii marta Закрытое засѣдание Referit A θ Gartvig "Despre necesitatea creării unui nou tip de știință" aprilie Закрытое засѣдание Н Я Grota "Ustoi nravstvennoi zhizni i dѣyatelnosti" mai Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Teoria paralelistă a vieții spirituale" septembrie Întâlnire disciplinară ■ septembrie Закрытое засѣдание Referinte: V A Goltseva "În memoria lui Hugo Grecia (по провод -лѣтия кончины) și A A Tokarskágo "Despre metoda psihologiei experimentale" octombrie Закрытое засѣдание Прения по провод реферата Л M Lopatina "Teoria paralelistă a vieții spirituale" noiembrie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Явление и сущность вы жизни сознания" Biblioteca "Runiverse" G N ВИНОГРАДОВЪ i noiembrie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Fundația psihologiei experimentale" decembrie Закрытое засѣдание Referinte: V N Ивановскаго "Къ вопросу о цвѣтномъ sluhѣ" și C G Shah'-Nazarova "Osnovaniya fiziologicheskois psihologii po Wundt, Tsigenu i Meinert" decembrie Şedinţă administrativă închisă anul ianuarie Ședință administrativă anuală şi februarie Закрытое засѣдание Referit A N "Mirr zvokov", kak" objetc" vospriyatiia и mysli al lui Bernstein februarie Закрытое засѣдание Referat Ц Р Бал-талона "Хвство сходства, какъ источник естетической емоции и красоти" februarie Закрытое засѣдание Referat S A Суханова "Uchenie o неуронахъ вы придложении к прочеснаянию неѣкоторыхъ психическиххъ яв" Ib marta Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Ponyatie dushi po daimuntm utsternnyago opyta" şi aprilie

Закрытое засѣдание Referinte: N Я Grota "Pamyati H H Strahova (къ хараненицыѣ его философскаго миросозерцания)" și V A Goltseva "H N Strahov, cât de critic artistic septembrie Закрытое засѣдание Referit A A То-карскаго "Отчеть о четвертомъ конгрессѣ kriminalnoi antropologii" ^ octombrie Торжественное засѣдание в память Декарта (по провод трехсотлѣтия со дня рождения) Рѣчи: Н Я Grota "Despre viața și personalitatea lui Descartes", L M Lopatina "Descartes, fondatorul unei noi viziuni filozofice și științifice asupra lumii", Н А Умова "Значение Декарта в истории физиких наук" octombrie Întâlniri publice secundare în memoria lui Descartes noiembrie Закрытое засѣдание Referinte: A A Токар-скаго "О сообщениях, которыя были сделаны на трехъ общихх Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" întâlniri în cadrul celui de-al -lea Congres psihologic de la München" și V A Goltseva "Despre cartea De Roberti "Le bien et le mal" decembrie Закрытое засѣдание Referit B N Ивановскаго ссКъ истории учения объ апперцепции вы психологи" decembrie Întâlnire disciplinară S ianuarie: Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Referit A N Bernshtein "Despre trezirea iritației permanente și permanente" i mars Закрытое засѣдание Referat P K înger Meyer "Teoriya poznaniya Ernesta Maha" - Deschis Referat P D Боборыкина "Попытка социологической системы" (по провод книги J Izoulet "La cité moderne") martie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Concepte de suflet și energie psihică în psihologie" Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Ipoteza sufletului în psihologia modernă" octombrie Закрытое засѣдание Referat S A Sukhanova "Тончайшее строение нервной клеѣтки, вы связи с ея жизнедѣятельностью в нормостью в нормотомчо связи с ея жизнедѣятельностью в нормостью в нормотомчо связи с ея хъ" i noiembrie Закрытое засѣдание Referit B B Vorobieva "Опыть классификации изразительный движений по их генезу" noiembrie Закрытое засѣдание Referat kn C N Trubetskogo "Значение философии Hegel" ianuarie Ședință administrativă anuală februarie, Закрытое засѣдание Referit A N Bernsteina "Новые вѣяния вы теорiи восприятия" februarie Закрытое засѣдание Referat P B Tikhomirova "Объ экзистенциальный судженияхъ" i j martie Закрытое засѣдание Referat kn D N Tser-televa "Logika vozduchoplavaniya" ibb septembrie Întâlnire disciplinară Biblioteca "Runiverse" S N ВИНОГРАДОВЪ з октября Закрытое засѣдание Raportul II A Kalenova "Despre frumusețe și artă" octombrie Закрытое засѣдание Referat N B Bugaeva "Matematică și viziune filosofică asupra lumii" octombrie Закрытое засѣдание Referat P A Kalenova "Frumusețe și artă" (-я часть) merge decembrie Закрытое засѣдание Referat N Я Grota "Critica progresului" ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Referat N A Ivantsova "Несколько словъ объ иделахъ в искусствоѣ" mai Întâlnire de urgență (cu ocazia morții lui N Ya Grota) octombrie Закрытое засѣдание Referat Ц ГI Balta-lona "Opyty Fechnera po estetitikѣ spatialnych voyspriyatiy" octombrie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Despre unitatea reală a conștiinței" noiembrie Публичное засѣдание вы память Н Я Grote Рѣчи: Л М Lopatina "Cuvânt introductiv, amintire devotată H Я Grota", V N Ивановскаго "Очеркъ жизни и дѣятельности Н Я Grota", Yu eu Eichenvalda "Очеркъ етическихъ воззрѣний Н Я Grota", П Р Sokolova "N Я Grot kak' gânditor noiembrie Закрытое засѣдание Referat N A Ivantsova "Bacon ca scriitor" noiembrie Закрытое засѣдание Referinte: D B Викторова "Памяти Н Я Grota, kak' profesora" și V N Speranskágo "Învățăturile lui Schopenhauer o правѣ и нравственности" ianuarie Ședință administrativă anuală у-февраля Закрытое засѣдание Referat Ц Р Balta-lona "Experiențe în estetica percepției vizuale" februarie Deschis Referit A A Tokar Biblioteca

"Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" skago "Къ вопросу о печационной памяти" și домнострация г-номъ Диаманди свихъ опитовъ martie Закрытое засѣдание Referit B N Ivanovskago "M M Treime" Deschis Referat L E Оболенскаго "Аристократизмъ, какъ всеобщий идеалъ" aprilie Эстренное засѣдание (по случаю кончины B II Preobrazhenskago) Рѣчи: Л M Lopatina și G A Rachin-skago aprilie Deschis Raport gr L A Ка-маровскаго "Къ вопросу о философіи войны" mai Екстренное засѣдание (по случаю кончины C Œ Korsakova) Рѣчи: Л M Lopatina, A A Токарскаго, H H Bazhenova octombrie Закрытое засѣдание Referat N A Иванцова "О Лейбницѣ" octombrie B P Preobrazhenskago Рѣчи: H A Котляревскаго "Памяти B P Преображенскаго" și кн C N Трубецкого "Памяти B II Preobrazhenskago" decembrie Закрытое засѣдание Referat G A Rachin-skago "Tragedia lui Nietzsche" decembrie Закрытое засѣдание Referat Yu eu Aichenvalda "Pedagogicheskia vozzrѣniiya Fichte Starshago" ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Торжественное засѣдание в память B C Solov'eva Рѣчи: A G Памяти B Памяти B C Solov'eva", L M Lopatina "Filosofskoe mirosozertsaniie V C Solov'eva", G A Рачинскаго "Взглядъ B C Solovieva na krasato", P eu Novgorodtseva "Ideia prava vy filosofii V C Соловева" f кн C H Trubetskogo "Основное начало учения B C Solov'eva" J maya Закрытое засѣдание Consultați θ B Sofronova "Psihiatrie și mecanica idealurilor sociale" mai Закрытое засѣдание Referat P B Tikhomirova "Teoriya poznaniya A Риля" octombrie Торжественное комплектное засѣдание Biblioteca "Runiverse" p strugurii Обществъ-Невропатологовъ и Психиатровъ и Психолическаго, вы память C C Korsakova Рѣчи: B K Roata "S C Korsakov, ce fel de persoană este o persoană publică, V P Сербскаго "О научномъ значании C C Korsakova", A A Kornilova "C C Корсаков, какъ neuropatolog", H P Postovskago "C C Корсаков, какъ клиницистъ-продавач", L M Lopatina "Lichnost i mirosozertsaniie S C Korsakova", A N Bernsteina "Psihologicheskia i filosofskia vozzrѣniiya C C Korsakova", H N Bazhenova "Внѣуниверситетская дѣятельность и значание C C Korsakova", G eu Rossolimo "Pamyati S C Korsakov" octombrie Закрытое засѣдание Рѣчи памяти A A То-карскаго, произнесенныя Л M Lopatinym și G A Rachinskim, Referința V θ Саводника "Ницшеанеце сороковыхъ годовъ (M Shtirnerъ)" decembrie Закрытое засѣдание Referit D C Мереж" ковскаго "Русская культура и религия" decembrie Закрытое засѣдание Referit A θ Koni "Eticheskia nachala vy krynylnym proccessѣ" februarie Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Referat S N Bulgakov "Principala problemă a teoriei progresului" ii maya Şedinţă administrativă închisă noiembrie Deschis Referat P eu Ново-родцева "Къ вопросу о возрождениі и правиланго права" decembrie Закрытое засѣдание Consultați θ E Рыбакова "Психологическиа удовлия гипноза" ianuarie Закрытое засѣдание Referat P A Некрасова "Философия и логика наукъ о массовыхъ проявлениях че-л овѣческой дѣятельностельностель" februarie Закрытое засѣдание Consultați θ B Софронова "Умозрѣние и математика вы социологіи (по провод такой логики общенийных наукъ Софронова) februarie Ședință administrativă anuală Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" martie Deschis Referatul I N Holcheva "Minciuna Mechtatelnaya" martie Deschis Referit B B Vorobieva "Osnovy energeticheskogo mirosozertsaniiya (V Ostvald: "Filosofiya prirody)" și octombrie Закрытое засѣдание Refarat A O Бачинскаго "Что такое натуралистический идеализмъ?" octombrie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Объ умозрительный" предпосыклахх научатного миросозерцания" i I ноября Şedinţă administrativă închisă decembrie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Nauchnoe mirovozzrѣniie și filosofiya" ianuarie Закрытое засѣдание Referat M O

Шай-кевича "Психопатологический методъ в русской литературной критикѣ" februarie Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Къ вопросу объ общепризнанных" философскихъ истин· нахъ" і февраля Закрытое мобильные засѣdanie Психологическаго Общества и Общества неуропатологогова Психологическаго отѣния программых, предложенихъ постояннымъ Бюро сѣздовъ русскихъ исправительный знихъ) ib octombrie Закрытое засѣдание Referat S A Kotlyarevskago "Despre realismul adevărat și puțin real" octombrie Закрытое засѣдание Referit A O Bachinskágo "Fazy continuvsti" noiembrie Закрытое засѣдание Referat L E Оболенскаго "Этическое значание "субъективной социологіі" Н К Михайловскаго и взражения противъ нея нашихъ неоидеалистовъ" decembrie Торжественное засѣдание в память Канта (по провод столѣтней годовщины его мерти) Рѣчи: Л M Lopatina "Filosofia teoretică a lui Kant", V eu П eu Novgorodtseva "Kant, kak moralist" Biblioteca "Runiverse" II ВИНОГРАДОВЪ ianuarie Ședință administrativă anuală septembrie Întâlnire disciplinară octombrie Екстренное засѣдание по случаю кончины кн С N Трубецкаго Рѣчи: Л M Lopatina, B A Fohta, M P Polivanova, C A Kotlyarevskago Ședință administrativă anuală noiembrie Закрытое засѣдание Referit A N Щука-рева "Energeticheskia osdonaliya a legii lui Weber-Fechner și dinamica memoriei" martie Ședință administrativă anuală ' martie Закрытое засѣдание Referat Yu B Kanna-bikha "Къ вопросу о свободѣ воли" octombrie Закрытое засѣдание Referat G G Шпетта "Физиологическое просмотровние вы психологіі" octombrie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Fizik-idealist" (în memoria lui N I Shishkin)" noiembrie Закрытое засѣдание Raport П Р Блонскаго "Uchenie о цѣлесообразности у Канта" decembrie Закрытое засѣдание Referatul I B Popova "Idealul religios al Bisericii antice de Răsărit și istoria ei culturală Predposilki" decembrie Закрытое засѣдание Referat L M Lopatina "Вопросъ о безсмертіи с механической чостни зрѣния (în memoria lui N I Shishkin)" ianuarie Закрытое засѣдание Referit B M Hvostova "Teoriya prava prof Petrazhickago" ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Закрытое засѣдание Referat N G Goro-denskago "Natura publică a conștiinței morale" Biblioteca "Runiverse" ПРИЛОЖЕНИЕ КЪ "КРАТКОМУ ИСТОРИЧЕСКОМУ ОЧЕРКУ" martie Закрытое засѣдание Referat P K Енгельмей-ера Жъ теории творчества" martie Закрытое засѣдание Referat G eu Chelpanova "Despre subiectul psihologiei" II octombrie Закрытое засѣдание Raport P II Блонскаго "Fridrich Paulsen", ca filozof și profesor" noiembrie Закрытое засѣдание Referat G eu Chelpanova "Ob' eksperimentalnom izslѣdovanii vysshikhъ mentalnykh protsessorsъ" decembrie Закрытое засѣдание Referatul I B Popova "Elemente ale culturii greco-romane în istoria creștinismului antic" decembrie Закрытое засѣдание '^Referat' B M Hvostova "Къ вопросу о свободѣ воли" ianuarie Ședință administrativă anuală martie Закрытое засѣдание Referit A A Eichen-valda "Sovremnoe mirovozzrѣniie fizikov" martie Закрытое засѣдание Referat kn E N Trubetskogo "Panmetodism" aprilie Закрытое засѣдание Referat M B Кроля "Объ апраксии" (съ домнострацией болаыхъ) mai Întâlnire disciplinară septembrie Закрытое засѣдание Referit B M Хвостова "Предметъ и методъ социологии" у декабря Закрытое засѣдание Referat M Yu Lakhtina "Къ вопросу о бѣсоодержемости в современно деревнѣ" decembrie Referat P D Boborykina "Antropocentrism și miroponimanie cosmică" ianuarie Ședință administrativă anuală februarie Распорядительное засѣдание Вопросы философии, кн Biblioteca "Runiverse" Societatea Psihologică din Moscova Protocolul sărbătoririi zilei de martie по провод двадцатипятилѣтия тестования Общества Засѣдание было открыть вы x/ ч seara, în sala universității, sub conducerea lui L M Lopatina, subsecretar N D Виноградовѣ, въ

принсустстии гг дѣйствительный членов Общества: Н А Abrikosova, A C Aleksѣva, K A Andreeva, N A Berdiaeva, A N Bernstein, P P Blonskago, C N Bulgakova, K N Ventcela, D B Viktorova, V E Giacintova, I M Gromoglasova, A A Grushka, N G Городенскаго, H B Daviddova, I A Ilina, Yu B Kannabiha, V P Karpova, D P Konissi, H IL Korelinoi, Д G Konovalova, C: A Котляревскаго, A B Kubickago, M Yu Lahtina, M K· Любав-скаго, БЩД -Млодзѣевскаго, M K· Morozovoi, P eu Novgorodtseva, I Ф Ogneva, D M Petrushevskago, H II Postovskago, V B Przhevalskago, G A Rachinskago, V K Roată, θ E Rybakova, A N Savina, N B Samsonova, V P Serbskágo, П P Sokolova, E N Трубецкого, H A Умова, A N Filippova, V M Hvostova, G eu Chelpanova, G G Shpetta, A M Шербины, членов корпутателей: A B Бломериус, H P Fer-ster', C G Shah'-Nazarova, și un public numeros În cadrul ședinței au avut loc următoarele: i) L M Lopatin a rostit un cuvânt introductiv dedicat scurtelor caracteristici ale societății societății și amintirilor societății defuncte a societății По продажанию Л М Congregația Lopatinei a onorat memoria copiilor morți ai Societății Biblioteca "Runiverse" SOCIETATEA PSIHOLOGICĂ MOSCOVĂ) L M Lopatin a relatat despre saluturile primite și a anunțat telegrama de salut de la rectorul Universității din Moscova prof A A Мануйлова) Secretarul Societății H D Виноградов чел краткий исторический очеркъ дѣятельности Общества) L M Лопатинъ произнесъ рѣчь подъ чегаіемъ: "Настоящее и будущество философии*) După o pauză de minute G eu Chelpanov proiznes рѣчь подъ чегаіемъ: "Despre psihologia individuală modernă și semnificația ei practică") P eu Новгородцевъ произнесъ рѣчь подъ чегеіемъ: "Общественный идеалъ вѣтѣ современсный совреный совреный идеалъ подъ чегеіемъ: Засѣдание было закрыто вы и / часов вечера Biblioteca "Runiverse"